

کندوکای در:

جهان اقتصاد

سرمایه اجتماعی در موفقیت توسعه انسانی در بسیاری از کشورها نقش مهمی برعهده داشته است. در سوئد، دهها ترکیب موفقیت‌آمیز رشد اقتصادی و پیشرفت در رفاه انسانی، بر پایه اجماع بخش‌های متعدد جامعه و از جمله کلیسا، اتحادیه‌های کارگری، کارفرمایان، حزب‌های سیاسی و دولت بنا شده است. در ژاپن پیشرفت خارق‌العاده ۳۰ سال گذشته عمیقاً در سنت‌های اجتماعی همکاری و تعاون ریشه دارد. در سایر کشورها تجربه تا بدین حد با توفیق روبه‌رو نبوده است: بخشی از علل فروپاشی اتحاد شوروی را می‌توان نبود «فضای مدنی» کارآمد خارج از نظام دولتی دانست.

اعتماد متقابل تنظیم شد و مشاجرات کارگر - کارفرما بسیار اندک بود. کارگران از امنیت شغلی قابل توجهی برخوردار شدند و گسایش آنها به دگرگونی تکنولوژیکی را مثبت‌تر ساخت و این نکته در بالا بردن بهره‌وری از اهمیتی خاص برخوردار است.

اکنون با رشد رو به‌کندی و افزایش رقابت در اقتصاد جهانی روبه‌رو شده‌اند و نظام‌هایی که در ۴۰ سال آن‌قدر خوب کار کرده‌اند زیر فشار قرار دارند. در هر دو کشور یارانه‌های عمومی را باری تحمیلی و فزاینده تلقی می‌کنند: این یارانه‌ها در ژاپن به درآمدهای کشاورزان و در سوئد به دولت

یافت. اما سوئد و نروژ شیوه‌های توزیعی متفاوتی را دنبال کردند. سوئد به توزیع مجدد درآمدها و ساز و کارهای دولت رفاه روی آورد. ژاپن از راه باز توزیع زمین و ثروت و بعد حمایت کشاورزان خردپا و و ارتقاء و بهبود شرکت‌های کوچک به رکورد مزبور دست یافت.

در هر دو کشور، نظم اجتماعی از اشتغال حمایت کرد. این کار از راه اجماع اتحادیه‌های کارفرمایان و کارگران، دولتمردان و مدیران دولتی، شرکت‌های بزرگ و کوچک، تجار و بازرگانان خصوصی و دولتی صورت گرفت. روابط کارفرما - کارگر با تعهدات و

سوئد و ژاپن: رکورد داران در رویارویی با چالش‌های تازه

سوئد و ژاپن از نظر تداوم رشد در میان کشورهای صنعتی رکورد دارند. این دو کشور در زمینه دیگری نیز صاحب رکورد هستند. و طی ۴۰ سال گذشته کم‌ترین درصد عدم اشتغال یعنی ۳ درصد را داشته‌اند. در هر دو کشور از سیاست اشتغال‌جانبداری می‌شود و نمی‌گذارند این مسئله تابع فرار و نشیب‌های رشد و چرخه‌های فعالیت اقتصادی گردد.

سیاست‌گذاری اشتغالی این دو کشور، سنگ بنای رشد برابر بود. در هر دو کشور ضریب جینی پایه پای افزایش رشد اقتصادی کاهش

رفاه اختصاص دارد. بیکاری در دو کشور رو به افزایش است. در سوئد از ۱/۶ درصد در سال ۱۹۹۰ به ۸/۲ درصد در سال ۱۹۹۵ و در ژاپن به رقم ۲/۴ درصد در دسامبر ۱۹۹۵ رسیده است. این رقم در تاریخ بعد از جنگ جهانی ژاپن بی سابقه است. قانون بازی در حال دگرگونی است. در سوئد محدودیت‌ها علیه اخراج کارگران زائد کنار گذاشته شده و اخراج انبوه کارگران حتی از خدمات دولتی متداول می‌شود. در ژاپن شرکت‌ها در حال تجدید نظر در روابط خود با شرکت‌های کوچک عرضه کننده به نفع واردات خارجی‌اند. نظام استخدام مادام‌العمری نیز در معرض فروپاشی و سایش قرار دارد.

انگیزه تغییر فقط از ناحیه جابه‌جایی در جو اقتصادی نیست سؤالاتی که گاه مردم در رابطه با راه و رسم زندگی مطرح می‌سازند نیز در این قضیه بی‌تاثیر نبوده است. آیا نباید زمان فراغت را افزایش داد؟ آیا زنان سوئدی برای مراقبت فرزندان باید متکی به دیگران باشند؟ آیا مردان ژاپنی نباید برای خانواده خدمات بیشتری انجام بدهند؟ در الگوهای جدید شاید بهتر آن باشد که برابری، رشد و توسعه انسانی بیشتر حول محور سبک‌های زندگی بنا شود و تا بر پایه رشد اقتصادی.

منبع: دووریلدر ۱۹۹۵ ایشکاو ۱۹۹۵، اینو

مزرعه‌های کوچک: اشتغال، فرآورده زیادتز

مزرعه‌های کوچک در استفاده کارآمدتر از منابع بهتر از مزرعه‌های بزرگ عمل می‌کنند. این

گفته دارای یک پیامد مشهور در سیاستگذاری است: باید استراتژی توسعه کشاورزی را با هدف پیشبرد مزارع کوچک به جای مزرعه‌های بزرگ تدوین کرد تا به هدف‌های رشد و توزیع کمک شده باشد.

شواهد کشورهایی مثل برزیل و هند مؤید رابطه معکوس میان اندازه مزرعه با فرآورده و کار هر واحد مزرعه است. برآورد زراعی در شمال خاوری برزیل نشان داده است مزارع بین صفر تا ده هکتار در هر هکتار ۸۵ دلار تولید داشته درحالی‌که در بزرگترین مزرعه‌ها که بیش از ۵۰۰ هکتار مساحت داشتند، برون داده ناخالص در هر هکتار ۲ دلار بوده است. برآوردها در هند نشان می‌دهد در مزرعه‌های بین صفر تا ۵ جریب، هر جریب ۷۲۷ روپیه برون داده دارد و مزرعه‌های بالای ۲۵ جریب هر جریب ۳۴۶ روپیه برون داده دارد. عامل تعیین‌کننده در این رابطه معکوس نحوه کارکرد عوامل بازار خاصه بازارهای کار روستاهاست مهم‌ترین دلایل این رابطه معکوس عبارتند از:

استفاده فشرده از زمین: پایه پای افزایش مساحت زمین، از نسبت زمینی که مورد استفاده مولد قرار می‌گیرد کاسته می‌شود.

فشار کار: میان اندازه مزرعه و میزان کار به کار رفته در هر واحد مزرعه رابطه معکوس وجود دارد. در مزرعه‌های کوچک هزینه فرصت کار پایین است زیرا کار خانواده با قیمت نسبتاً بالای زمین و سرمایه ترکیب می‌شود. در حالیکه در مزرعه‌های وسیع قیمت

بالای هزینه‌های کار اجیری با قیمت نسبتاً پایین زمین و سرمایه ترکیب می‌گردد. به دلیل این تفاوت‌ها در قیمت‌های عوامل نسبی، در مزرعه‌های کوچک بیش از مزرعه‌های بزرگ در کنار استفاده می‌شود و در مزارع بزرگ از زمین به عنوان منبع نسبتاً فراوان بهره‌گیری می‌شود و ماشین جای کارگر را می‌گیرد.

کشاورزان مزرعه‌دار کوچک در صورتی که زمین یا وام را با قیمت منطقی به دست آورند باز هم مولدتر عمل می‌کنند. آنها با مقادیر نسبتاً اندک منابع غیرکاری در کسب برون داده بیشتر استفاده می‌کنند. برعکس در مزرعه‌های وسیع مقادیر بزرگی سرمایه باید به کار گرفته می‌شود تا با استفاده از تکنولوژی ماشینی به همان میزان افزایش در تولید دست یابند و چون سرمایه از منابع کمیاب است از نظر اجتماعی این یک گزینه ناکارآمد در امر افزایش بازدهی کشاورزی به حساب می‌آید.

در پاره‌ای از کشورها یکی از پیش شرط‌های پیگیری استراتژی روی آوردن به مزرعه‌های کوچک، تغییر بسیار گسترده و انبوه در ساختار مالکیت زمین است. از آن جا که مالکیت خصوصی بر زمین به جانب املاک بزرگ میل دارد هر قدر هم در مالیات‌ها با قیمت‌های نسبی دخل و تصرف صورت گیرد نمی‌تواند تخصیص زمین به سوی املاک کوچک‌تر را عملی سازد.

به تدریج که املاک بزرگ به مزرعه‌های کوچک‌تر تجزیه می‌شود نه تنها کار خانوادگی به ازای هر هکتار می‌تواند سریعاً

سرمایه اجتماعی علاوه بر نقشی که در زندگی جمعی دارد از نفوذ تاثیر گسترده‌ای برخوردار است یعنی بر تمامی فرایندهای دولتی تاثیر می‌گذارد: اگر نهادهای ملی و محلی ریشه محکمی در هنجارها و ارزش‌های مشترک داشته باشند به احتمال زیاد به شیوه‌ای باز و شفاف اداره می‌شوند و امکان فساد و عدم کارایی بسیار کار می‌شود.

کالاهای کاربر، تجارت آزاد و سیاست‌های صادراتی مسیر تازه‌ای را دنبال می‌کند. از جمله این سیاست‌ها، شناسایی محورهای برون داده صنعتی و اشتغال، حذف مقررات دست و پاگیر تجاری و تشویق سرمایه‌های خارجی و رشد بعدی بخش غیردولتی است.

پیامدهای این سیاست‌گذاری‌ها واضح است، سهم صنایع کاربر در جمع صادرات از ۳۶ درصد در ۱۹۷۵ به ۷۴ درصد در ۱۹۹۰ رسید و سهم صنایع سرمایه‌بر از ۵۰ درصد با ۱۹ درصد کاهش یافت. اشتغال رشد چشمگیری داشت. در فاصله سال‌های ۱۹۸۵ - ۱۹۹۲ اشتغال در صنایع بافندگی ۲۰ درصد، در پارچه و الیاف ۴۲ درصد و فرآورده‌های پلاستیکی ۵۱ درصد افزایش یافت. چین هم‌اکنون از بزرگترین صادرکنندگان فرآورده‌های کاربر به بسیاری از کشورهای صنعتی است.

دولت نقش فعالی در بازار کار داشته به کارگران در افزایش مهارت یاری داده، در اشتغال مجدد آنان را کمک کرده و بر میزان خدمات اشتغال افزوده است. در طرح بیمه بیکاری هم‌اکنون ۹۵ میلیون کارگر شرکت دارند و حدود $\frac{1}{3}$ آنان که رسماً بیکارند از مزایای بیمه استفاده می‌کنند.

چین با وجود پویایی زیادش در اشتغال‌زایی هم‌اکنون با چالش

یعنی از ۹۵ میلیون به ۱۵۹ میلیون رسیده است. در مناطق روستایی افزایش سالانه $\frac{2}{5}$ درصد بوده یعنی از ۲۰۶ میلیون به ۴۴۳ میلیون رسیده است.

با برداشته شدن محدودیت‌های کسب و کار، بسیاری از اشتغال‌های جدید در بخش خصوصی صورت می‌گیرد. بنابه گزارش منابع غیررسمی $\frac{1}{3}$ همه مشاغل به بخش خصوصی شهری تعلق دارد. این بخش به زودی جای دولت را به عنوان منبع عمده اشتغال در چین می‌گیرد.

اصلاحات به نفع اشتغال در روستاها بوده و خاصه به گسترش شرکت‌های گسترش شهرک‌ها و روستاها بر میزان اشتغال افزوده شده است. در فاصله سال‌های ۱۹۷۸ و ۱۹۹۲، سهم این شرکت‌ها در تولید ناخالص صنایع ملی از ۱۲ درصد به ۲۹ درصد رسیده و در سال ۱۹۹۵ شرکت‌های شهرک‌سازی و سایر فعالیت‌های وابسته تقریباً ۳۵ درصد مشاغل روستاها را به وجود آوردند.

در مناطق روستایی و شهری، افزایش میزان فرآورده و اشتغال عمدتاً ناشی از گسترش صنایع کاربر است. طی ۳۰ سال قبل از اصلاحات، اغلب سرمایه‌ها در تولید سرمایه بر هزینه می‌شد. اما از دهه ۱۹۷۰، چین با در پیش گرفتن سیاست‌های تغییر ساختار تولیدی و سرمایه‌گذاری به نفع

افزایش یابد بلکه کار اجیری نیز همین حالت را دارد. آنان که از برنامه اصلاحات ارضی و تقسیم زمین سود می‌برند غالباً کار خانوادگی را از بازار کار به مزرعه‌شان سوق می‌دهند. بنا به هر دو دلیل، موقعیت اشتغالی حتی برای کسانی که از اصلاحات ارضی زمینی عایدشان نمی‌شود بهتر می‌شود.

جمع‌بندی: استراتژی توسعه کشاورزی حول محور زمین‌های کوچک به جای املاک بزرگ، ضمن افزایش کارایی اجتماعی استفاده از منابع در کشاورزی، برابری اجتماعی را از طریق اشتغال‌زایی بهبود می‌بخشد و هر قدر مزرعه‌ها کوچک‌تر باشند توزیع درآمدها به نحو برابری صورت می‌گیرد.

منبع: الیس ۱۹۹۳، لیون ۱۹۹۵، بری و کلین ۱۹۷۹

چین: اقتصاد نو، مشاغل نو

تا دهه ۱۹۸۰ عملاً بیکاری در چین وجود نداشت. بعد از سال ۱۹۷۹ و اوج اصلاحات اقتصادی، معلوم شد تا نیمی از نیروی کار بعضی مناطق روستایی بیکارند یا اشتغال ناقص دارند. در سال ۱۹۷۹ در مناطق شهری ۲۵ میلیون بیکار وجود داشت. از آن زمان چین با وارونه کردن روند سیاست‌های دیرینه به استراتژی رشد اشتغال‌زا روی آورده است. بین سالهای ۱۹۷۸ و ۱۹۹۳ سالانه ۳۷ درصد بر میزان اشتغال شهری افزوده شده

هنگامی که مردمی طی مدت طولانی در کنار هم زندگی می‌کنند هنجارها و ارزش‌ها و باورهای مشترکی را پرورش می‌دهند که موجب غنای زندگی و کارشان می‌شود. آنها دارای سرمایه اجتماعی‌اند. این سرمایه مکمل سرمایه فیزیکی و انسانی است و آنها می‌توانند به شیوه‌ای کارآمدتر از سرمایه‌های مزبور استفاده و آنها را اداره کنند. هزینه‌های معاملات سودگرانه را پایین می‌آورد و محیطی به وجود می‌آورد که در آن سرمایه‌گذاری، پس‌انداز و اشتغال امکان رشد دارد. بدین ترتیب در رشد اقتصادی نقش مهمی ایفا می‌کند.

وحشتناک اشتغال رو به روست. اصلاحات اقتصادی، موجی از «جمعیت شناور» یعنی حدود ۸۰ میلیون بیکار به وجود آورده و اغلب اینان در جستجوی کارند. بنا به برآورد کمیسیون برنامه‌ریزی دولتی طی ۵ سال آینده ۲۰ میلیون کارگر از مؤسسه‌های دولتی اخراج خواهند شد و ۱۲۰ میلیون نفر هم روستاها را به امید یافتن کار در شهرها رها می‌سازند. رشد اقتصاد کاربر باید با آهنگی پرشتاب ادامه یابد تا همه مردم بتوانند مشغول کار شوند.

منبع: زانک ۱۹۹۵

کره جنوبی: توسعه انسانی به تقویت رشد مبتنی بر برابری منجر می‌شود

پشتوانه رشد سریع کره جنوبی در توسعه انسانی، تقویت متقابل رشد آموزش و پرورش، و فرصت‌های اشتغالی قرار داشته است. تا اوایل دهه ۱۹۶۰ کره کشور فقیری وابسته به کمک‌های خارجی و رشد سریع جمعیت بود. اما در دهه ۱۹۸۰ تولید ناخالص داخلی به سطح درآمد متوسط رسید. رشد

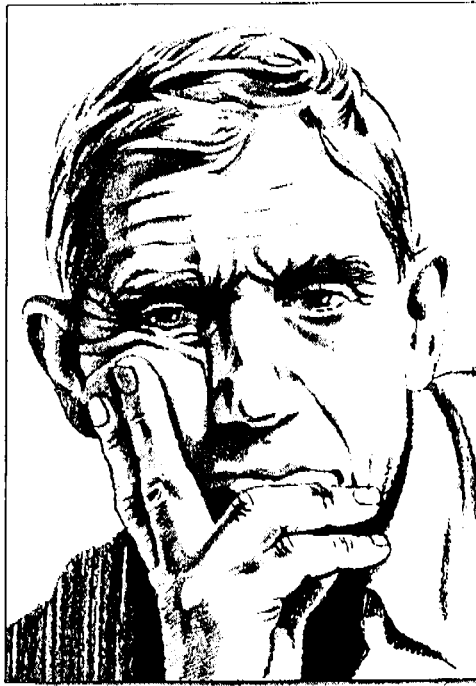
آن سالی ۹/۲ درصد بود که به برکت استراتژی درست صادراتی، پس‌انداز در سطح بالا نرخ سرمایه‌گذاری بالا و کنترل گسترده دولت بر کار و اقتصاد حاصل شد.

تمرکز کره جنوبی بر آموزش و پرورش از سال‌های بعد از جنگ جهانی دوم آغاز شد در سال ۱۹۴۵ تنها ۱۳ درصد بزرگسالان به مدرسه رفته بودند و تحصیلاتی داشتند. در سال ۱۹۶۰ نرخ دانش‌آموزان ابتدایی ۵۶ درصد و متوسطه به ۲۰ درصد رسید. بین سالهای ۱۹۶۰ و ۱۹۹۰ بر تعداد سال‌هایی که بچه‌ها در مدرسه می‌مانند به طور متوسط ۵ سال افزوده شد. این بزرگترین رقم افزایش در جهان بود و میانگین سال‌های مدرسه دانش‌آموزان را به ۹/۹ سال رسانید که حتی از نرخ مربوط به کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی فراتر می‌رفت. در کیفیت آموزش و تحصیلات نیز پیشرفت‌های بزرگی حاصل شد. در آزمون‌های جهانی، دانش‌آموزان

کره‌ای بالاترین نمره‌ها را می‌گرفتند.

چرا پیشرفت در آموزش و پرورش با این جدیت پیگیری می‌شد؟ در جامعه بعد از جنگ در کشوری با جمعیت همگن (تفاوت‌های اندک نژادی، فرهنگی یا زبانی) پدر و مادرها متوجه شدند که تحصیلات برای فرزندانشان بهترین وسیله رسیدن آنها به منزلت و تحرک اجتماعی است، آنها آماده بودند هزینه این را بپردازند. سهم بزرگی از زیربنا و هزینه‌های جاری کشور با کمک حکومت نظامی ارتش ایالات متحد آمریکا (با پرداخت حدود ۲/۳ هزینه‌های مدارس ابتدایی) و سپس با کمک‌های خارجی تامین شد. اما باز هم یک بخش عمده هزینه‌ها را پدر و مادران می‌پرداختند. از دهه ۱۹۶۰ به بعد فشار برای استقرار اقتصادی صادراتی افزایش یافت. برای مشاغلی که به تحصیلات بالا نیاز داشت حقوق بیشتری پرداخت می‌شد.

دولت از طریق گسترش کارآموزی حرفه‌ای نیز نقش خود

برای ایجاد انضباط شغلی چه می‌توان کرد؟

دکتر غلامعلی سرمد

وقت‌شناسی، صداقت، درستکاری، عدالت و دیگر ویژگی‌های شخصیتی و رفتار مدیران در زیردستان تأثیرهای متعددی بر جای می‌گذارد که یکی از آنها انضباط شغلی است.

شایسته است بیش از تنبیه، از عامل تشویق استفاده شود تا کسانی که تشویق نمی‌شوند، عملاً احساس کنند که تنبیه شده‌اند.

البته هیچکدام تمامی مطلب را نمی‌رساند، بلکه هر کدام به بخشی از واقعیت اشاره دارد. در عین حال، چنانچه بتوان بین تمام این روشها نوعی تلفیق ایجاد کرد، شاید بتوان به برقراری نوعی انضباط مطلوب نایل آمد. این روشها بدین شرح است.

ضرورت رعایت انضباط کاری امری واضح است، زیرا چنانچه نظم و ترتیب یا انضباط در کار نباشد، تمامی اقدامات مدیریت و سازمان به هدر خواهد رفت. با اینحال، برای برقراری انضباط در محیط کار دیدگاههای متفاوتی وجود دارد که

برای انضباط تعاریف متعددی وجود دارد که نقل آن را ضروری نمی‌دانیم. با اینحال، تقریباً تمامی این تعاریف در یک نکته وجه اشتراک دارند و آن عبارت از رعایت مقررات و ضوابط و قوانین و دیگر معیارهای حاکم بر هر سازمان یا جمع یا اجتماع است. به این ترتیب، باید گفت که انضباط در هر سازمان و مؤسسه با سازمان و مؤسسه دیگر در کلیات مشابهت دارد، ولی در جزئیات نمی‌تواند یکسان باشد، برای مثال، آنچه برای شاگرد دبیرستانی انضباط خوانده می‌شود با آنچه از دانشجوی دانشگاه زیر عنوان انضباط انتظار داریم، کاملاً متفاوت است. انضباط شغلی نمونه‌ای از انواع انضباط است که به محیط کار مربوط می‌شود. این نوع انضباط نیز از لحاظ کلیات در میان تمامی سازمانها مشترک است، اما از نظر جزئیات نمی‌تواند مشترک باشد. به عنوان مثال، لباس و وسیله نقلیه ممکن است در یک سازمان بخشی از انضباط شغلی باشد، حال آنکه در سازمان دیگر برای آن مقررات خاصی وجود نداشته باشد.

۲. به مدیران توصیه می‌شود به شیوه خود الگو بودن زیردستان خود را به نظم و انضباط عادت دهند و مخصوصاً این توصیه را در مورد کارمندان جوان و کم تجربه جدی‌تر بگیرند، زیرا کسانی که مدت با نظم سازمانی کار و مزایای آن را لمس کنند، به انضباط عادت خواهند کرد.

الف: پاداش، یا ایجاد محرک خارجی برای برقراری و حفظ انضباط.

بی شک، طبق این روش پاداش نصیب کسانی می‌شود که ضوابط را به درستی رعایت می‌کنند. برای مثال، هر گاه استاد دانشگاه برای دانشجویانی که کلیه جلسات یک نیمسال تحصیلی را در کلاس حاضر بوده‌اند، امتیاز خاصی در نظر بگیرد، می‌توان گفت که از روش پاداش برای حفظ انضباط استفاده کرده است. با اینحال، استاد یاد شده، یا هر مسئول دیگری که بخواهد از چنین روشی استفاده کند، باید به نکات زیر توجه نماید:

۱. در آغاز فعالیت مسأله پاداش یاد شده را به اطلاع زیردستان برساند. برای مثال، استاد مورد نظر می‌بایست در شروع نیمسال تحصیلی به دانشجویان بگوید که برای حضور کامل در جلسات درس امتیاز قایل می‌شود.

۲. لازم است پس از انجام وظیفه مورد نظر، پاداش بلافاصله به کسی که مشمول آن قرار می‌گیرد، داده شود. به این ترتیب، استاد یاد شده در آخرین روز نیمسال تحصیلی به قول خود وفا می‌کند، یا مدیری که انجام یک فعالیت یکروزه را به شرط رعایت انضباط کاری با نوعی پاداش همراه دانسته، در پایان روز آن را به شخصی یا اشخاص مشمول می‌دهد.

۳. شایسته است پاداش با کار انجام شده تناسب داشته باشد. به نظر نمی‌رسد به حضور مرتب در کلاس استاد دانشگاه حداکثر ۲ نمره بیشتر تعلق بگیرد، زیرا در غیر اینصورت مسأله پاداش لوث می‌شود.

۴. لازم است دریافت کننده پاداش برای آنچه دریافت می‌کند، اهمیت قایل شود. به

بیان دیگر، می‌بایست آنچه را به کسی می‌دهند، برای او جنبه پاداش باشد نه اینکه پاداش دهنده با ذهنیت خودش قضاوت کند. برای مثال، اگر به یک کارمند سفر سه روزه زیارتی به عنوان پاداش حسن انجام وظیفه داده شود، ولی کارمند یاد شده پول کافی برای گردش یا خرید ره‌آورد سوغاتی نداشته باشد، به احتمال زیاد از این پاداش راضی نخواهد بود و در آینده پاداش یاد شده برای او محرک حسن انجام وظیفه نخواهد بود.

۵. شایسته است پاداش دهنده دلیل یا دلایل اعطای پاداش را برای گیرنده آن توجیه کند تا به سوء تعبیر منجر نشود و برای مثال آن را حق سکوت تلقی نکنند.

۶. لازم است تا حد امکان از پاداش مادی و نقدی اجتناب شود مگر آنکه به نظر برسد برای گیرنده پاداش بیشترین محرک را ایجاد می‌کند.

۷. می‌بایست از تکرار پاداش در فرصت زمانی نه چندان طولانی اجتناب کرد، زیرا تکرار موجب کاهش اهمیت پاداش می‌شود. ب: تنبیه، یا آگاه کردن طرف مقابل مبنی بر اینکه در کارش خطا وجود داشته و لازم است نسبت به اصلاح رفتار خود اقدام کند. برای آنکه تنبیه مؤثر واقع شود، باید نکات چندی رعایت کرد که تعدادی از آنها بدین شرح است:

۱. توجیه دلیل یا دلایل تنبیه برای تنبیه شونده.

۲. خودداری از تکرار تنبیه.

۳. اجتناب شدید از تنبیه بدنی و لفظی تا حد امکان.

۴. تعیین تنبیه و حدود آن در آغاز فعالیت.

۵. رعایت تناسب تنبیه با عمل انجام شده.

۶. اعمال تنبیه بلافاصله پس از انجام عمل.
۷. در نظر گرفتن تنبیهی که برای طرف مقابل تنبیه باشد. برای مثال، هر گاه مدیر یک سازمان یک کارمند را به هر دلیل مدت دو روز از حضور در سازمان منع و به دلیل این عدم حضور جریمه کند، احتمال اینکه تنبیه یاد شده برای کارمند واقعاً تنبیه باشد، کم است؛ احتمال دارد کارمند به دلیلی قصد مسافرت داشته و چون با مرخصی او موافقت نمی‌شده و می‌دانسته که تنبیه چه عملی به دو یا چند روز اخراج موقت منجر می‌شود، به این کار مبادرت کرده است، به این ترتیب، کارمند عملاً تشویق شده است نه تنبیه.

۸. و بالاخره شایسته است بیش از تنبیه، از عامل تشویق استفاده شود تا کسانی که تشویق نمی‌شوند، عملاً احساس کنند که تنبیه شده‌اند.

ج: انضباط درونی یا درونی شدن قواعد و مقررات و ضوابط از جمله عواملی است که جنبه محرک داخلی دارد و در انضباط شغلی مؤثر است. این درونی شدن به تدریج از تولد به بعد در افراد شکل می‌گیرد و به مرور زمان ثبات زیادتری پیدا می‌کند. به این دلیل، تربیت خانوادگی نقش قابل ملاحظه‌ای در تحقق آن دارد. به بیان دیگر، هر گاه نظم و ترتیب خانوادگی نوعی ارزش باشد، این ارزش به تدریج در نزد اعضای خانواده درونی می‌شود و در جامعه بزرگ نیز آن را رعایت می‌کنند. طبعاً چنین افرادی در محیط کار مشکل چندانی با رعایت ضوابط ندارند، زیرا به رعایت آن عادت کرده‌اند.

بنابراین، چون کارمندان حدود ۳۰ سال

عزم جزم برای توسعه صادرات

مراحل پایانی را طی می‌کند.

وی دربارهٔ تاثیر استفاده از این برچسب بر روی محصولات صادراتی شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران اظهار چنین می‌دارد: واحدهای بسیاری عضو این شرکت هستند که به علت کوچکی و عدم برخورداری از توان مالی یا تخصصی لازم، نمی‌توانند راساً تولیدات خود را صادر کنند و از سوی دیگر، گاهی حجم تقاضاهای خارج از کشور زیاد است و یک کارخانه به تنهایی قادر نیست آن را تهیه کند.

بنابراین، با استفاده از این شیوه، نه فقط واحدهای کوچک را از آثار صادرات بهره‌مند کرده‌ایم، بلکه شرکت تعاونی می‌تواند در زمینه‌هایی چون بازاریابی و تبلیغات، با اعمال صرفه‌جوییهای خاص، کالای خود را با قیمتی رقابتی‌تر در بازارهای هدف عرضه کند.

رابطه نقدینگی و صادرات

در سالهای اخیر، اعداد و ارقام، موید یک سیر نزولی در میزان صادرات شرکت

برنامه‌های خود را برای افزایش صادرات اعضا، به اجرا گذاشته است. و امسال با شعار: افزایش تولید، ارتقا کیفیت، توسعه صادرات، از تولیدات صادراتی اعضای خود، نمایشگاهی دائمی را در محل دفتر این شرکت برپا کرده است.

مسئیریت این شرکت، ایجاد دفاتر نمایندگی را در خارج از کشور با جدیت دنبال می‌کند و امیدوار است که تا پایان سال جاری، حداقل در دو کشور آسیای میانه، دفاتر نمایندگی خود را برای توسعه مبادلات فی‌مابین و نفوذ در بازارهای موردنظر، تاسیس کند.

مهندس علی امین‌اللهی عضو هیات مدیره و مدیرعامل شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران، دربارهٔ فعالیتهای صادراتی این شرکت، می‌گوید: خریداران بسیاری را به اعضای خود معرفی کرده‌ایم، یک کاتالوگ مخصوص به چهار زبان انگلیسی، آلمانی، فرانسوی و عربی تهیه شده است و کار تدارک یک برچسب واحد بنام "تسکا"

صادرات کالاها و خدمات، یک عامل اساسی در افزایش تولید داخلی و سطح اشتغال است و به تعادل تراز پرداختهای کشور نیز کمک می‌کند. در ایران، رونق صادرات غیرنفتی به دلیل تاثیرات چندگانه خود بر اقتصاد کشور، نه فقط به عنوان یک استراتژی رشد مطرح است بلکه در توسعه نیز نقش مهمی دارد.

تشکلهای صنفی که ماهیتاً اعمال صرفه‌های اقتصادی را در زمینه‌های تولید و بازاریابی، برای بالا بردن توانمندیهای رقابتی، سبب می‌شوند، در اجرای موفق استراتژی توسعه صادرات غیرنفتی یک عامل کلیدی به شمار می‌روند. در این بین، شرکتهای تعاونی به دلیل بهره‌مندی از ویژگیهای اجتماعی و فرهنگی نظام تعاونی، در توزیع عادلانه منافع و شکل‌گیری اقتصاد آمیخته به عدالت، جایگاهی ویژه دارند.

تمهیدات صادراتی

شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران، که گسترهٔ فعالیت آن سراسر کشور است، از ابتدای سال جاری فصل جدیدی از

دکتر پیرایش. رئیس هیأت مدیره شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران: شرکت تعاونی ابدأ در زمینه بازپرداخت اصل و سود وامهای خود دچار مشکل نخواهد شد، پشتوانه آن تمام دارائی شرکت تعاونی و تمام سهام شرکتهای عضو است. ما وام بلندمدت نمی‌خواهیم اول سال وام می‌گیریم و ۲۹ اسفند تسویه می‌کنیم. هر تضمینی هم بخواهند، می‌دهیم.

چرخه طولانی است. شرکت در نمایشگاه، ایجاد دفتر نمایندگی و تهیه انبار در بازار هدف، حمل کالا به مقصد و تبلیغ به طرق مختلف تا خریداران به سراغ ما بیایند، آن هم با رقبای سرسختی که ما در بازارها داریم. اما خوشبختانه، در ارتباط با اکثر کشورها، بخصوص کشورهای منطقه، به دلیل علاقه‌ای که به اسلام و ایران در آنها وجود دارد، ما از نوعی مزیت نسبی برخورداریم که با یک برنامه‌ریزی صحیح می‌توانیم خود را جایگزین کشورهای دیگر کنیم، اگر از ما حمایت بایسته بعمل آید.

پشتوانه مالی

شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران، هم اکنون ۱۶۲ عضو دارد که در سراسر ایران پراکنده‌اند، میزان تولید این اعضا، سالانه بالغ بر ۵۸۰ هزار تن انواع کمپوت، آب میوه، سس، کنسرنز، مربا، کنسرو گوشتی و غیرگوشتی، رب گوجه فرنگی و ترش‌جات است. سرمایه فعلی این شرکت دومیلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال می‌باشد.

مهندس منصور امانی، مدیرعامل شرکت صنایع غذایی «بهروز نیک» به عنوان یکی از اعضای شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران، ضمن تاکید بر لزوم حمایت وزارت تعاون از تعاونیها، می‌گوید: موضوع رفع مشکل اقتصادی تعاونیها با واحدهایی که جز آن هستند، فرق می‌کند. تمام پشتوانه ما شرکت تعاونی است. این تشکل از نظر ما در حکم یک مادر است.

وی درباره توان شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران در بازپرداخت تسهیلات

است. در این شرایط، فقط اگر شرکت تعاونی دارای بنیه مالی مناسب برای مقابله با این نوسانات شدید قیمت باشد، می‌توانیم در ابتدای سال با کارخانجات خود قرارداد ببندیم، پیش‌پرداخت بدهیم، تا جنس تولید و در انبار نگهداری شود. با این ذخیره شرکت می‌تواند مدتی، قیمت را تثبیت کند.

بعلاوه برای کار صادرات باید هزینه کرد، زیرا ما می‌خواهیم در بازارهایی که در اختیار کشورهای دیگر است، سهمی از بازار را بدست آوریم.

مهندس امین‌اللهی می‌افزاید: چیزی که برای صادرات نیاز داریم، حمایت دولت است، باید ما را از نظر مالی پشتیبانی کنند. ما دلار و ارز از دولت نمی‌خواهیم، ما ریال می‌خواهیم اما نه ریالی که الان بدهند و با بهره آنچنانی، شش ماه دیگر بخواهند آن را بازپس بگیرند. چون چرخه صادرات، یک

تعاونی صنایع کنسرو ایران می‌باشند. هرچند در سالهای ۷۴ و ۷۵ به ترتیب ۳۰۰ و ۹۸ تن کالا از سوی این شرکت صادر شده، اما در سال گذشته صادراتی نداشته است! مدیرعامل شرکت درباره علت بروز این کاهش، به رابطه بین میزان نقدینگی شرکت و حجم صادرات اشاره می‌کند و می‌گوید: در صنعت کنسرو و صادرات آن به کمک و سرمایه‌گذاری سنگین نیاز داریم. در هیچ نقطه دنیا، قیمت کالاها، نظیر آنچه در ایران اتفاق می‌افتد، تغییر پیدا نمی‌کند. بطور معمول برای حداقل شش ماه، قیمت یک کالا ثابت است. ولی در ایران، قیمتها به دلایل مختلف، حتی بطور هفتگی - تغییر می‌کنند! به دفعات ما مراحل بازاریابی را در بازار هدف به انجام رسانده و سفارش خرید را دریافت کرده‌ایم، اما در بازگشت به کشور متوجه شده‌ایم که قیمت‌ها افزایش یافته

شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران، هم اکنون ۱۶۲ عضو دارد که در سراسر ایران پراکنده‌اند، میزان تولید این اعضا، سالانه بالغ بر ۵۸۰ هزار تن انواع کمپوت، آب میوه، سس، کنسازنه، مربا، کنسرو گوشتی و غیرگوشتی، رب گوجه فرنگی و ترشی‌جات است. سرمایه فعلی این شرکت دو میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال می‌باشد.

اعتباری معتقد است، اگر وامی به این شرکت تعاونی اعطا شود صد درصد تضمین پرداخت دارد. زیرا تعاونی کاری می‌کند که پی‌آمدش روشن و مشخص است. مثلاً اگر ورق حلب وارد می‌کند، اعضا از قبل برای خرید آن اعلام آمادگی کرده‌اند. بعلاوه هیچ یک از اعضا توان آنرا ندارد که مواد اولیه مورد نیاز خود را بصورت انبوه وارد کند، اما شرکت تعاونی خیلی راحت می‌تواند این کار را به انجام برساند و به همین دلیل اعضا حمایتش می‌کنند.

این شرکت تعاونی در دوران چندساله فعالیت خود با واردات و تاثیر به هنگام بر بازار کالاهایی چون در شیشه، ورق و حلب برای ساخت قوطی و یا برخی مواد شیمیایی مورد نیاز کارخانجات عضو، توانسته است با ایفای یک نقش تعاونی، بساعت کاهش و تثبیت قیمت‌ها در سطح مطلوب شود.

در سالهای اخیر، با وارد کردن ورق و ساخت قوطی از سوی شرکت تعاونی قیمت کالا در سطح مطلوبی تثبیت شده است یا درباره در شیشه، که چند سال قبل، در یک شبکه دلالی، قیمت آن به بالای ۵۰ تومان برای هر عدد رسیده بود، با اقدامات شرکت تعاونی و ورود به بازار این کالا، قیمت‌ها بیش از ۶۰ درصد کاهش یافت و در حال حاضر نیز مدتی است که قیمت آن در حد ۲۴-۲۵ تومان تثبیت شده است.

ریشه‌های موفقیت توسعه صادرات درباره زمینه‌های مساعد برای اجرای سیاست توسعه صادرات، دکتر ایرج پیرایش، رئیس هیأت مدیره شرکت تعاونی

زیاد نکرده‌ایم بلکه از آن کاسته‌ایم زیرا بین عرضه و تقاضا، تعادل ایجاد کرده‌ایم.

وی می‌افزاید: ما ۱۹ سال است که این بحث را حداقل سالی ۱۰ بار در کنفرانسها، مجامع، نمایشگاهها و سمینارها بیان کرده‌ایم اما یکی از دست اندرکاران کشور نیامده است که بگوید، شما چند بار یک حرف را تکرار می‌کنید. گفته شما به این دلیل غلط است یا به این دلیل درست است!

به گفته دکتر پیرایش، ما وقتی فریاد می‌زنیم که باید تورم مملکتی خود را پایین بیاوریم، یکی از راههای آن، پایین آوردن قیمت‌هاست، اما قیمتها را کاهش نمی‌دهیم، آنها را تثبیت می‌کنیم. در این تثبیت کردنها هزینه‌ها باید منظور شوند. وقتی صندوق تعاون با نرخ ۱۸ درصد به ما وام می‌دهد این ۱۸ درصد را در قیمت تمام شده ملحوظ می‌کنیم، اما از ابتدای سال جاری وزارت

صنایع کنسرو ایران، در یک بحث ریشه‌ای، اعمال سیاست انقباضی از سوی سیستم بانکی کشور و افزایش نرخ بهره در بخش تعاون را از عوامل اصلی ایجاد تورم و رکود اقتصادی می‌داند و پایین بودن سطح تولید کارخانجات عضو تعاونی را مانع برنامه‌ریزی برای جهش‌های صادراتی عنوان می‌کند.

دکتر پیرایش می‌گوید: بطور کلی از دیاد نقدینگی باعث افزایش تورم می‌شود، اما از دیاد نقدینگی برای سرمایه‌گذاری شرکت‌های تولیدی که می‌توانند تولید را با مصرف برابر کنند، نه تنها تورم را نیست بلکه مانع آن است، زیرا وقتی سرمایه‌ای به کار افتاد و کالاهایی تولید شد و این کالاها به دست مصرف‌کننده رسید تا او به بازارهای سیاه رو نیاورد، نه تنها تورم را

تعاون اعلام کرد، وامی که از صندوق تعاون خواهیم داد، ۲۵ درصد کار مزد دارد! رئیس هیات مدیره شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران، در جمع‌بندی صحبت‌های خود گفت: به هر حال واقعیت این است که ما شرکت تعاونی هستیم و وزارت تعاون هم نه یک بازو که هر دو بازوی ماست.

اگر وزارت تعاون نتواند تعاونیها را کمک‌کننده نتیجه همین می‌شود که الان هست. در حال حاضر تمام کارخانه‌های ما پایین‌تر از ظرفیت اسمی کار می‌کنند. بنابراین میزان تولید و به تبع آن عرضه، کاهش یافته، اما تقاضا بالاست و این باعث می‌شود که قیمت‌ها تصنعی افزایش یابد. مسئولان باید توجه کنند که اگر تولید را آنقدر افزایش دهند که علاوه بر پوشش دادن مصرف داخلی، ازدیاد داشته باشیم، تولید کننده مجبور می‌شود که این کالای اضافی را صادرات کند.

وقتی مجبور شد که تولید داشته باشد، باید تولیدش را مرغوب کند، باید آنرا استاندارد نماید و باید سعی کند که قیمت تمام شده را کاهش دهد تا بتواند در بازارهای خارجی رقابت کند. اما وقتی کمتر از ظرفیت اسمی تولید می‌کنیم، قیمت تمام شده افزایش می‌یابد و مصرف کننده باید فشار این افزایش قیمت را تحمل کند. به این ترتیب بهره ۰۰ درصد هم برای شرکت تعاونی فرق نمی‌کند. زیرا آنرا در قیمت تمام شده‌اش ملحوظ می‌کند. اما این بهره ۲۵ درصد از نظر اجتماع سنگین است.

دکتر پیرایش درباره میزان توان شرکت تعاونی در بازپرداخت اعتبارات دریاقتی می‌گوید:

شرکت تعاونی ابدأ در زمینه بازپرداخت اصل و سود وام‌های خود دچار مشکل نخواهد شد، پشتوانه آن تمام دارائی شرکت تعاونی و تمام سهام شرکتهای عضو است. ما وام بلندمدت نمی‌خواهیم

اول سال وام می‌گیریم و ۲۹ اسفند تسویه می‌کنیم. هر تضمینی هم بخواهند، می‌دهیم. رئیس هیات مدیره شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران گفت و شنود را کلید حل مسائل می‌داند و می‌گوید: چون معتقدیم دست‌اندرکاران مملکت به فکر این هستند، اگر گفت‌وگوهای متعدد صورت گیرد به نتیجه می‌رسیم زیرا ما می‌خواهیم به مملکت خود خدمت کنیم ضمن اینکه می‌خواهیم به شرکتهایمان هم خدمت کنیم. افزایش سرمایه شرکتهای ما، افزایش سرمایه مملکتی است، مسئولان حرفهای تولیدکنندگان را بشنوند. آنچه را که درست است در حد توان برآورده کنند و آنچه را که نادرست است، دلایل نادرستی آن تفهیم شود. با این کار، تولیدکنندگان می‌روند دنبال اینکه حرف حساب بزنند.

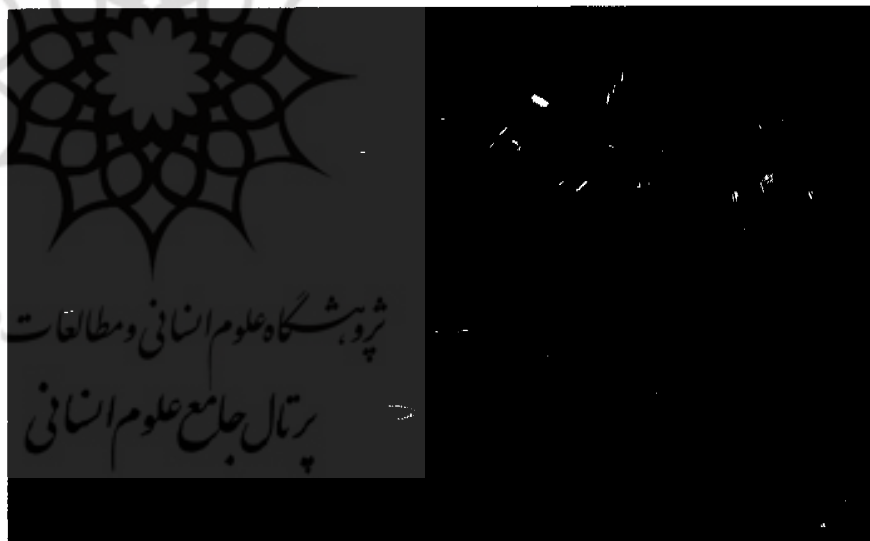
تحقیق و توسعه

شرکت تعاونی صنایع کنسرو ایران، اجرای پروژه‌های تحقیقاتی علمی، صنعتی، فرهنگی را نیز وظیفه خود می‌داند. در این راستا چاپ و انتشار چندین جلد کتاب علمی- تخصصی، ترجمه تازه‌ترین مقالات علمی و ارسال آنها برای اعضا، ارتباط با شبکه اینترنت و ایجاد یک آزمایشگاه مجهز، از جمله اقدامات این شرکت تعاونی است.

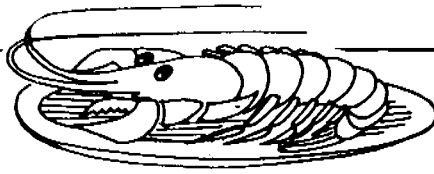
آزمایشگاه این شرکت، که با هزینه ۱۸۵ میلیون ریال راه‌اندازی شده است در حال حاضر چند طرح تحقیقاتی را دنبال می‌کند. طرح حذف یا کاهش استفاده از مواد نگهدارنده در محصولات غذایی، از جمله طرحهای تحقیقاتی در دست اجرا است.

آزمایشگاه مذکور که تجهیز کامل آن با هزینه‌ای حدود ۵۰۰ میلیون ریال پیگیری می‌شود، در کنترل و تضمین کیفیت محصولات صادراتی شرکت تعاونی و اعضای آن نقش موثری دارد.

• گزارش مزبور با همکاری دفتر امور تعاونیهای تولیدی و خدمات تولیدکنندگان وزارت تعاون تهیه شده است.

مهندس امین‌الهی مدیر عامل تعاونی صنایع کنسرو ایران: در ارتباط با اکثر کشورها، بخصوص کشورهای منطقه، به دلیل علاقه‌ای که به اسلام و ایران در آنها وجود دارد، ما از نوعی مزیت نسبی برخورداریم که با یک برنامه‌ریزی صحیح می‌توانیم خود را جایگزین کشورهای دیگر کنیم، اگر از ما حمایت بایسته بعمل آید.

صنعت تکثیر پرورش میگو، آنچه هست و آنچه که باید باشد

از: ارسلان قاسمی
مدیرعامل اتحادیه سراسری شرکتهای تعاونی
تکثیر و پرورش میگو، ماهی و آبزیان ایران

طی قرون و اعصار متمادی چگونگی تأمین غذا همواره از مهمترین مسائل مورد توجه بشر بوده است و بدون هیچگونه تردیدی یکی از مهمترین منابع تأمین امنیت و سلامت غذایی انسان استفاده هرچه بیشتر و بهتر از آبزیان می‌باشد. آبزیان از جمله مهمترین منابع تأمین پروتئین حیوانی هستند که به لحاظ دارابودن خواص مهم غذایی به عنوان غذای سلامتی نیز تلقی میشوند.

تولید جهانی آبزیان در طول دو دهه اخیر بدلیل افزایش میزان تقاضا و نیز بکارگیری فن آوری جدید در زمینه‌های صید و نگهداری و جابجایی، فرآوری و تکثیر و پرورش محصولات مختلف افزایش مداوم داشته است. به گونه‌ای که امروزه حجم مبادلات بین المللی محصولات دریایی رقمی معادل ۴۸ میلیارد دلار را بالغ می‌شود که این مبلغ جدا از خرید و فروش داخلی هر کشور است. براساس گزارشات F.A.O در سال ۱۹۹۶ میزان تولید جهانی آبزیان به ۱۰۹/۶ میلیون تن رسید که حدود ۲۰٪ از کل تولید جهانی منتج از فعالیتهای پرورش آبزیان می‌باشد و براساس یکی از مطالعات انجام شده توسط F.A.O پیش‌بینی میشود که در سال ۲۰۱۰ میلادی تولید فرآورده‌های آبزیان به حداقل ۱۲۰ میلیون

تن افزایش یابد که سهم آبزیان پرورشی از این میان ۳۰/۹۶ میلیون تن یعنی معادل ۲۵/۸٪ خواهد بود.

این واقعیت که ایران با دارا بودن ۱۸۰۰ کیلومتر ساحل در کناره‌های خلیج فارس و دریای عمان و امکانات مناسب از قبیل خاک آب دریا، شرایط اقلیمی و وجود نیروی کار مناسب و کسارآمد و... زمینه بسیار مساعدی برای ورود گسترده در صنعت تکثیر و پرورش میگو را داراست، مورد تأیید تمامی کارشناسان داخلی و خارجی قرار دارد. و برای رسیدن و دستیابی به سهم مناسب از بازارهای جهانی و اهداف از پیش تعیین شده باید جهت‌گیری مناسب و روشنی را داشته باشیم.

صنعت تکثیر و پرورش میگو فعالیت جدی خود را از سال ۱۳۷۲ در چهار استان ساحلی آغاز نمود. این صنعت برای دستیابی به اهدافی از جمله:

- ۱- افزایش تولید پروتئین حیوانی و سالم.
 - ۲- تبدیل امکانات طبیعی بالقوه به بالفعل و استفاده بهینه و مطلوب از منابع موجود.
 - ۳- کسب درآمد ارزی مناسب در جهت قطع وابستگی به اقتصاد تک محصولی.
 - ۴- ایجاد اشتغال مولد و رفع محرومیت از چهره استانهای جنوبی و محروم کشور.
 - ۵- حل بخشی از معضلات اجتماعی نظیر مبارزه با قاچاق در نوار مرزی کشور و... پایه گذاری گردید.
- اما بدلیل فقدان سیاستی جامع و

واقع‌گرا و عدم اطلاع و تجربه کافی از این صنعت و تأکید و ابرام بر اطلاعات ناکافی در شروع کار با چالشها و موانع متعددی روبرو گردید که در ادامه به آنان خواهیم پرداخت. این موانع سبب گردیده است که تاکنون نتوانیم از ۱۱۰ هزار هکتار اراضی مستعد شناخته شده استفاده داشته باشیم.

۱- بازنگری سیاستهای اجرایی موجود و راه‌حلا و پیشنهادها

صنعت پرورش میگو همانند سایر صنایع مادر دارای اجزاء و زنجیره‌های وابسته به خود است. از اینرو موفقیت در امر این صنعت احتیاج به سرمایه‌گذاری و سیاست‌گذاری لازم در تمامی اجزاء زنجیره می‌باشد. و در نهایت به این واقعیت انکارناپذیر بایستی توجه گردد که تولید باید برای رسیدن به بازارهای هدف باشد.

۱-۱- دستیابی به بازارهای مناسب و قابل رقابت برای میگوهای تولیدی - در سه ماهه گذشته بازار بین‌المللی آبزیان در سطح وسیعی گسترش یافته است. و در حال حاضر تقریباً در دنیا بازاری با ارزش بیش از ۴۳ میلیارد دلار وجود دارد که کشورهای در حال توسعه حدود ۵۰٪ صادرات آبزیان و محصولات آبزی را به خود اختصاص داده‌اند. هر چند که باتوجه به رشد روزافزون جمعیت بنظر میرسد که مشکل چندان برای دستیابی به بازار وجود نداشته باشد ولی بهرحال حفظ مرغوبیت و

کیفیت و سلامت محصول لازم و ضروری است چرا که چرخش و رویکرد به سمت روش HACCP و روشهای مبتنی بر آن برای بازرسی آبریزان و محصولات آبرزی در بازارهای بین‌المللی وجود دارد و تولیدکنندگانی که بر اساس برداشتهای خود از قوانین و مقررات تولید می‌کنند چون تعریف جامعی از کیفیت در دست ندارند لذا سردرگم شده و بازار را از دست می‌دهند. بدین روی، بایستی در انتخاب بازار هدف بدلیل اقتصادی بودن این محصول و رشد روز افزون مزارع پرورشی، تامل و دقت کافی صورت پذیرد. تولید برای صادرات تفکری است که در تمام زنجیره‌های این صنعت بایستی حاکم گردد. چرا که بر اساس آمار موجود در حال حاضر به دلیل روشهای نادرست در

قیمت میگو در بازارهای جهانی پیش‌بینی نمی‌کنند و از اینرو در رقابت با سایر تولیدکنندگان جهانی بایستی به گونه‌ای برنامه‌ریزی گردد که ضمن کاهش در هزینه، قیمت تمام شده نیز بتواند با هرگونه تغییرات در بازار مصرف نهائی به همراه کیفیت مطلوب آن مقابله نماید. تعداد کارخانجات عمل آوری میگو در استان بوشهر و هرمزگان از ۷ و ۲ واحد در سال ۱۳۷۲ به ۱۵ و ۸ واحد در سال ۱۳۷۶ افزایش یافته است و درآمد ارزی ناشی از صادرات میگو از ۷ میلیون دلار در سال ۱۳۷۲ به حدود ۱۵ میلیون دلار در نه ماه اول سال ۱۳۷۶ رسیده است که در صورت ایجاد محدودیتهای صادراتی وضع شده از سوی جامعه اقتصادی اروپا (E.E.C) بیم آن می‌رود که بازاریابی این محصول برای

متاسفانه تاکنون به نحو مطلوبی این امر صورت نگرفته است. ۱-۲- در فصل پرورش ۱۳۷۶ بدلیل کافی نبودن نقدینگی لازم برای سرمایه در گردش و ضرر و زیانهای وارده به شرکتهای تولیدکننده در دوفصل قبل از آن، و نیز عدم همکاری بموقع و موثر سیستم‌های بانکی، پرورش دهندگان با بخش خصوصی سرمایه‌گذار همکاری نزدیکی را شروع کردند بدین معنا که شرکتهای سرمایه‌گذار با تامین سرمایه در گردش مورد نیاز و تضمین خرید محصول وارد عرصه شدند. بدین روی، طبیعی است که با افزایش تولید در طی سال ۱۳۷۷ و بعد از آن این شیوه ممکن است بدلیل افزایش میزان تولید، حضور کافی اینچنین شرکتهائی در این صنعت میسر

امروزه در دنیا ۴ روش پرورش سنتی، نیمه متراکم، متراکم و فوق متراکم پرورش میگو صورت می‌گیرد که هر یک دارای مزایا و معایب خاص خود هستند. سیاست و روش پرورش در ایران بدلیل نبود تجربه کافی نزد سیاستگذار و مجریان طرحها مبهم و ناشناخته است، رسیدن به مرز بیش از سه تن در هکتار سیستم متراکم را طلب می‌کند (آنچه که در طرحهای مصوب بانک آمده است)، اما سیاست رسمی اعلام شده در ایران روش نیمه متراکم است.

صید، نگهداری، حمل و نقل و فرآوری مناسب انواع آبریزان، حدود ۳۰٪ از کل میزان صید کشور ضایع، فاسد و از چرخه مصرف خارج می‌شود و کارخانجات و کارگاههای موجود فرآوری و بسته بندی آبریزان که بعضاً سابقه ۴۰ - ۳۰ ساله نیز دارند برای شرایط دشوار بازارهای هدف تجهیز و نوسازی نگردیده‌اند و متاسفانه کارگاهها و کارخانجات تازه تاسیس نیز بدلیل اتخاذ سیاست‌های نامناسب هدف مزبور به درستی تعقیب نمی‌شود از این جهت، نتایج آن میتواند باعث اثرگذاری منفی در صنعت پرورش میگو گردد. چرا که کارشناسان اقتصادی افزایش چندانیتی در

سالجاری و سالهای آتی با مشکلات جدی مواجه گردد. چرا که شرط اصلی و اساسی ورود میگو به بازارهای EEC، کانادا، ژاپن و آمریکا بعنوان خریداران عمده این محصول اجرای سیستم تضمین کیفیت HACCP می‌باشد. از اینرو هدایت اعتبارات در جهت بهینه سازی کارخانجات و کارگاههای موجود، ایجاد و ساخت کارخانجات فرآوری و بسته بندی مطابق با استانداردهای مورد قبول جهانی به منظور رسیدن به مرغوبیت و کیفیت و سلامت مورد نظر و در نهایت دستیابی به بازارهای هدف از مهمترین وظایف مسئولین و دست اندرکاران بوده است که

واقع نگردد این امر میتواند لطمات جبران ناپذیری را وارد آورد.

در جهت بهبود این مسیر میتوان با تقویت نهادهائی همچون اتحادیه، فعال و موثرتر نمودن سیستم بانکی، حمایت کافی از شرکتهای سرمایه‌گذار و... اقدام نمود.

۲- سیاستهای اعتباری و حمایتی

باتوجه به جوان و ناشناخته بودن این صنعت و نامشخص بودن چگونگی درآمد و هزینه‌های آن در سالهای اولیه فعالیت و بالطبع نداشتن جاذبه‌های لازم و کافی برای صاحبان سرمایه، اکثر افراد و گروههای مختلف تکثیر و پرورش دهند را افراد و شرکتهائی تشکیل داده‌اند که از پشتوانه

قوی مالی برخوردار نبوده و نوعاً با استفاده از تسهیلات اعتباری تبصره سه قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۶-۱۳۷۳ وارد میدان تولید شدند و به مانند هر صنعت جدید و نوپای دیگر ۲-۳ سال اول تولید خود را با ضرر و زیان سپری نمودند. ارائه طرحهای ناقص از سوی شرکت شیلات سبب افزایش سطح توقع منابع اعتباری که عمدتاً بانکها را شامل میشد، گردید. تولید و قیمت فروش بالا و درآمد غیرواقعی از مهمترین نکات منفی در طرحهای اولیه بود، و علاوه بر آن با بدست آمدن تولید سال اول، سختگیری و بهانه‌های مختلفی برای نپرداختن اعتبارات مصوب از سوی بانکها عامل آغاز گردید، به گونه‌ای که در سال ۱۳۷۴ در استان خوزستان در بخش تعاون تنها ۵۰٪ و در بخش تعاون بوشهر ۵٪ و در بخش خصوصی ۲٪ و در هرمزگان در بخش تعاونی ۸٪ و در استان سیستان و بلوچستان از مجموع کل اعتبارات مصوب تنها ۱۲٪ اعتبارات جذب گردید. که در مجموع از کل مبلغ ۷۰ میلیارد اعتبارات مصوب تنها مبلغ ۱۶۸۵۰ میلیون ریال یعنی معادل ۲۴٪ اعتبارات جذب شده است. در این راستا میتوان به عدم توزیع و تخصیص بموقع اعتبارات علی‌الخصوص سرمایه در گردش، به صورتی که هماهنگ نبودن دستگاههای اجرائی ذیربط، وجود مقررات دست و پاگیر که با این صنعت تطابق ندارد اشاره نمود.

علاوه بر مسائل مربوط به بانکها، هدف‌گذاری شیلات و کمیته‌های برنامه‌ریزی استانها نیز با ناهماهنگی و نابسامانیهای همراه بوده است. هماهنگ نبودن میزان اعتباری طرحها در استانهای مختلف، کم‌رنگ دیدن برخی از زنجیره‌های این صنعت، تبدیل طرحهای ۲۰ هکتاری به ۱۰ هکتاری برای استفاده افراد و گروههای بیشتر از اعتبارات و... از جمله عوامل و

دلایلی هستند که تمامی پیش‌بینی‌های تولید را تاکنون نقش برآب نموده‌اند و اگر نبود استفاده از دانش و کارآئی متخصصان و تایلندی در سال ۱۳۷۶ در استانهای بوشهر و هرمزگان و نتیجه نسبتاً قابل قبول استان بوشهر، معلوم نبود که سرنوشت این صنعت و سرمایه‌گذاریهای کلان انجام شده در آن به کجا می‌انجامید.

۳- تکثیر پست لارو میگو

آهنگ رشد در بخش تکثیر پست لارو میگو همخوانی لازم را با بخش پرورشی نداشته و ندارد از اینرو طی سالهای ۱۳۷۴ و ۱۳۷۵ بخش اعظم ظرفیت استخرهای پرورشی بدلیل نبود پست لارو کافی خالی ماند به گونه‌ای که در سال ۱۳۷۵ در استان بوشهر نزدیک به ۶۰٪ استخرهای آماده پرورش خالی ماند. این روند در سال ۱۳۷۶ در استان خوزستان نیز وجود داشته است. دلایل عدم هماهنگی لازم در این بخش را میتوان به نبود دانش کافی، عدم وجود الگو و یا الگوهای مناسب، عدم اطمینان لازم به برگشت سرمایه‌گذاری از سوی سرمایه‌گذاران شروع نشدن همزمان مراحل ساخت واحدهای تکثیر با واحدهای پرورش و... را نام برد.

- در سالهای اولیه (۱۳۷۵-۱۳۷۳) فعالیت این صنعت شرکت شیلات ایران مصراً استفاده از کارشناسان خارجی را نفی و کارشناسان شیلاتی را صاحب کارائی لازم میدانست و به همین دلیل بود که در آن سالها تولید مزارع پرورشی به کمتر از نیمی از ظرفیت بالقوه خود رسید به گونه‌ای که اصل صنعت زیر سؤال رفته بود. اما در سال ۱۳۷۶ با ورود کارشناسان خارجی که با فشار و مشارکت بخش تعاونی و خصوصی به عرصه تولید پست لارو به خصوص در استانهای بوشهر و هرمزگان وارد گردیدند، ابهامات و اشکالات در این بخش تا حدود زیادی

برطرف گردید تا جائیکه در استان بوشهر نزدیک به ۹۰٪ استخرهای تولیدی زیرکشت رفت و تولید مناسبی را به همراه داشت. ضمن آنکه انتقال فن‌آوری نیز تاحدودی توسط این کارشناسان خارجی انجام گردید.

در این بخش که در گذشته الگو و الگوهای مناسبی نیز طراحی و ارائه نشده بود و با صرف سرمایه‌گذاری کلان واحدهائی با ظرفیت اعلام شده ۲۰ میلیون قطعه پست لارو احداث گردید که در این واحدها حتی به اندازه نیمی از ظرفیت اعلام شده نیز پست لارو تولید نگردید. اما کارشناسان خارجی در مرکز بندرگاه بوشهر که ظرفیت آن ۲-۳ میلیون قطعه اعلام شده بود و در سالهای قبل به این ظرفیت تولید نیز نمی‌رسید در سال ۱۳۷۶ با یاری دست اندرکاران بخش تعاونی و خصوصی موفق به تولید حداقل ۱۶ میلیون قطعه پست لارو در آن مرکز شدند. از سوی دیگر در همان سال در مرکز تکثیر بندر امام(ره) که ظرفیت آن یکصد میلیون قطعه اعلام شده، بدون استفاده از فن‌آوری مناسب و کارشناسان خارجی، توسط کارشناسان داخلی تنها حدود ۷ میلیون قطعه پست لارو تولید و به مزارع تحویل گردید.

در سالهای ۱۳۷۶ - ۱۳۷۴ که بخش عمده تولید پست لارو توسط شرکت شیلات ایران انجام میشده است بهاء فروش هر قطعه پست لارو به پرورش دهنده ۲۵ ریال بوده است و طرحهای تکثیر نیز بر این اساس به توجیه اقتصادی رسیده‌اند. و انتظار بر این بود که در سال پرورشی ۱۳۷۷ که تکثیر پست لارو کلاً از بخش دولتی جدا گردید و با در نظر گرفتن تورم موجود، بهاء پست لارو به رقمی بیش از ۲۵ ریال افزایش یابد. اما با بررسیهای فنی و اقتصادی انجام شده و با کمک تمامی دست اندرکاران تولید در بخش غیردولتی مقرر

گونه‌های پرورشی را تشکیل میدهد. در نگاه اول وجود مولدهای مورد نیاز در آبهای خلیج فارس و دریای عمان توجیه منطقی و قابل قبولی برای این انتخاب به حساب می‌آید. اما در عمل عدم اطلاع کافی از عادات و رفتارها و چگونگی رشد و پرورش آنان این انتخاب را با مشکل مواجه نموده است.

بر اساس آمارهای منتشر شده از سوی F.A.O. حدود ۷۵٪ کل تولید میگوی آسیا را گونه ببری سیاه (*P.monodon*) بخود اختصاص می‌دهد. که گونه‌ای است که بیش از سه دهه بر روی آن کار شده و پرورش داده شده است. و جالب آنکه بر اساس گزارشات موجود شروع پرورش میگو در ایران در سال ۱۳۷۱ در منطقه چوبیده آبادان در سطح ۱/۳ هکتار با این گونه بوده است که بعد از طی ۱۲۰ روز دوره پرورش و با اطلاعات موجود از آنروزها ۲/۳ تن میگو استحصال می‌شده است و پس از آن بود که بر اساس این نتایج اعلام عمومی برای سرمایه‌گذاری در این صنعت صورت پذیرفت. ولی با شروع فعالیت توسط بخش تعاونی و خصوصی سیاست استفاده از گونه‌های بومی بدلیلی نظیر عدم امکان تهیه مولد موندون، احتمال صدمه بر روی ذخایر میگوی خلیج فارس، احتمال انتقال بیماری، غیربومی بودن این گونه و... جایگزین تجربه به دست آمده شد. این استدلال که امکان تهیه مولد موندون در داخل وجود ندارد با بررسیهای انجام شده توسط کارشناسان خارجی و وجود منابع منتشره فراوان رد شده است. در مورد غیربومی بودن این گونه بایستی گفت که همان اندازه که موندون در آبهای بوشهر ناشناخته است گونه سفید هندی که هم اکنون پرورش می‌یابد. و اصولاً سیاست بومی کردن میگو همانند بسیاری دیگر از حیوانات پرورشی امری رایج و عملی است

آینده‌ای نه چندان دور میگو بعنوان یکی از منابع مهم تأمین پروتئین و ارز محسوب گردد. بنابراین بایستی برای رسیدن به این اهداف باید جهت گیری مناسب و روشنی را داشته باشیم اما تاکنون تمامی عوامل اصلی تولید مانند:

- تعیین گونه مناسب برای پرورش
- دانش قابل اعتماد برای پرورش
- وجود بازارهای مناسب و قابل رقابت
- وجود صنایع بالادست و پائین دست مناسب و...

در پرده ابهام قرار داشته که به بعضی از آنها در فوق اشاره شده و به مابقی این عوامل می‌پردازیم.

۱-۴- تعیین گونه مناسب برای پرورش

وجود دوگونه میگو سفید هندی (*Penaeus indicus*) در آبهای هرمزگان و گونه صورتی خلیج فارس (*P.semiselectus*) در آبهای بوشهر، اساس تعیین و انتخاب

گردید که بهاء پست لارو ضمن آنکه افزایش نیابد بلکه حدود ۱۵٪ نیز کاهش قیمت یافته و هر قطعه ۳۰ ریال به پرورش دهنده عرضه شود. در نتیجه این امر از طرفی طرحهای تکثیر را با حجم سرمایه‌گذاری پیش بینی شده به زیر سؤال برده است. و از سوی دیگر با افزایش تولید پست لارو به میزان کافی در واحدهای موجود یکی از مشکلات توسعه کمی بخش پرورش نیز حل گردیده است.

با عنایت به موارد فوق بازرگاری در سیاستها و هدف گذاریها حاکم در این بخش اجتناب‌ناپذیر است به گونه‌ایکه ضمن استفاده از تمامی روشهای ممکن صرفه و صلاح تکثیر کننده و پرورش دهنده نیز تأمین شود.

۴- پرورش میگو

زمینهای شورزار لم‌پزرع نوار ساحلی زمینه مساعدی برای پرورش میگو بشمار می‌رود و میتواند انتظار داشت که در

۵- نتیجه گیری

در بررسی‌های اقتصادی هر طرح مقایسه بین داده‌ها و ستاندها، ارزش منابع بکار رفته و بازده اقتصادی و اجتماعی مورد بررسی قرار می‌گیرد. و هر اندازه که تفاوت ارزش این دو بیشتر باشد مقبولیت و توجه اقتصادی طرح بیشتر خواهد بود. در صنعت پرورش میگو داده‌ها و منابع به کار رفته شوره زارهای حاشیه خلیج فارس و دریای عمان و آب شور بوده که ارزش اقتصادی چندانی ندارد و با اندک سرمایه‌گذاری معقول و بموقع و موثر می‌تواند بازده و ستاندهای به نام میگو داشته باشد که محصولی ارز آور و پرسود است. که نه تنها در بازارهای داخلی بلکه در بازارهای جهانی از تقاضای موثر و بالایی برخوردار است.

علاوه بر ارزش اقتصادی این طرح می‌توان به آثار اجتماعی آن نظیر:

- ایجاد کار موثر برای حداقل ۸ نفر بطور مستقیم و دوبرابر آن بصورت غیرمستقیم به ازاء هر مزرعه ۲۰ هکتاری.

- ایجاد توزیع بالغ بر صدها میلیون ریال در آمد در مناطق محروم.

- جلوگیری از مهاجرت‌های گروهی اهالی و خالی شدن مناطق استراتژیک از سکنه.

- رونق و پیشرفت زنجیره صنایع بالادستی و پائین دستی این صنعت نظیر تکثیر میگو، فرآوری و عمل آوری و کارخانجات خوراک میگو، حمل و نقل و صادرات و.....

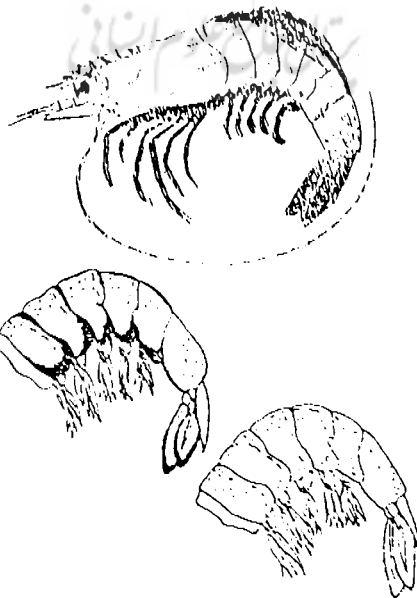
- مبارزه موثر و جدی با قاچاق و رفع این تنگنا در مناطق ساحلی با ایجاد درآمد و کار موثر. می‌توان اشاره نمود.

از اینرو است که روش‌های اجرایی و سیاست‌های کار بایستی به گونه‌ای طراحی شود که ضمن رعایت مصالح عمومی، مصالح خصوصی تولیدکنندگان نیز حفظ و تامین گردد و این صنعت پرورش میگو به جایگاه ویژه و مهم خود در اقتصاد غیرنفتی دست یابد.

روش پرورش در ایران بدلیل نبود تجربه کافی نزد سیاستگذار و مجریان طرحها مبهم و ناشناخته است، رسیدن به مرز بیش از سه تن در هکتار سیستم متراکم را طلب می‌کند (آنچه که در طرحهای مصوب بانک آمده است)، اما سیاست رسمی اعلام شده در ایران روش نیمه متراکم است.

همانگونه که گذشت پرورش میگو در ایران با گونه موندن شروع شد که اکثر عادات و رفتارهای زیستی و پرورشی این گونه در دنیا شناخته شده است، اما با شروع فعالیت اقتصادی، پرورش باگونه بومی آغاز شد که تاکنون نیز با گذشت بیش از سه سال فعالیت، تکنیک قابل اعتماد برای پرورش این گونه‌ها وجود ندارد.

نبود کارشناس کارآمد در بدو امر و سیاست عدم استفاده از کارشناسان مجرب خارجی موجب آسیب فراوان به این صنعت شد که خوشبختانه با اقدامات انجام شده توسط بخش غیردولتی و ورود کارشناسان خارجی از وارد شدن خسارات بیشتر جلوگیری شد. استفاده از امکانات سازمانهایی نظیر F.A.O و یونسکو و موسسات آموزشی و دانشگاهی معتبر خارجی و برگزاری دوره‌های مناسب برای تولید کنندگان و پرورش دهندگان می‌تواند این نقیصه مهم را از بین ببرد.

که با در نظر داشتن اصول علمی بخوبی امکان‌پذیر است. و در کشور خودمان نیز سالهای اخیر شاهد موفقیت پرورش گونه سفید هندی در خوزستان و بوشهر بوده‌ایم و شرایط محیطی این استانها با منطقه جاسک که زیستگاه طبیعی گونه ایندیکوس بسیار متفاوت است. برداشت نزدیک به ۴۰۰۰ کیلوگرم در ۰/۸ هکتار در سال ۱۳۷۶ توسط یک شرکت تعاونی در بوشهر و یا سایر نتایج بدست آمده در آن استان شاهد خوبی برای این مدعا میباشد.

اما از سوی دیگر در سال ۱۳۷۶ از میگوگونه صورتی خلیج فارس (P.semiseuctus) که گونه بومی آبهای بوشهر است برداشت و نتیجه بسیار ضعیفی بدست آمده است، چرا که از ۱۵۸۰۰۰۰۰ قطعه پست لارو رها سازی شده در ۱۰۱ استخر با مساحت ۸۲ هکتار تنها ۲۷/۵ تن میگو استحصال شده در حالیکه از ۲۵۰۰۰۰۰۰ قطعه پست لارو رها سازی شده از گونه سفید هندی در ۱۵۸ استخر با مساحت ۱۳۰ هکتار، ۲۶۸ تن میگو بر اساس آمارهای منتشر شده استحصال شده است. از اینرو ضرورت بازنگری در این سیاست نمایان است.

۲-۴- دانش قابل اعتماد برای پرورش

برای شروع فعالیت بصورت اقتصادی در این صنعت، وجود چارچوب قابل اتکاء و کارآ و منطبق با اصول علمی و عملی شناخته شده ضروری بنظر میرسد. اما این چارچوب حتی تاکنون بصورت کامل ارائه نگردیده است. تمامی مزارع در ۲ استان جنوبی بدون توجه به خصوصیات ویژه آب وهوائی، خاک، امکانات محلی در یک قالب و طرح هستند که همین قالب نیز بعضاً با اصول علمی و اقتصادی همخوانی ندارد. امروزه در دنیا ۴ روش پرورش سنتی، نیمه متراکم، متراکم و فوق متراکم پرورش میگو صورت می‌گیرد که هر یک دارای مزایا و معایب خاص خود هستند. سیاست و

پرده اظهار نمودند که اتحادیه اعتباری مترو هیچگونه مسئولیتی را نسبت به محیط زیست بر خود واجب نمی‌داند.

به رغم پایین بودن ظرفیتهای اتحادیه اعتباری مترو در برخی مناطق، این اتحادیه به دلیل تعهد خود در برابر مسئولیتهای اجتماعی و توسعه انسانی، از اکثر اتحادیه‌های اعتباری دیگر متمایز است.

عوامل خارجی مؤثر بر توسعه تعاونیها در کانادا

جو سیاسی و اقتصادی

تعاونیها گاه همان ویژگیهای تشکیلات سرمایه داری را دارا می‌باشند، گو اینکه خود را غیر سرمایه‌داری بنامند. تعاونیها مرکز جانشین نظام سرمایه داری نشده؛ در عوض به عنوان شقّ دوم برای تجارتهای خصوصی تلقی می‌شوند.

اتحادیه‌های اعتباری اولین تشکیلات معتبر و کاربردی هستند که وامهای قابل پرداخت در اختیار اتباع کانادایی طبقه متوسط می‌گذارند.

این اتحادیه‌ها جای پای خود را در بازارهای مصرف‌کننده محکم نسمودند. دولت از طریق تغییر قانون بانکداری اتحادیه‌های اعتبار را وارد رقابت مستقیم با بانکها نمود. در دهه ۸۰، بسانکهای خصوصی رفته رفته قلمرو اتحادیه‌های اعتباری را مورد هجوم قرار دادند. همچنین تحلیل رفتن صنایع بر اتحادیه‌های اعتباری اثر سوء گذارد.

آنها ناگزیر از تطبیق خود با تغییرات بوجود آمده بودند. هنگامیکه تعاونیها دست به «تقلید» از روشهای تجارتهای خصوصی زدند تا بقای خود را در صحنه رقابت حفظ کنند، بنیانی که تعاونیها را از شرکتهای خصوصی جدا می‌ساخت بتدریج سست و متزلزل شد. جو اقتصادی در کانادا، تعاونیها و به خصوص

اتحادیه‌های اعتباری را مجبور به رقابت هرچه بیشتر می‌کند تا ساختارهای اقتصادی آنها نیرو گرفته، فعالیتهای گوناگون اقتصادی را همانند بانکهای خصوصی انجام دهند و وفاداری متقابل اعضا به تعاونی محفوظ گردد.

دولت همچنین به انحاء مختلف تسهیلاتی برای ورود اتحادیه‌های اعتباری به بازار فراهم نموده است. با افزایش نرخ بهره در کانادا، برقراری عدالت و تأمین ذخایر پولی با استفاده از یک نرخ بهره ثابت برای اتحادیه‌های اعتباری کاری بس دشوار بود بسیاری از اتحادیه‌های اعتباری به دلیل وارد آمدن زیانهای سنگین به اجبار از عرصه بازار خارج شدند. واکنش دولت انتاریو بیمه سهامی و سپرده انتاریو (OSDIC) در دهه ۱۹۷۰ بود. اتحادیه‌های اعتبار با پرداخت حق بیمه به این ساختار کمکی دولت، اعطای وام به اعضا را تا میزانی خاص تضمین نمودند.

گری گیلام به عنوان یکی از رهبران برجسته اتحادیه اعتباری مترو، مشکل بی عدالتی و عدم تساوی را با تشکیل یک کمیته کاری برای تغییر و اصلاح «قانون اتحادیه‌های اعتبار» در سال ۱۹۹۱ حل نمود. طبق قانون قدیمی، اتحادیه‌های اعتبار تنها مجاز به صدور یک نوع سهام به اعضا بودند که سهام عضویت نامیده می‌شد. اما به موجب لایحه ۱۳۲، اتحادیه‌های اعتبار و صندوقهای مردمی قادر به صدور سهام سرمایه گذاری به افراد عضو یا غیر عضو بودند. این لایحه همچنین سپرده‌های اتحادیه اعتبار و صندوق مردمی را حداکثر تا میزان ۶۰۰۰۰ دلار تضمین می‌نمود که تحت بیمه سهام و سپرده انتاریو (OSDIC) پرداخت می‌شد (این بیمه بعدها به شرکت سهامی بیمه سپرده انتاریو یا (DICO) تغییر نام داد).

هدف از این لایحه «تقویت اتحادیه‌های اعتبار» به عنوان مؤسسات مالی محلی و

در عین حال کمک به آنها برای رقابت با مؤسسات مالی بزرگتر بود که در جامعه فعالیت داشتند. اتحادیه‌های اعتبار در ارتباط خود با دولت کانادا همچنان عدم وابستگی خود را چون گذشته حفظ نموده‌اند؛ دولت کانادا بر خلاف فیلیپین، محدودیتهای کمی بر اتحادیه‌های اعتبار تحمیل و در واقع به آنها کمک نموده است تا با بانکها رقابت نمایند.

عوامل داخلی مؤثر بر توسعه تعاونیها در کانادا

عوامل مربوط به عضویت و مدیریت بزرگترین معضل داخلی تعاونیها در کانادا، کاهش مشارکت و ثبات قدم اعضا نسبت به تعاونی است. اعضا هر قدر بیشتر بسا نظام اقتصادی معاشرت می‌نمایند، به همان میزان نیاز کمتری برای مشارکت در تعاونیها احساس میکنند.

با رشد اتحادیه‌های اعتباری، بسیاری از تعاونیها و اتحادیه‌های اعتباری به ناچار افراد صاحب فن را برای اداره امور تعاونیها استخدام می‌نمایند.

در نتیجه‌گیری (طرح رهنمودهای آینده) اینچنین آمده است که اهداف انتفاعی در تعاونیهای کانادا در درجه اول اهمیت قرار دارند و بین تعاونیها و نهادهای سرمایه داری وجه تمایز وجود ندارد. وفاداری اعضا به تعاونیها نه بر اساس حس تعهد ملکی به تعاون، که به واسطه منافع شخصی رقم می‌خورد. به دلیل همین نقیصه به محض آنکه یک مؤسسه تجاری سرمایه داری معامله بهتری پیشنهاد میکرد اعضا به طرف آن متمایل می‌شوند. در نتیجه، اتحادیه‌های اعتباری بزرگتر دست به فروش سرمایه‌های مشترک خود زدند (مصاحبه ۳۰ مارس ۱۹۹۷).

«طرح رهنمودهای آینده» همچنین به این نکته ختم می‌شود که تعاونیها در کانادا از «شیوه کاری برخوردارند که در آن اعضا اساساً در کانون توجه قرار ندارند.

محیطی و آثار آن بر آب، هوا، خاک، جنگل که پایه اصلی حیات را تشکیل می‌دهند نه تنها بر کسی پوشیده نیست. بلکه همگان نیز بر آن تأکید دارند که این منابع حیاتی برای سلامت زندگی انسانها و انسانهایی که در نوبت ورود به این کره خاک قرار دارند الزامی است.

بیابانی شدن، شورشدن، باتلاقی شدن اراضی از مشکلاتی است که در اراضی کشورمان وجود دارد.

سازمان محیط زیست مسئولیت حفظ و حمایت از محیط زیست را در کشور بعهده دارد. اما طبعاً این بدان معنی نیست که بقیه در آن مسئولیتی ندارند و می‌توانند نسبت به آن بی تفاوت باشند. بلکه ضرورت دارد هر کسی به نوبه خود در این امر مهم کوشا باشد.

از این رو ماهنامه تعاون پیشنهاد می‌نماید که:

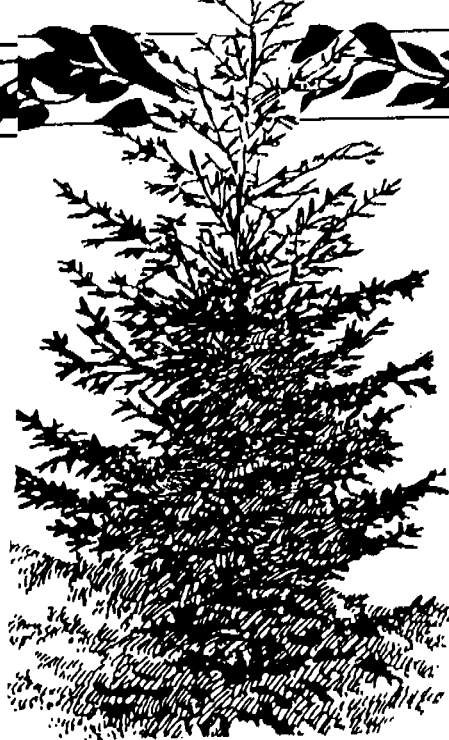
سازمان محیط زیست زمینه‌های اجرایی و فراگیر مشارکت مردمی را در جهت حفظ و حمایت از محیط زیست طراحی نماید و آن دسته از فعالیت‌ها را که می‌توان از طریق تشکلهای مردمی انجام داد در قالب «تعاونی‌ها» اجرا کند و نهضت حفظ و حمایت از محیط زیست را در کشور سازمان دهد.

بدین جهت و با همکاری متقابل وزارت تعاون و سازمان محیط زیست می‌توان موجبات مشارکت مردم و بویژه روستائیان را در این امر مهم فراهم نمود:

امنیت محیط زیست

در سطح کلان و در عرصه‌های گوناگون امور بین الملل، یکی از بحث‌های داغ و پر جنب و جوش را می‌باید در زمینه محیط زیست جستجو نمود. دو دهه قبل اولین گزارشات مربوط به سنگین شدن فعالیت‌های بشری بر روی محیط زیست به مجامع جهانی راه یافت و خواسته‌های جدید و توصیه‌های محکمی نیز از دولت‌ها برای کاهش این سنگینی‌ها بعمل آمد.

در سال ۱۹۸۹ سران گروه هفت کشور

مقالاتی کوتاه از

مفاهیمی وسیع

این شماره: محیط زیست

تهیه و تنظیم: محمود زارع زاده

مقاله‌ای را که پیش روی دارید، برگرفته از تعدادی از انتشارات و نیز مذاکرات در سطح سازمانهای تخصصی بین المللی نظیر فائو، یونپ، و... میباشد که مجله ماهنامه تعاون نیز قصد چاپ آنرا نموده است. بی تردید، امروزه انواع آلودگیهای زیست

توضیح:

محیط زیست از موضوعات بسیار وسیع در گستره زندگی انسانها در کره زمین می‌باشد.

حفظ و حمایت از محیط زیست صرفاً یک امر نمادین و سمبلیک نیست، بلکه یک وظیفه بلاانقطاع انسان است.

اصلاح وضعیت و امنیت محیط زیست در کره ارض برای ورود به یک عصر جدید، نیاز به تفاهات جدی و هماهنگ بین کشورهای صنعتی و در حال توسعه دارد، و تفاهات و همکاریهای «شمال و جنوب نیز عملی نخواهد شد مگر آنکه سیاستهای دیرینه و سنتی در زمینههای گوناگون مثل تجارت بین الملل، بدهکاری و دیون، توسعه و همکاریهای ذیربط، انرژی، تکنولوژی و انتقال آن و جمعیت دگرگون و تغییر یابند و بعبارت دیگر «محیط زیست» بر اینها برتری یابد.

صنعتی (معروف به گروه ۷) در پاریس، اجلاس خود را «اجلاس سبز» که عموماً حول محور محیط زیست بود برگزار کردند. در آن نشست بر مستلح حفظ محیط زیست تاکید شد در سال ۱۹۹۲ نیز اجلاس مهم و تعیین کننده جهانی به نام «محیط زیست و توسعه» در ریودوژانیرو برزیل و با حضور سران اکثر کشورهای جهان برگزار گردید.

این اجلاس بزرگ تحت اقدامات سازمان ملل متحد انجام گردید و مصوبات آن نیز از طریق سیستم سازمان ملل متحد و سایر سازمانهای بین المللی و تخصصی مورد پیگیری قرار خواهد گرفت.

اجلاس محیط زیست و توسعه ملل متحد (UNGED) بنام «اجلاس زمین» با دستور العملی برای قرن ۲۱ کار خود را آغاز و به پایان رساند. تعهدات امضاء شده تمامی نمایندگان حاضر کشورهای جهان در اجلاس فوق، ضمن مشخص نمودن خط مشیها و برنامههای اجرایی و عملی توسط سازمانهای تخصصی بین المللی مورد پیگیری بعمل خواهد آمد.

با پایان یافتن جنگ سرد بین «شرق» و «غرب» و فروپاشی کمونیسم، عقیده بر این است که ارتباطات بین المللی «شمال» و «جنوب» می تواند به خوبی توسعه یابد و یکی از محورهای گسترش یافتن ارتباطات شمال و جنوب را با توجه به اهمیت حیاتی و

اساسی آن می توان محور «محیط زیست» مطرح نمود.

وخیم تر شدن وضعیت اتمسفر، از دست رفتن تنوع طبیعی (Biodiversity) و تخریب منابع (بویژه در کشورهای جهان سوم) از جمله چالش هائی هستند که امروزه جهان و در ارتباط با زیست محیط با آن مواجه است.

اصلاح وضعیت و امنیت محیط زیست در کره ارض برای ورود به یک عصر جدید، نیاز به تفاهات جدی و هماهنگ بین کشورهای صنعتی و در حال توسعه دارد، و تفاهات و همکاریهای «شمال و جنوب نیز عملی نخواهد شد مگر آنکه سیاستهای دیرینه و سنتی در زمینههای گوناگون مثل تجارت بین الملل، بدهکاری و دیون، توسعه و همکاریهای ذیربط، انرژی، تکنولوژی و انتقال آن و جمعیت دگرگون و تغییر یابند و بعبارت دیگر «محیط زیست» بر اینها برتری یابد.

حفظ اتمسفر در کرو کاهش یافتن گازهای است که موجب وخامت آن شده اند و در میان آنها می توان از دو گاز عمده گلخانه ای یعنی دی اکسید کربن و متان و گاز سومی بنام کلروفلوروکربن (CFCs) که نابود کننده ازن اتمسفرند نام برد.

کشورهای صنعتی در یک صد ساله اخیر منبع اصلی تولید این گازهای مخرب گلخانه ای بوده اند و می باشند. کشورهای

در حال توسعه نیز با بکارگیری تکنولوژیهای امروزی ۳۰ درصد تولید سالیانه چنین گازهایی را به خود اختصاص داده اند.

افزایش دی اکسید کربن بعلت نابودی جنگلها و استفاده های نامطلوب از اراضی بوده و حدود یک سوم از دی اکسید کربن تولید شده نیز ناشی از فعالیت های صنعتی انسان می باشد.

بیش از سه هزار میلیون سال از تکامل بیولوژیک طبیعت می گذرد. گونه های طبیعی بی نظیری که گیتی را اشغال کرده اند حدود ۶۵ میلیون سال از عمرشان می گذرد، امروزه ۱/۳ از تمامی گونه های گیاهی و جانوری جهان از بین رفته و منقرض شده اند. گونه های مختلف کره زمین بین ۵ تا ۳۰ میلیون برآورد شده است که فقط نیمی از آنها در جنگلهای حاره آمریکای لاتین، آسیا و آفریقا زندگی می کنند، بسیاری از این گونه ها در جهان در مرحله ای قرار گرفته اند که نابودیشان متأسفانه قطعی شده است.

جهان سالیانه ۱۶ میلیون هکتار از جنگلهای حاره ای را از دست می دهد و روزانه حدود یکصد گونه در طبیعت منقرض میشود. اگر روند تخریب طبیعت بهمین نحو ادامه یابد تا چند دهه دیگر کره زمین ۱/۳ از گونه های حیاتی خود را از دست خواهد داد، بسا از دست رفتن ایر

گونه‌ها «زمین ما» عظمت و ثروت خود را از دست داده و فقیر و نادر خواهد شد. گرم شدن زمین در سالهای آتی و نیز تغییر رژیم آب و هوایی و بزرگ رفتن آب بسیاری از مناطق و خشکیها، از دیگر تهدیداتی است که در رابطه با محیط زیست و در سطح کلان مطرح است.

عاری شدن زمین از پوشش سبز در نتیجه پیشروی کویر را باید به این وخامت افزود.

مهاجرت‌های وسیع اکولوژیک از پی آمدهای ناخواسته آن می‌باشد.

همه اینها نگرانیهای وسیع و شدید را در ابعاد گوناگون بوجود آورده است. تخریب محیط زیست از بعد سیاسی نیز حائز اهمیت فراوان است، بنظر می‌رسد مرزهای جغرافیائی کشورها در سالهای آتی از ثبات و استحکام بیشتری برخوردار گردد، ولی چنین قضاوتی را برای حفظ محیط زیست نمیتوان پیش بینی نمود.

مسائل و مشکلات عمده‌ای که تخریب محیط زیست موجب آن است بمراتب وسیع‌تر و وحشتناک‌تر از سایر مشکلاتی است که انسان خود آن را بوجود می‌آورد. فقر و گرسنگی در ارتباط با تخریب محیط زیست قرار دارد و تخریب محیط زیست نیز شدید کننده فقر و گرسنگی است.

مشکلات ناشی از محیط زیست از ابعاد متنوع و گوناگون برخوردار است و بر نتیجه راه حل آن نیز چند بعدی است. بدون همکاری جهان صنعتی و کشورهای در حال توسعه حفظ مأوا و محل سکونت انسان امکان‌پذیر محیط زیست در جهان غرب و جهان فقیر متفاوت است.

چگونه می‌توان انتظار داشت آنهایی که رای زنده ماندن و سیر کردن شکم خود در ضیفه هستند برای آینده «فکر» نمایند. تنها جهان سوم به اراضی، آب، خاک، بویهای جنگلی و تولید محصولات خام صادراتی بمراتب بیشتر از جهان غرب به

این منابع است. و این همه یعنی فشار بر منابع طبیعی. این، رهیافتی است که جهان غرب باید آنرا درک نمایند، و تنها تشکیل اجلاس و قطعنامه صادر نمودن نمی‌تواند امنیت «زمین ما را» برقرار نمایند. بین فقر و تخریب محیط زیست رابطه‌ای مستقیم وجود دارد، منابع تخریب شده دیروز فقر امروز را بوجود آورده است و فقر امروز نیز تخریب منابع طبیعی فردا را در بر دارد. آیا این دو رو تسلسل می‌تواند همچنان ادامه یابد؟ بایستی عاقلانه با موضوع برخورد کرد و به نظر می‌رسد امروزه زمان آن نیز بیش از هر وقت دیگر فرا رسیده است.

در یک کلام «امنیت» در گرو حل مشکلات زائیده از فقر و گرسنگی و حل این مهم نیز در گرو تغییر سیاست‌های فعلی در زمینه‌های، بخصوص اقتصادی و توسعه است و این راهی است که جامعه جهانی باید بر آن تاکید ورزد و جهان باید در این زمینه‌ها طرحی نو افکند.

محیط زیست Environment

امروزه، یکی از موضوعات آرام ولی پر جنجال در صحنه بین المللی و نیز سیاست‌های اجرائی کشورهای منفرد بویژه در ارتباط با کشورهای صنعتی و پیشرفته، مسأله محیط زیست و عنوان نمودن آن درکش و قوسهای جریانانات اقتصادی و سیاسی در سطح جهانی است. محیط زیست در تعریف نهائی خود دامنه‌های وسیعی از موجودیت حیات بشری و بخصوص حفظ و حمایت از کره زمین را مورد توجه قرار می‌دهد، تصور براین است که کره ارض که در واقع تنهاترین مأوای سکونت انسان و تمامی موجودات روی زمین می‌باشد با خطر جدی مواجه گردیده است. کاهش لایه ازن، آلودگی شدید هوا، آبها و دریاها، از بین رفتن بسیاری از گونه‌های ژنتیکی، تغییر اقلیم و گرم شدن کره زمین، کاهش سطح

جنگلها، بارش بارانهای اسیدی، بیابانی شدن اراضی، همه و همه هشدارهایی است که معتقدین به حفظ محیط زیست و اکولوژیست‌ها بر آن تاکید و تکیه می‌نمایند.

طی ۱۰۰ سال گذشته بر اثر افزایش مصرف سوخت فسیلی (ذغال سنگ، نفت و گازهای طبیعی) و همچنین تخریب جنگلها، غلظت گاز کربنیک موجود در جو زمین از ۲۷۵ قسمت در میلیون (ppm) به ۳۵۲ قسمت در میلیون رسیده است و در حال حاضر نیز با نرخ ۲/۵ درصد در سال در حال افزایش است، بر اساس بررسی‌های بعمل آمده تخمین زده شده است که بعلت روند فزاینده غلظت گاز کربنیک در جو زمین، درجه حرارت کره زمین در سالهای اخیر با شدت ۰/۳ درجه سانتیگراد در هر دهه در حال فزونی است که این شدت افزایش در طی ۱۰ هزار سال گذشته بی سابقه بوده است.

بر پایه این روند افزایشی درجه حرارت کره زمین، بنابر تحقیقات بعمل آمده، بر متوسط درجه حرارت کره زمین، تا سالهای ۲۰۱۰، ۲۰۳۰ و ۲۰۵۰ نسبت به سال ۱۹۸۰ به ترتیب ۱/۵، ۲/۵ و ۴ درجه سانتیگراد افزوده خواهد شد. طبق برآوردی که اخیراً بعمل آمده است، سالیانه حدود ۷ میلیارد تن گاز کربنیک و سایر گازهای گلخانه‌ای بعلت فعالیت‌های بشر به اتمسفر اضافه میشود، که قسمت عمده این گازها ناشی از سوخت فسیلی بوده و حدوداً ۱۴-۹ درصد آن به ترتیب مربوط به بخش کشاورزی و جنگل می‌باشد.

ایجاد تغییرات و دگرگونی در عوامل و شرایط طبیعی و متعادل زیست محیطی که بی شک پیرو فعالیت‌های انسانی (در کشورهای صنعتی و کشورهای غیر صنعتی) پدیدار می‌گردد، موجب بروز نگرانیهای شدیدی در بین محققین و دانشمندان گردیده است. گرم شدن کره زمین و بروز پی آمدهای ناگوار آن زندگی

بشر بویژه زندگی نسلهای آینده را مورد تهدید قرار می‌دهد که این خود نیز موجب نگرانی شدیدی بین جوامع بشری شده است.

اصولاً، اقلیم و یا آب و هوا (Climate) در اثر یک سری از اعمال متقابل و فعل و انفعالات پیچیده بین جو، اقیانوس ها و زمین بوجود می‌آید. جو کره زمین با وجودی که دارای مواد ملکولی چند اتمی نظیر بخار آب و گازکربنیک (CO2) و سایر گازهای دیگر نیز می‌باشد، امواج کوتاه حاصل از تشعشعات خورشیدی را به راحتی از خود عبور می‌دهد. پس از برخورد تشعشعات خورشیدی با سطح زمین، مقداری از آن مجدداً به فضا منعکس میشود و مقداری نیز جذب سطح زمین و گازهای موجود در جو زمین می‌گردد.

در نتیجه این فعل و انفعالات و در اثر جذب انرژی‌های برگشتی از سطح زمین و گازهای موجود در اتمسفر پدیده گازهای گلخانه‌ای (Greenhouse) و یا اثر گلخانه‌ای (Greenhouse effect) بوجود می‌آید که موجب گرم شدن سطح زمین و جو

آن نیز می‌گردد. بدین ترتیب حالت طبیعی و متعادل پدیده گازهای گلخانه‌ای نقش بسیار مهم و حیاتی برای زیستن در سطح زمین داشته و یا بعبارت دیگر، گازهای گلخانه‌ای نقش تنظیم کننده درجه حرارت کره زمین و جو آن را عهده دار می‌باشند. و در صورتیکه این گازها در اتمسفر زمین وجود نداشت، متوسط درجه حرارت سطح زمین حدود ۱۸ درجه سانتیگراد زیر صفر بوده و با مقایسه با ۱۵ درجه فعلی حدود ۳۳ درجه کمتر می‌بوده.

تحت شرایط نرمال، جنگلها، منابع مهمی برای بخار آب اتمسفر می‌باشند. از آنجاکه بخار آب یکی از گازهای مهم اتمسفر است، بنابراین، در فرایندهای اقلیمی، نقش بسیار مهمی ایفاء می‌کند، در نتیجه می‌توان گفت، که جنگلها از نظر آب و هوای کره ارض نقش اساسی و حیاتی را دارا هستند. و ضمناً جنگلها یکی از اکوسیستم‌های مهم ذخیره کربن هستند، که در نتیجه تخریب، آتش سوزی و یا تبدیل به اراضی کشاورزی؛ در انتشار گاز کربنیک و سایر گازها اثر بسزائی خواهد داشت. بدیهی است، عامل و یا عواملی که منجر

به تغییر اقلیم می‌گردند، در متن خود دارای پی آمدها و اثراتی نیز می‌باشند. بنابراین تحقیقات و بررسی‌های انجام شده، می‌توان، بطور اختصار و اجمال موارد زیر را حاصل پی آمدها، اثرات و نتایج پدیده تغییر اقلیم تصور نمود:

الف- متوسط درجه حرارت کره زمین تا سال ۲۰۵۰ در مقایسه با سال ۱۹۸۰ حدود ۲ درجه سانتیگراد افزوده خواهد شد.

ب- افزایش درجه حرارت در همه مناطق کره زمین یکنواخت نخواهد بود، بدین ترتیب که، تغییرات درجه حرارت بسوی قطب شمال بیش از دو برابر متوسط افزایش درجه حرارت کره زمین در مناطق استوائی خواهد بود، و ضمناً تغییر درجه حرارت در مناطق قطب شمال سریع‌تر از مناطق دیگر اتفاق می‌افتد.

ج- رژیم‌های بارندگی در سطح کره زمین بنحوی تغییر خواهد کرد که، موجب وقوع بارانهای شدیدتر در مناطق استوائی مرطوب، ریزش بیشتر بارانهای زمستانه در مناطق با عرض جغرافیائی بالاتر و کاهش بارانهای تابستانی در مناطق با عرض جغرافیائی میانی خواهد شد.

نتیجتاً این گونه تغییر رژیم بارندگی از طریق افزایش اختلاف بین میزان بارندگی و تبخیر و تعریق، باعث بروز عدم تعادل بین آب و خاک در قسمت‌های مهم از جمله تولید غلات مناطق معتدل (Temperate) در هر دو نیمکره زمین می‌گردد.

د- تغییر میانگین دراز مدت پارامترهای اقلیمی، منجر به تکرار بیشتر و شدیدتر شدن وقایع آب و هوایی استثنائی می‌گردد و ضمناً دوره خشک و مرطوب شدیدتر و احتمال وقوع آنها نیز طولانی‌تر میشود.

ه- تغییرات نامعلوم در مدت و شدت پوشش ابری، طبعاً بر تعادل تشعشعات خورشیدی و عمل فتوسنتز گیاهان مؤثر خواهد بود.

مسائل و مشکلات عمده‌ای که تخریب محیط زیست موجب آن است
بمراتب وسیع‌تر و وحشتناک‌تر از سایر مشکلاتی است که انسان خود
آن را بوجود می‌آورد. فقر و گرسنگی در ارتباط با تخریب محیط زیست
قرار دارد و تخریب محیط زیست نیز تشدید کننده فقر و گرسنگی
است.

تعریف بیابانی شدن: Desertification:

تعریف زیر از بیابانی شدن، آخرین و
نهائی‌ترین تعریفی است که توسط
UNEP (برنامه محیط زیست و توسعه
سازمان ملل متحد) برای ارائه به
UNCED (کنفرانس محیط زیست و توسعه سازمان
ملل متحد) بعمل آمده است.

بیابانی شدن، نتیجه نهائی و معکوس
فعالیت انسانی می‌باشد که باعث تخریب
اراضی در مناطق خشک، نیمه خشک و
خشک نیمه مربوط روی می‌دهد.
بمنظور ارزیابی از میزان اراضی خشک
جهان می‌توان از دو تقسیم بندی زیر
استفاده نمود:

الف- اراضی خشک جهان، بر اساس نوع
پوشش نباتی خاک (Soil/Vegetation data):

که طبق این تقسیم بندی، میزان اراضی
دنیا ۶/۴۵ میلیارد هکتار و یا معادل ۲۳
درصد مجموع اراضی جهان می‌باشد.

ب- اراضی خشک جهان، بر اساس
خصوصیات اقلیمی (Climatic data):

طبق این تقسیم بندی مقدار اراضی خشک
دنیا، ۵/۵۵ میلیارد هکتار و یا ۳۷ درصد از
کل اراضی جهان را شامل می‌شود.

همچنانکه مشاهده می‌شود، بر اساس این
دو تقسیم بندی اختلافی معادل ۰/۹ میلیارد
هکتار و یا ۶ درصد از مجموع اراضی جهان
وجود دارد که این مقدار را می‌توان جزء
بیابانهای که توسط انسان بوجود آمده‌اند
دانست.

به استثنای بیابانهای بسیار خشک، حداقل

و- بر ارتفاع سطح آب دریاها تا سال ۲۰۵۰
حدود ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر و تا سال ۲۱۰۰
بمیزان یک متر افزوده می‌شود. (طی قرن
گذشته حدود ۲۰ سانتیمتر بر سطح آب
دریاها اضافه شده است). بهر حال، در
صورت افزایش سطح آب دریاها، بسیاری
از مناطق کشورها، علی الخصوص
کشورهای در حال توسعه واقع در مناطق
پست، جزایر و دلتاها علاوه بر آنکه به زیر
آب خواهند رفت، از نظر نفوذ آب شور در
پایه منابع آب زیر زمینی و در نتیجه ایجاد
خشکسالی در سیستم‌های آبریزان و ایجاد
تغییرات نامطلوب در سطوحی از اراضی
آبی و دیم سیستم‌های تولید محصولات
زارعی و آسیب‌پذیر ساختن آنها حائز
اهمیت است.

مطالب فوق بدون شک، صرفاً حالت
طبیعی نداشته بلکه تغییر اقلیم و ایضاً گرم
شدن سطح کره زمین و پیرو آن، احتمالات
زیب الوقوع پی آمده‌ای گفته شده را محقق
نخواهد ساخت.

در نتیجه فعالیت‌های انسان در کره
زمین را باید مورد توجه قرار داد و مرکزیت
آن دانست، یعنی انسان که خود جزئی
از طبیعت است، بعنوان نابود کننده طبیعت
بیز عمل می‌کند.

گفته‌اند که جنگلها قبل از انسان و
بیابانها بعد از انسان بوجود آمده‌اند، در
بیر مطلبی کوتاه و مختصر از بیابان و
بیابانی شدن را که خود موجب تخریب
زیست محیطی است، مورد توجه و ارزیابی
قرار می‌دهیم.

۳/۹۷ میلیارد هکتار یا ۷۵/۱ درصد از
مجموع اراضی خشک دنیا در خطر و تهدید
بیابانی شدن قرار دارند و بیش از صد
کشور جهان گرفتار پدیده بیابانی شدن
می‌باشند. اراضی خشک جهان بیش از ۱۵
درصد از کل جمعیت جهان را در خود جای
داده است. حدود ۷۸/۵ میلیون نفر از
جمعیت دنیا در حال حاضر مواجه با پدیده
شدید بیابانی شدن بسر می‌برند. به
پدیده‌های فوق الذکر می‌توان حالات زیر را
نیز اضافه نمود:

- نرخ سالیانه تخریب اراضی در مناطق
خشک و نیمه خشک در مجموع حدود ۵/۲۵
میلیون هکتار است که بر اساس
خصوصیات اراضی بشکل زیر می‌باشد:

الف- تخریب اراضی آبی ۰/۱۲۵ میلیون
هکتار

ب- تخریب اراضی کشت و زرع بصورت
دیم ۲/۵ میلیون هکتار.

ج- تخریب اراضی مرتعی ۳/۲ میلیون
هکتار.

- زیان سالیانه حاصل از عدم قابلیت
تولید، باعث تخریب اراضی حدود ۲۶
میلیارد دلار برآورد شده است.

- سالیانه حدود ۳۸۸ میلیون دلار بابت
اصلاح اراضی تخریب شده هزینه می‌شود.

- سود سالیانه از اصلاح اراضی حدود ۸۹۵
میلیون دلار برآورد گردیده است.

- کشورهای در حال توسعه بمنظور کنترل
بیابانی شدن اراضی خود در یک برنامه
بیست ساله ۹۰ میلیارد دلار احتیاج دارند
که در حدود نیمی از آنرا بایستی بصورت
کمک از کشورهای پیشرفته دریافت دارند.

اطلاعات فوق الذکر، بر پایه ارزیابی
بعمل آمده در سال ۱۹۷۷ می‌باشد. بعد از
آن نیز، دو ارزیابی دیگر تاکنون، یکی در
سال ۱۹۸۴ و دیگری در سال ۱۹۹۱ در
زمینه پدیده بیابانی شدن بعمل آمده است
که متأسفانه جریان بیابانی شدن را با
شدت بیشتری از قبل نشان می‌دهد.

بعنوان مثال در ارزیابی بعمل آمده در سال ۱۹۸۴ می‌توان به پدیده‌های زیر اشاره نمود:

- بیابانی شدن جهان از سال ۱۹۷۷ به بعد علیرغم فعالیت‌هایی که به منظور کنترل آن صورت گرفته است، همچنان با شدت بیشتری در حال گسترش می‌باشد.

- تخریب اراضی و سیر آن بطرف بیابانی شدن در سال معادل ۶ میلیون هکتار برآورد شده است و این در حالی است که سالیانه حدود ۲۰ تا ۲۱ میلیون هکتار از اراضی از حیز انتفاع (بهره اقتصادی) خارج گشته‌اند.

- حدود ۳۱۰۰ میلیون هکتار از مراتع و ۳۵۵ میلیون هکتار از اراضی زراعی دیم و ۴۰ میلیون هکتار از اراضی آبی که در مجموع رقمی معادل ۳۴۷۵ میلیون هکتار را شامل میشوند در مرحله بیابانی شدن قرار دارند. - جمعیت روستائی که شدیداً در معرض خطر بلحاظ بیابانی شدن اراضی قرار دارند بالغ بر ۱۳۵ میلیون نفر برآورد شده است.

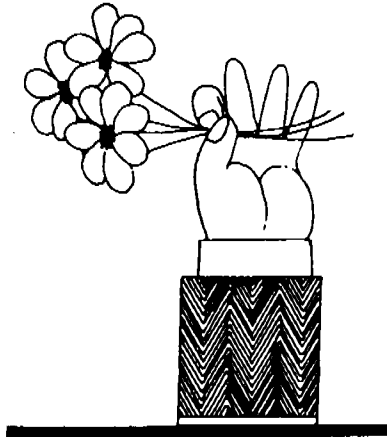
- پیش بینی می‌گردد که تا سال ۲۰۰۰، بر مقدار اراضی مرتعی بیابانی که در معرض شدن قرار دارند افزوده گردد و همچنین این امر در اراضی دیم زارعی نیز صادق می‌باشد ولی بیابانی شدن اراضی آبی بدون اینکه بهبودی در وضعیت تولیدی آنها حاصل شود بهمان مقدار سال ۱۹۸۴ باقی میماند.

- هزینه اصلاح اراضی بیابانی شده حدوداً ۵ برابر هزینه جلوگیری از بیابانی شدن اراضی برآورد شده است.

پی آمدهای حاصل از بیابانی شدن
در ارزیابی‌های چند گانه که تاکنون در سطح بین المللی در رابطه با پدیده بیابانی شدن بعمل آمده است، در تمامی آنها بوضوح مشاهده شده است که نه فقط انسان خود عامل اصلی بیابانی شدن اراضی آباد و حاصل خیز بشمار می‌رود،

بیابانی شدن مترادف است با بروز مشکل و مساله هم برای مردم و هم برای دولت.

علت آوارگی و در بدری میلیونها آفریقائی و آسیائی را می‌توان در پدیده بیابانی شدن جستجو نمود و از اینجا به بعد است که سیاست بازان نیز وارد معرکه شده و از تمامی امکانات بنفع خود استفاده می‌برند. ناآرامیهای اجتماعی، قتل و غارت، استثمار، خشونتها، سوء استفاده‌های اخلاقی، فساد و سایر تبهکاریها قسمتی از این پدیده شوم است که بر سر راه آوارگان و در بدران اکولوژیک نیز قرار دارد.

بیابانی شدن نوعی بیماری اکولوژیک بشمار می‌رود و البته بسیار خطرناک و وخیم که نشانه‌های این بیماری را می‌توان بشرح زیر مشاهده نمود:

الف- کاهش یافتن ظرفیت تولید و محصولات کشاورزی و پائین آمدن عملکرد زراعی و زراعت‌های آبی.

ب- از بین رفتن گیاهان و قدرت تولیدی آنها در مراتع و در نتیجه گرسنه ماندن دامهای وابسته به این مراتع.

ج- کاهش بیوماس منطقه و در نتیجه در مشکل قرار گرفتن اهالی برای تامین نیازهای سوختی و ساختمانی.

و- هجوم شنهای روان و به زیر شن رفتن اراضی کشاورزی، ساختمانها و تاسیسات، جاده‌ها و راههای ارتباطی.

ه- افزایش یافتن قدرت تخریبی سیلابها و همچنین ایجاد سیل و در نتیجه آلودگی آبها و هوا.

د- بالا گرفتن مشکلات اجتماعی، و آغاز مهاجرت و افزایش تقاضای مبرم اهالی برای انواع کمک‌ها بویژه کمک‌های غذایی.

بهر تقدیر، بیماری خطرناک بیابانی شدن قابل علاج و درمان نیز می‌باشد که مقرون به صرفه‌ترین روش مبارزه با آن، جلوگیری از شیوع آن است.

بلکه او خود نیز اولین قربانی پدیده بیابانی شدن می‌باشد. در کشورهای جهان سوم، یک از اصلی‌ترین عوامل مهاجرت روستائیان و عشایر به شهرها و مسکن گزیدن آنان در حلیب آبادهای شهرهای بزرگ را می‌توان در رابطه با بیابانی شدن جستجو نمود. اینگونه مهاجرت‌ها که صرفاً بمنظور راهیابی به یک زندگی بهتر صورت می‌گیرد بهمین جا ختم نمی‌شود و متأسفانه باید پی آمدهای بعدی آنرا نیز که عموماً در قالب ناآرامیهای اجتماعی و بر هم خوردن نظم و شیوع انواع بیماریها و نیز بروز بعضی از خشونت‌های اجتماعی و بخصوص ارتکاب به انواع جنایات می‌باشند را بر آن افزود. براین پدیده‌ها می‌بایست تاخیر در احیاء و اصلاح اراضی قبلی که گرفتار بیابانی شدن، گشته‌اند را به علت خالی شدن صحنه از سکنه فعال و افزود و بدیهی است که این امر نیز خود موجب گرفتاری دولت‌ها را فراهم می‌سازد. بروز خشکسالی که یکی دیگر از خشونت‌های طبیعت است را باید به همه اینها افزود. حاصل نهائی پدیده بیابانی شدن را می‌توان در جمله زیر خلاصه نمود:

از دست رفتن تنوع حیاتی Biodiversity آنچه که در رابطه با محیط زیست (Environment) و بویژه در ارتباط با تخریب آن حائز اهمیت است و می‌باید به آن توجه عمیق نمود، موضوع پر دامنه تنوع حیاتی گونه‌های مختلف جانداران است و اهمیت آن وقتی بیشتر و بهتر روشن می‌شود که بدانیم، اصولاً زندگی انسانها وابسته به تنوع حیاتی سایر موجودات و بویژه گیاهان است، چنانچه تحت هر عنوانی خسارت و زبانی به تنوع حیاتی طبیعت وارد شود، بدون شک فشار آن بطور مضاعف بر انسان و زندگی او وارد خواهد آمد.

تنوع حیاتی، بنیان و اساس سلامت محیط زیست کره زمین بوده و منبع اصلی فعالیت اقتصادی و امنیت غذایی ما و نسلهای آینده را تشکیل می‌دهد.

در فرهنگ‌های مختلف انسانی، آنچه را که می‌توان همسو و هم جهت یافت، پاسداری و نگاهبانی از نعمت‌های الهی است، و اصولاً خلقت طبیعت بر پایه تنوع آفرینی است و این یکی از رازهای بزرگ خلقت است.

در دین مقدس ما شکر نعمت‌های مختلف خداوندی واجب شمرده است، و وقتی صحبت از نعمت‌های بیکران می‌شود، بلحاظ زیست محیطی، تنوع خلقت در طبیعت از آثار اولیه آن بشمار می‌رود.

خداوند بزرگ طبیعت را متنوع آفریده است و به انسان نیز هشدار داده است که شکر نعمت را همواره بجا آورد. تنوعات طبیعی در واقع نعمتهای الهی اند و لزوم شکر آن نیز بر همه انسانها واجب.

باید بدانیم، وقتی می‌توانیم فعالیت اقتصادی سالمی داشته باشیم و وقتی می‌توانیم غذای لازم برای خود و نسل آینده تامین نمائیم، که نسبت به حفظ و حراست ذخائر طبیعی اقدام شایسته‌ای بعمل آوریم.

بررسیهای بعمل آمده نشان می‌دهد که

کشورهای در حال توسعه، بخاطر آنکه بتوانند پاسخوری رشد جمعیت خود باشند، باید تا ۲۵ سال آینده ۶۰ درصد بیش از آنچه که امروز غذا تولید می‌نمایند، تولید داشته باشند. از طرفی دیگر می‌دانیم که، امروزه از امکانات موجود اراضی و همچنین دریاها حداکثر بهره‌برداری بعمل می‌آید و می‌توان گفت که در واقع اتکاء به توسعه اراضی و نیز دریاها گرچه ممکن است محال نباشد ولی بسیار مشکل و محدود بنظر می‌رسد، بنا بر اتکا صرف به آن از این طریق نمیتواند پاسخوری تامین غذای نسل‌های آینده باشد. گو اینکه در سسالهای آتی دستیابی به فنون و تکنولوژیهای مدرن تر کار تولید مواد غذایی را آسانتر و سریعتر خواهد ساخت، ولی باید قویاً بدانیم که مطمئن‌ترین راهی که برای تامین غذای مورد احتیاج نسل‌ها وجود دارد، اتکا آن راه به دامنه ژنتیکی گونه‌های متنوع طبیعت بویژه گیاهان می‌باشد.

امروزه، متأسفانه، بدلائل مختلف، تنوع حیاتی طبیعت به سمت از بین رفتن و یا کاهش شدید گونه‌ها سوق داشته و این خطرریست که واقعاً سلامت محیط زیست و نیز فعالیت اقتصادی انسانها را با مخاطره شدید مواجه خواهد ساخت.

از بین رفتن تنوع حیاتی طبیعت، معلول رفتارهای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی می‌باشد، عده قلیلی از جمعیت جهانی به دلیل ثروتمند بودن (کشورهای پیشرفته) استفاده از تمامی منابع کره زمین را برای خود جایزه می‌دانند و از طرف دیگر عده کثیری از جمعیت جهانی به دلیل فقر و تنگدستی (کشورهای در حال توسعه) بمنظور صرفاً سیر کردن خود و اطرافیان خود، حداکثر برداشت بی رویه از طبیعت را برای خود جایزه شمرده است، فرآیند این دو پدیده نادرست، منجر به نابودی گونه‌های متنوع موجودات کره زمین شده

است، که در ذیل به گوشه‌هایی از آن و در ارتباط با منابع ژنتیکی مختلف اشاره مختصر می‌شود.

۱- منابع ژنتیکی گیاهی

منابع ژنتیکی گیاهی در تامین مواد غذایی نقش قطعی و تعیین کننده‌ای داشته و گیاهان حدود ۹۳ درصد از مواد غذایی و خوراک انسان را تامین مینمایند.

براساس برآوردهای انجام شده، از آغاز قرن بیستم تاکنون حدود ۷۵ درصد از تنوع ژنتیکی گیاهان زراعی از دست رفته است که در نتیجه آن جهان بطور فزاینده‌ای وابسته به واریته‌های زراعی کمتر و کمتری شده است که حاصل آن نیز نابودی و انقراض سریع ذخائر ژنتیکی می‌باشد.

گو اینکه واریته‌های گیاهی اصلاح و هم ریخت شده ژنتیکی از عملکرد تولیدی بالاتری برخوردار است، اما باید توجه داشت که اتکاء دائمی به این نوع گیاهان هر آن ممکن است خطر جدی و غیر قابل کنترلی را بوجود آورد.

چرا که عموماً این نوع واریته‌ها در مقابل آفات و امراض آسیب‌پذیر بوده و در نتیجه شیوع بیماری و یا آفت، سرعت انتقال آن به کل مزرعه امکان‌پذیر می‌باشد و از این رو می‌تواند خسارت شدید و سنگینی به مزرعه و زراعت وارد آورد.

در دهه ۱۸۴۰ در رابطه با زراعت هم ریختی ژنتیکی سیب زمینی در ایرلند تجربه تلخی اتفاق افتاد که حاصل آن بروز قحطی و بکام مرگ کشیده شدن بیش از یک میلیون انسان بوده است.

منابع ژنتیکی حیوانی

طبق بررسی بعمل آمده، در طول یکصد سال گذشته نابودی و انقراض گونه‌های حیوانی بصورت فاحش ادامه داشته است که عمدتاً نیز بدلیل اصلاح نژاد دامهایی که دارای عملکرد بالایی می‌باشند بوده است. نیمی از گونه‌های دامی از بین رفته در طی این دوره فقط در اروپا می‌باشد و از ۷۷۰

گونه باقیمانده نیز یک سوم آن در طول ۲۰ سال آینده از بین خواهد رفت. در آلمان، فقط ۵ گونه از ۲۵ گونه گاو بومی باقیمانده است و در آمریکای شمالی بیش از یک سوم از مجموع گونه‌های دامی و طیور در حال انقراض می‌باشند. باین موضوع باید توجه داشت که امروزه گونه‌های بومی موجود در کشورهای در حال توسعه بیش از گونه‌های بومی موجود در کشورهای صنعتی می‌باشند.

منابع ژنتیکی ماهیان

ماهگیری، پرورش و تکثیر ماهی و نیز داد و ستد و تجارت آن از قرن‌ها پیش بعنوان عاملی برای تامین غذا، اشتغال و درآمد برای ساحل نشینان و افرادی که از آبهای داخلی به ماهیگیری و پرورش ماهی می‌پردازند بوده است. تنوع حیاتی آبزیان، بدلیل بهره برداری بیش از حد و اندازه و نیز مغرفی گونه‌های خارجی در حال از دست رفتن می‌باشند. در طول چهل سال گذشته صید ماهی در جهان چهار برابر شده است و بر اساس بررسیهای بعمل آمده استفاده سنگین از تکنولوژیهای مدرن ماهیگیری و در نتیجه بدست آوردن سود هرچه بیشتر در مدت زمانی کم و حمایت مستمر دولت‌ها از این امر، موجب شده است که اثرات تخریبی زیادی بر روی ذخائر ماهیان و همچنین اکو سیستم‌های طبیعی نظیر جزایر مرجانی و بستر گیاهان دریایی بر جای بماند.

منابع ژنتیکی درختان جنگلی

قریب به ۳۰ درصد از سطح خشکیهای جهان را جنگل و درختان جنگلی پوشانیده، و جنگل‌ها محل سکونت حدود ۲۰۰ میلیون نفر انسان می‌باشند.

بهنگام کاهش سطح جنگل‌ها و یا برداشت چوب از آن بسیاری از درختان موجود در جنگل نیز از دست می‌روند. جنگل‌ها و درختان مناطق حاره‌ای گرچه حدود ۱۳ درصد از کل جنگل‌های جهان را

تشکیل می‌دهند، اما حداقل نیمی از گونه‌های شناخته شده گیاهی و جانوری جهان را در خود جای داده‌اند.

طبق بررسی بعمل آمده سالیانه حدود ۱۵/۴ میلیون هکتار از جنگل‌های حاره‌ای بین سالهای ۱۹۸۱ و ۱۹۹۰ ویران و نابود شده است. در اروپای و آمریکای شمالی مواد آلوده کننده صنعتی عامل اصلی از بین رفتن جنگل‌ها می‌باشند.

بیشترین نابودی و انهدام جنگل‌ها در آمریکای لاتین رخ داده که متوسط سالیانه آن حدود ۷/۴ میلیون هکتار بوده است و بعد از آن آفریقا با متوسط سالیانه ۴/۱ میلیون هکتار و سپس آسیا و اقیانوسیه می‌باشد که سالیانه بطور متوسط ۳/۹ میلیون هکتار از سطح جنگل‌های آن کاسته شده است.

باید توجه داشت که منظور از محترم شمردن گونه‌های متنوع طبیعی بهیچ وجه به آن معنی و مفهوم نیست که ناپستی از واریته‌های اصلاح شده و مدرن استفاده کرد، بلکه معنی واقعی آن این است که بدانیم:

تنوع حیاتی پشتوانه زندگی است، اگر از بین بروند، انسان نیز خواهد مرد.

بقیه از صفحه ۱۸

اعضاء اهمیت قائل می‌شوند و آنوقت است که شرکت بکلی حالت تعاونی خود را از دست می‌دهد.

اصل آموزش در کلیه شرکتها - اتحادیه‌ها - مجامع و سمینارها و کنفرانس‌های بین المللی تعاون بعنوان یکی از مهمترین اصول تعاون پذیرفته شده و همه باهمیت آن پی برده‌اند. کمیته آموزش حساسترین وظایف را در شرکت تعاونی بسرعه‌ده دارد و باید از مؤمن‌ترین و مطلع‌ترین افراد تعاونی تشکیل گردد. عضو تعاونی باید مفاد و مطالب مندرج در اساسنامه شرکت را به خوبی خوانده و با اصول کلی آن آشنا باشد.

شرکت تعاونی نباید قسائم به یک نفر مدیرعامل یا رئیس هیئت مدیره باشد. هر یک از اعضاء باید در پیشبرد کار شرکت در خود احساس مسئولیت نمایند. خود را در خوب و بد شرکت سهیم بشمارند و برای بهتر شدن کار و خدمت شرکت در حدود امکانات کوشش کنند.

عضو بی تفاوت و خونسرد و بی‌اعتنا به سرنوشت شرکت پایه‌های استحکام و قدرت و اعتبار شرکت را متزلزل می‌کند -

عضو کاردان و علاقمند به کار تعاون، می‌تواند منشاء خدمات فراوانی برای خود و دیگران و نهضت جهانی تعاون باشد و اعتبار و حیثیت اجتماعی بزرگی کسب نماید.

بی‌مناسبت نیست که گفته‌اند:

هر کس یکبار در کار تعاون واقعاً با دانش کافی و صمیمانه شرکت کند و ارزش حقیقی آنرا درک نماید، برای تمام عمر تعاونگر باقی خواهد ماند.

پرسش و پاسخ حقوقی

از: سید یوسف اسماعیل صفوی

ایشان با ذکر تاثیر نحوه محاسبه سه درصد سهم عوارض توسعه شهرداری، به روش مورد نظر و عمل حوزه مالیاتی مربوط در افزایش مالیات پرداختی، خواستار توضیح قانونی در زمینه مورد سوال شده‌اند.

● پاسخ: اولاً قانون مالیاتهای مستقیم با مسائل و موارد گوناگون مالیاتی از جمله مشمولین مالیات، معافیت‌ها، مراجع حل اختلاف مالیاتی و... ارتباط دارد و قانون مزبور در نحوه تقسیم سود ویژه شرکتهای تجاری و شرکتهای تعاونی که در قوانین خاص هر یک بطور منجز تعیین گردیده وارد نشده است تا محل ایراد، اشکال و بحث قرار گیرد.

ثانیاً در ماده ۲۵ قانون بخش تعاونی که در سال ۱۳۷۰ به تصویب رسیده است و از جهت تاریخ تصویب متأخر بر قانون مالیاتهای مستقیم نیز می‌باشد، چگونگی تقسیم سود خالص به وضوح مشخص گردیده و نمی‌توان عوارض شهرداری را نه تنها از محل سود قابل تقسیم اعضاء که آخرین بند مراجع به تقسیم سود است، کسر نمود بلکه از کل سود خالص تعاونیها نیز بلحاظ عدم پیش بینی محلی برای چنین پرداخت هایی، قابل وضع و تأدیبه نمی‌باشد.

ثالثاً همانطوریکه مرقوم داشته‌اید بنا به تصریح بند ۷ ماده ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم، عوارض شهرداری صراحتاً جزو هزینه‌های قابل قبول ذکر شده و سود خالص در تعاونیها پس از محاسبه و وضع عوارض مزبور حاصل می‌شود و کسر مالیات بر مبنای اصل مبلغ سه درصد عوارض شهرداری از سود خالص با موازین قانونی انطباق ندارد. معهداً چون ممکن است برخی از حوزه‌های مالیاتی که عوارض شهرداری را مشمول مالیات می‌دانند برای اعمال این روش دلایل و مستندات داشته باشند، آماده دریافت نظرات آنها و یا مراجع مالیاتی و نقد و بررسی آنها می‌باشیم.

● پرسش: آقای س - زمانپور زنجانی عضو یک شرکت تعاونی مسکن کارمندی در تهران با طرح سه سوال زیر خواستار پاسخ آنها شده‌اند:

۱- آیا در یک تعاونی مسکن که برای کارکنان شاغل یک دستگاه دولتی تشکیل شده و به ثبت رسیده است، می‌توان اقدام به پذیرش کارکنان شرکت خصوصی طرف قرارداد دستگاه دولتی مربوط که عهده دار انجام خدمات آن شده است، نمود؟

۲- افرادی از بخش خصوصی که به عضویت تعاونی کارمندی پذیرفته می‌شوند، می‌توانند به سمت عضو هیات مدیره انتخاب گردند؟

۳- در صورت عدم وجاهت قانونی عضویت چنین افرادی در یک شرکت تعاونی مسکن کارمندی، آیا شرکت مجاز است به

● پرسش: مدیر عامل شرکت تعاونی مصرف رفاه سرخه حصار در بخشی از نامه مفصل واصله به ماهنامه با شرح مطلب زیر نوشته‌اند:

«در قانون برنامه پنج ساله اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور پیش بینی شده بود که معادل سه درصد درآمد قطعی شده مشمول مالیات، بابت عوارض شهرداریها همزمان با وصول مالیات بردرآمد وسیله وزارت امور اقتصادی و دارائی، دریافت شود. به قرار اطلاع در حال حاضر عنوان سه درصد مزبور به عوارض توسعه تغییر نام یافته و کماکان وصول می‌شود. اما آنچه که موجب طرح این مسأله شده این است که حوزه مالیاتی ۳ درصد عوارض توسعه را بر مبنای درآمد قطعی شده مشمول مالیات بردرآمد محاسبه و از سود سهامداران پس از کسر مالیات متعلقه تامین و دریافت می‌نمایند. با این شیوه و روشی که در وصول عوارض شهرداری به کار می‌رود، مودی موظف است عملاً برای سه درصد سهم عوارض توسعه، ده درصد مالیات بردرآمد حداقل ۱۲ درصد مالیات بر سود سهام پرداخت کند و حال آنکه به صراحت بند ۷ ماده ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ عوارض شهرداری جزو هزینه‌های قابل قبول شناخته شده و به آن مالیات تعلق نمی‌گیرد.»

اعتبار مشارکت سرمایه‌ای در تعاونی و بدون ایجاد رابطه عضویت، آنان را همانند اعضاء از خدمات تأمین زمین و مسکن بهره‌مند سازد؟

● پاسخ: بدینوسیله توجه آقای زمانپور زنجانی را ضمن پوزش از تأخیری که رخ داده، به پاسخ‌های زیر معطوف می‌دارد:

۱- اصولاً بموجب مقررات قانونی آندسته از شرکتهای تعاونی مسکن که برای کارکنان دستگاههای دولتی تشکیل می‌شوند ضمن معافیت از پرداخت مالیات عملکرد سالانه از تسهیلاتی نیز برخوردار می‌باشند و یک تعاونی مسکن در صورتی کارمندی شناخته می‌شود که در ماده ۱۲ اساسنامه، عضویت در آن محدود و منحصر به کارکنان دستگاه دولتی شده و عملاً نیز بهمین ترتیب اقدام به پذیرش عضو شده باشد.

بنابراین چنانچه در ماده ۱۲ اساسنامه شرکت تعاونی مسکنی که شما عضو آن هستید این مورد موضوع و تصریح شده است، پذیرش عضویت کارکنان شرکت خصوصی طرف قرارداد دستگاه دولتی مربوط یا غیر مربوط در آن بوسیله هیات مؤسس و سپس هیات مدیره مجاز نبوده و موجب سلب معافیت مالیاتی و عدم بهره‌مندی از تسهیلات ویژه تعاونیهای مسکن کارمندی می‌شود.

لذا چنانچه مدیران شرکتهای تعاونی کارمندی با تخلف از مقررات اساسنامه، مبادرت به پذیرش افراد غیرکارمند دولت به عضویت نمایند، مسئول جبران هر گونه ضرر و زیانی هستند که به طور مستقیم متوجه شرکت و اعضاء قانونی آن یعنی مشمولین ماده ۱۲ اساسنامه می‌شود.

همچنین مطابق با قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران و مقررات مذکور در اساسنامه همه انواع تعاونیها، کاندیدهای عضویت در هیات مدیره و بازرسی (مدیر عامل در صورتی که عضو شرکت باشد) می‌بایست ضمن دارا بودن شرایط عضویت، واجد شرایط معینه دیگری هم باشند و لهذا عضویت افراد شاغل در بخش خصوصی در یک شرکت تعاونی مسکن (یا مصرف یا اعتبار) کارمندی از ابتدا برخلاف اساسنامه انجام پذیرفته و علاوه بر اینکه چنین موارد عضویتی باطل و فاقد اعتبار است، افراد مزبور نمی‌توانند به عضویت هیات مدیره و بازرسی و مدیر عامل تعاونی کارمندی انتخاب شوند.

باید توجه داشت که موضوع سؤال مشابه موردی نیست که بدو افرادی با احراز شرایط لازمه به عضویت تعاونی پذیرفته شده و متعاقباً شرطی از شروط عضویت را از دست می‌دهند زیرا افراد اخیرالذکر باید به پیشنهاد مدیران شرکت و تصویب مجمع عمومی عادی از عضویت اخراج شوند. بطلان عضویت از

بدو پذیرش با از دست دادن شرط عضویت دو مقوله مجزا از یکدیگر هستند که مورد اول با اعلام هیات مدیره و مورد دوم با تصویب مجمع عمومی عادی بترتیب منجر به «رفع تخلف از حیث بطلان عضویت» و «اخراج از عضویت به سبب از دست دادن شرطی از شرایط عضویت پس از احراز شرایط» می‌گردد. در مورد اول شرکت مجاز به پرداخت وجهی اضافه بر مبالغ پرداختی به فردی که از بدو امر عضویت وی باطل بوده نمی‌باشد ولی عضوی که در تداوم عضویت شرطی از شرایط عضویت را از دست داده و از عضویت اخراج گردیده، مشمول و مستحق دریافت ارزش روز سهم یا سهام خریداری از تعاونی است.

نکته قابل توجه دیگر اینکه مصوبه مجمع عمومی در مورد اخراج اعضایی که پس از عضویت شرط یا شروطی مقرر در اساسنامه را از دست می‌دهند جنبه «اختیاری» نداشته و «الزامی» است. مجمع عمومی نمی‌تواند اقدام به تصویب موردی نماید که برخلاف قوانین جاریه و یا مقررات اساسنامه می‌باشد و چنین مصوبه‌ای ضمن آنکه قابل تائید از طریق وزارت تعاون یا واحدهای تابعه آن قرار نمی‌باشد، شرکت را بدلیل ارتکاب تخلف در معرض سلب مزایا یا انحلال قرار می‌دهد.

۳- جز مواردی که در تبصره ۴ ماده ۳ اساسنامه شرکتهای تعاونی مسکن قید گردیده، تأمین زمین یا مسکن برای افراد غیر عضو، تخلف و تجاوز از محدوده مقررات اساسنامه محسوب می‌شود.

■ پرسش: اداره تعاون شهرستان بندر انزلی طی نامه‌ای که بتاريخ ۷۷/۳/۴ به عنوان ماهنامه ارسال داشته‌اند خواستار پاسخ به تعداد ۵۱ پرسش حقوقی در ارتباط با مسائل تعاونی شده‌اند که بترتیب در شماره‌های آینده به آنها پرداخته خواهد شد. عجلتاً به پنج مورد از پرسش‌های واصله بشرح زیر پاسخ داده می‌شود:

۱- بر اساس کدامیک از مواد قانون بخش تعاونی داشتن اساسنامه برای شرکتهای تعاونی ضروری شناخته شده است؟

۲- بر اساس کدام ماده قانونی و در چه صورت میزان سهم عضو در تأمین سرمایه شرکت تعاونی می‌تواند بیش از یک هفتم سرمایه آن باشد؟

۳- آیا هزینه کردن چهار درصد حق تعاون و آموزش از محل سود خالص تعاونیها مستمركز است یا ادارات تعاون شهرستانها هم از آن سهم می‌برند؟

۴- اگر شرکتی اقدام به پرداخت ۴ درصد حق تعاون نکند وزارت

بطلان عضویت از بدو پذیرش با از دست دادن شرط عضویت دو مقوله مجزا از یکدیگر هستند که مورد اول با اعلام هیات مدیره و مورد دوم با تصویب مجمع عمومی عادی بترتیب منجر به «رفع تخلف از حیث بطلان عضویت» و «اخراج از عضویت به سبب از دست دادن شرطی از شرایط عضویت پس از احراز شرایط» می‌گردد.

در مورد اول شرکت مجاز به پرداخت وجهی اضافه بر مبالغ پرداختی به فردی که از بدو امر عضویت وی باطل بوده نمی‌باشد ولی عضویت که در تداوم عضویت شرطی از شرایط عضویت را از دست داده و از عضویت اخراج گردیده، مشمول و مستحق دریافت ارزش روز سهم یا سهام خریداری از تعاونی است.

تعاون چگونه آنرا ملزم به پرداخت می‌کند؟

۵- چرا یک شرکت تعاونی نمی‌تواند عضو شرکت تعاونی دیگری شود هدف مقنن از این منع قانونی چیست؟
● پاسخ: با تشکر از مسئول محترم اداره تعاون شهرستان انزلی که نظر مشورتی ماهنامه را از باب تحکیم مبانی حقوقی عملکرد اداره جویا شده‌اند، ذیلاً و به اجمال مبادرت به ایراد پاسخ می‌شود:

۱- از ماده پنج قانون بخش تعاونی که بموجب آن مقرر گردیده اساسنامه تعاونیها باید شامل نکاتی که ذیل همین ماده درج گردیده، باشد و نیز بند ۲ ماده ۶۶ قانون مبنی بر تحویل وظیفه تهیه اساسنامه تعاونیها به عهده وزارت تعاون و بالاخره تصریح ماده ۶۹ به الزام شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی در جهت تطبیق اساسنامه خود با مقررات قانون مزبور صریحاً مستفاد می‌شود که عموم شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی مکلف به داشتن اساسنامه منطبق با قانون و تهیه شده بوسیله وزارت تعاون می‌باشند.

۲- به موجب ماده ۲۰ قانون سهم اعضاء در تأمین سرمایه شرکتها تعاونی برابر است مگر آنکه مجمع عمومی تصویب نماید که اعضاء سهم بیشتری تأدیه نمایند که در این صورت حداقل و حداکثر سهمها باید در حدودی باشد که وزارت تعاون متناسب با نوع و تعداد اعضاء تعاونیها تعیین می‌نماید. در آئین نامه‌ای که تحت عنوان آئین نامه مواد ۶۰ و ۲۰ قانون بخش تعاونی به تأیید وزارت تعاون رسیده تصریح شده است که در هر حال هیچ عضو نمی‌تواند بیش از یک هفتم سرمایه شرکت را داشته باشد. چون قید اخیرالذکر با امکان تفاوت تعداد سهام اعضاء در تعاونیها بشرح ماده ۲۰ قانون در مورد شرکتها تعاونی با تعداد عضو معدود در تعارض است. امید می‌رود در بازنگری آئین نامه‌ها مورد تجدید نظر قرار گیرد.

۳- در مورد نحوه هزینه کردن ۴ درصد حق تعاون و آموزش اقداماتی از سوی وزارت تعاون بعمل آمده که انشاءالله مثمرتر واقع شده و مشکلات کنونی را مرتفع خواهد کرد. در هر حال گرچه وجوه حاصل از چهار درصد مورد اشاره بطور متمرکز دریافت می‌شود لیکن یکی از منابع اصلی هزینه کردن آن انجام امور آموزشی در سطح کشور است.

۴- چنانچه ۴ درصد حق تعاون و آموزش که می‌بایست به حساب صندوق تعاون به عنوان موسسه‌ای دولتی و وابسته به وزارت تعاون از محل سود سالانه هر تعاونی مشخص شده باشد مستنکف از پرداخت آن، تحت شرایطی متصرف غیر قانونی در وجوه و اموال دولتی محسوب شده و برابر قانون قابل پیگرد و مجازات است. علاوه بر آن عدم پرداخت ۴ درصد حق تعاون و آموزش به حساب صندوق تعاون، تخلف از مقررات قانونی و اساسنامه بوده و می‌توان به طرق متعددی از جمله اعلام به حوزه مالیاتی دایر بر سلب معافیت‌های مالیاتی و به ادارات ثبت اسناد و املاک مبنی بر عدم ثبت تغییرات حاصله به شرکت و جلوگیری از معاملات آن و..... شرکت تعاونی را مکلف و ملزم به پرداخت چهار درصد حق تعاون و آموزش نمود.

۵- مطابق با ماده ۸ قانون بخش تعاونی شرکتها تعاونی با عضویت اشخاص حقیقی تشکیل می‌شوند و بهمین علت شرکتها تعاونی نمی‌توانند در یکدیگر عضو شوند. خوشبختانه این اشکال از بدو تصویب قانون بخش تعاونی مورد توجه بوده و دفع آن بنحوی که اشخاص حقوقی نیز بتوانند در شرکتها تعاونی عضو شوند، طی لایحه‌ای که تقدیم مجلس شورای اسلامی گردیده، لحاظ شده است.

دخالت در امور تعاونیها شود سلامت بیشتر و استمرار فعالیت آنها را در پی خواهد داشت.

در هر حال واضح است که بخش تعاونی، برای توسعه کمی و کیفی بیش از پیش خود، نیاز به حمایت‌های بیشتر قانونی دارد و قانون بخش تعاونی حتی با اعمال اصلاحات تصویب شده به تنهایی نمی‌تواند انتظارات مقام معظم رهبری و قانون اساسی را برآورده سازد.

لزوم تعیین سیاست‌های کلی نظام و تبیین سهم و جایگاه مناسب بخش تعاونی در اقتصاد ملی در چارچوب قانون اساسی و فرمایشات اخیر مقام معظم رهبری، لزوم تمرکز

قانونی امور برنامه‌ریز و سیاست‌گذاری بخش تعاونی در وزارت تعاون، لزوم ایجاد تضمین‌هایی برای حسن اجرای وظایف دستگاه‌های دولتی و بانکها در حمایت‌های پیش‌بینی شده در قوانین و لزوم وجود قوانین و مقررات تشویقی که موجب تشویق بیشتر مردم به مشارکت گسترده‌تر و حضور بیشتر در تعاونیها در مقایسه با بخش خصوصی و دولتی شد همگی نکاتی هستند که مجمع تشخیص مصلحت نظام، دولت و مجلس شورای اسلامی می‌توانند به آنها پرداخته و راه را برای حل سریعتر مشکلات اقتصادی و اجتماعی فرهنگی کشور هموارتر سازند.

بقیه از صفحه ۵

علاوه بر این، کاملاً منطقی است که تعاونیهای برخوردار از حمایت‌های مادی و معنوی دولت، در صورت نیاز به استخدام نیروی انسانی، مکلف به جذب تعداد معینی از جوانان به صورت عضو جدید باشند.

نکته مهم دیگر این است که چه از باب اطمینان از کاربرد صحیح اعتبارات دولتی و چه از نظر حمایت از سرمایه‌های کوچک اعضای کم توان تعاونیها، نظارت مستمر و دقیق دولت بر فعالیت تعاونی‌هایی که از این‌گونه اعتبارات استفاده می‌کنند، به طور اخص، و بقیه تعاونیها به طور اعم، رأساً و یا از طریق مؤسسات معتبر حسابرسی، امری لازم و ضروری است.

علاوه بر آن، نه فقط مقامات دولتی ذیربط با بخش تعاون، بلکه یکایک اعضای کثیر شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی، باید مسئولیتهای فعالیت در چارچوب یک بخش مستقل اقتصادی در قبال پیشرفت امور کشور را به خوبی درک کنند و آماده ادای آن باشند. در حال حاضر، بخش حساسی از ایفای این مسئولیت عبارت است از: کمک موثر به ایجاد اشتغال مفید، افزایش تولید و رشد اقتصادی کشور.

به خاطر داشته باشیم که اگر چنین اقدامی در شرایط معمولی، یک وظیفه ملی محسوب می‌شود، اکنون با توجه به رهنمودهای مقام معظم رهبری، بی تردید یک تکلیف سیاسی و دینی نیز به شمار می‌آید.

بقیه از صفحه ۴۱

توجه کافی مبذول دارند و در برابر آن عکس‌العمل‌های شایسته‌ای داشته باشند.

هم رفتار سایر کارکنان از جمله عواملی است که در انضباط شغلی هر کارمند تأثیر دارد. در واقع، چون انسان موجودی اجتماعی است و محیط کار نیز نوعی جامعه کوچک محسوب می‌شود، بی تردید هر کس از رفتار دیگران تأثیر می‌پذیرد و بر آنها تأثیر می‌گذارد. به همین دلیل، چنانچه در محیط کار اکثر کارکنان انضباط شغلی را مراعات کنند، احتمال اینکه اقلیت و کارمندان تازه استخدام شده به آنان بپیوندند، بسیار زیاد است.

مسئلاً در این موضوع نیز نقش مدیران بسیار قابل ملاحظه است، زیرا می‌توانند با اتخاذ روش‌های شایسته تشویق و تنبیه، در ترویج انضباط شغلی کوشا باشند.

تجربه جدی‌تر بگیرند، زیرا کسانی که مدت با نظم سازمانی کار و مزایای آن را لمس کنند، به انضباط عادت خواهند کرد.

د: رفتار مدیران. مطلب شماره ۲ اخیر

یادآور روش چهارم ایجاد انضباط در محیط کار است، زیرا توصیه می‌شود که مدیران در رفتار خود نهایت دقت را مبذول دارند تا نمونه‌های شایسته‌ای برای زیردستان خود باشند. در واقع وقت‌شناسی، صداقت، درستکاری، عدالت و دیگر ویژگیهای شخصیتی و رفتار مدیران در زیردستان تأثیرهای متعددی بر جای می‌گذارد که یکی از آنها انضباط شغلی است. به این ترتیب، به مدیران توصیه می‌شود ضمن رعایت نکاتی که درباره تشویق و تنبیه بیان شد، به نکته اخیر نیز

در سازمانها کار می‌کنند، می‌توان در توصیه زیر را عنوان کرد:

۱. به والدین توصیه می‌شود فرزندان با انضباط تربیت کنند؛ مسلماً هر گاه خودشان انضباط را رعایت کنند، فرزندان از آنان الگو خواهند پذیرفت و زودتر و عمیق‌تر با انضباط خو خواهند گرفت.

۲. به مدیران توصیه می‌شود به شیوه خود الگو بودن زیردستان خود را به نظم و انضباط عبادت دهند و مخصوصاً این توصیه را در مورد کارمندان جوان و کم

پاسخ به سئوالات مالی

از معصومه گنجی

حسابرس مسئول اداره کل تعاون استان تهران

■ سوال:

هیأت مدیره شرکت تعاونی مصرف کارکنان... اعلام نموده که در بررسی‌های اخیر از اسناد و مدارک مربوط به موجودی کالای انبار شرکت در سال ۷۵ که توسط حسابرسان داخلی شرکت انجام گرفته مشاهده گردید که در پایان سال مزبور در شمارش موجودی کالا اشتباهاتی رخ داده که در نتیجه این اشتباه موجودی پایان دوره بطور ناصحیح و غلط در صورتهای مالی و دفاتر قانونی انعکاس یافته، لیکن موجودی کالای سال ۷۶ دقیقاً صورت‌برداری و قیمت‌گذاری شده است، و پرسیده‌اند باتوجه به اینکه دفاتر سال ۷۶ بسته شده و قبل از اتمام وقت تعیین شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی نتیجه عملیات سال ۷۶ به دفاتر قانونی سال ۷۷ انتقال یافته اصلاحات لازم مربوط به صورتهای مالی سال ۷۵ چگونه در دفاتر انجام پذیرد تا اظهارنامه مالیاتی سال ۷۷ به طور صحیح تنظیم و به حوزه مالیاتی تسلیم گردد؟

● پاسخ:

در پاسخ به این هیأت مدیره محترم می‌بایست نظر آنها را به دو نکته جلب نمود:

۱- باتوجه به اینکه اظهارنامه مالیاتی تسلیمی به حوزه مالیاتی می‌بایست براساس ارقام پایانی (تراز اختتامیه) دفاتر قانونی سال ۷۶ تنظیم و ارائه گردد. لذا صدور هرگونه سند اصلاحی در سال ۷۷ در صورتهای مالی سال ۷۶ بی‌تأثیر خواهد بود.

۲- اشتباه محاسبه در موجودی پایان سال ۷۵ که بعنوان موجودی اول دوره به سال ۷۶ انتقال یافته عملاً تأثیر خود را بر سود و زیان سال ۷۶ بجای گذاشته و باتوجه به صحیح بودن موجودی کالا، در پایان دوره سال ۷۶ نیازی به تصحیح موجودی انتقال یافته به دفاتر سال ۷۷ و صورتهای مالی پایان دوره سال ۷۶ نخواهد داشت ولی لازمست کسری و اضافات پایان سنوات ۷۵ و ۷۶ باتوجه به رقم موجودی صحیح پایان هر

دوره دقیقاً محاسبه و کسری ایجاد شده بعنوان بدهی افراد مسئول وقت منظور و طرف آن نیز باحساب سود و زیان سنواتی تصحیح گردد. یادآوری می‌نماید بدهی مسئولین وقت می‌بایست سریعاً وصول و به حسابهای تعاونی واریز گردد.

■ سوال: آقای غلامعلی دریانی حسابدار شرکت تعاونی تهیه و توزیع ... عنوان نموده‌اند که شرکت قسمتی از تولیدات خود را به خارج از کشور صادر و درازای آن دلار دریافت میدارد که ارز حواله و واریز شده در حساب بانکی که به این منظور افتتاح گردیده نگهداری و در صورت نیاز قسمتی از آن از طریق سیستم بانکی بحسابهای ریالی شرکت منتقل و مازاد نیز در حساب ارزی نگهداری میشود تا بهای مواد اولیه مورد نیاز خریداری شده از منابع خارجی برای حمل آن تامین و پرداخت گردد و پرسیده‌اند باتوجه به اینکه تمامی دارائیهای و هزینه‌های شرکت می‌بایست به ارزش ریالی در حسابها منعکس گردد حساب ارزی شرکت چگونه در دفاتر قابل انعکاس و نگهداری خواهد بود؟

● پاسخ: همکار محترم همانگونه که مطرح نموده‌اید باتوجه به واحد پولی مورد استفاده در سیستم حسابداری که ریال می‌باشد و ضرورت کنترل و نگهداری حساب ارزی شرکت و رعایت اصل افشاء حقایق در سیستم مالی به منظور نگهداری حساب ارزی شرکت می‌توانید از حساب انتظامی استفاده نمائید. بدینطریق که کل مبلغ حواله و واریز شده به حساب پس‌انداز ارزی موردنظر با نرخهای قابل تبدیل به ریال محاسبه و حساب مزبور را در مقابل حساب فروش شرکت بدهکار نمائید و معادل ارز واریزی نیز «حساب انتظامی» ارز را بدهکار و حساب «کنترل حساب انتظامی ارز» را بستانکار نمائید.

در زمانهای انتقال از حساب ارزی به حساب ریالی نیز (تبدیل ارز به ریال در سیستم بانکی) معادل تعداد دلارهای تبدیل شده به ریال حساب کنترل حساب انتظامی ارز را بدهکار و در مقابل حساب انتظامی ارز را بستانکار و معادل مبلغ ریالی

واریز شده نیز حسابهای ذیربط را ثبت نمائید به این طریق مانده حساب انتظامی ارز و کنترل حساب انتظامی ارز در هر مقطع زمانی نشاندهنده میزان ارز موجود در حساب ارزی شرکت خواهد بود که حساب مزبور قابل کنترل با صورتحساب ارزی ارسالی از سوی بانک عامل بوده و صورت مغایرت احتمالی نیز قابل تهیه و استناد می باشد. جهت روشن شدن موضوع مثال زیر مطرح میگردد.

چنانچه در مقابل فروش شرکت معادل ۱۰۰ دلار بحساب ارزی شرکت واریز گردد ثبت زیر در دفاتر انعکاس خواهد یافت.

بستانکار	بدهکار	
	۳۰۱۵۰۰	حساب بانکی ارز فروش
۳۰۱۵۰۰	۱۰۰	حساب انتظامی ارز کنترل انتظامی ارز
۱۰۰		و در هنگام تبدیل و یا برداشت از حساب بانکی نیز ثبت زیر صورت خواهد گرفت (میزان برداشت ۵۰ دلار)
۱۵۰۷۵۰		حساب جاری شرکت
	۱۵۰۷۵۰	حساب بانکی ارز
	۵۰	کنترل انتظامی ارز
	۵۰	حساب انتظامی ارز

شایان ذکر است که در این مثال نرخ تبدیل ارز به ریال مبلغ ۳۰۱۵ ریال نرخ بانکی در نظر گرفته شده است.

سوال: شرکت تعاونی مسکن کارکنان... اعلام نموده که پیمانکار پروژه در جریان ساخت شرکت بدلیل عدم توانایی در انجام قرارداد منعقد خلع ید شده و قسمت قابل توجهی تجهیزات کارگاهی پیمانکار به نفع شرکت ضبط گردیده ولی ارزش تجهیزات ضبط شده / اضافه دریافتی پیمانکار را جبران ننموده و تعاونی نیز در طول یکسال گذشته از خلع ید پیمانکار موفق به استرداد اضافه پرداختی به پیمانکار نشده و پرسیده اند آیا می توان مطالبات شرکت را سوخت شده تلقی و از حسابها حذف نمود یا خیر؟

پاسخ: در پاسخ به این شرکت ذکر ۲ نکته حائز اهمیت است:
- اولاً پرداخت به پیمانکار می بایست در چهارچوب قرارداد منعقد و متناسب با پیشرفت کار تایید شده توسط مهندس ناظر شرکت انجام گیرد که در صورت رعایت ضوابط مذکور معمولاً اضافه پرداختی انجام نخواهد گرفت خصوصاً آنکه در مقابل پیش پرداختی، پرداخت شده به پیمانکار که ظرف مدت

کامل قرارداد قابل استهلاک می باشد ضمانتنامه بانکی و یا ضمانت کافی اخذ خواهد شد و علاوه بر آن در هر نوبت پرداخت نیز ۱۰٪ کار انجام شده (مبلغ صورت وضعیت) بابت سپرده حسن انجام کار از پیمانکار کسر و بعنوان تضمین نزد شرکت نگهداری می شود. لذا باتوجه به مطالب فوق اضافه پرداختی به پیمانکار منطقی نخواهد بود مگر آنکه در انعقاد قرارداد و یا پرداختهای ذیربط صرفه و صلاح اعضاء مدنظر قرار نگرفته باشد.

- ثانیاً جهت وصول اضافه پرداختی به پیمانکار می بایست مراتب از طریق مراجع قضایی پی گیری لازم معمول گردد و تا سرحد امکان جهت وصول مطالبات شرکت که حقوق اعضاء تعاونی است پیگیری لازم بعمل آمده و تنها در صورت حکم قطعی مراجع قضایی مبنی بر عدم امکان استرداد اضافه پرداختی، حذف این پرداختها از ردیف دارایی های شرکت قابل قبول خواهد بود ولی بمنظور رعایت اصل وضع هزینه هر دوره از درآمد همان دوره و اصل احتیاط لازمست برای مبلغ مورد نظر نخیره مطالبات مشکوک الوصول منظور و در حسابها منعکس گردد. که این هزینه در صورت رعایت ضوابط زیر وفق بند ۱۱ ماده ۱۴۸ قانون مالیاتهای مستقیم جزء هزینه های قابل قبول تلقی خواهد شد.

۱- مربوط به فعالیت مؤسسه باشد

۲- احتمال غالب برای لاوصول ماندن آن موجود باشد

۳- در دفاتر مؤسسه بحساب مخصوص منظور شده باشد تا زمانیکه طلب وصول گردد یا لاوصول بودن آن محقق شود.

سوال: آقای نادر حمیدی بازرس شرکت تعاونی تولیدی... طی نامه ای عنوان نموده اند که شرکت اقدام به تولید محصولی می نماید که متشکل از مواد اولیه دریافتی از منابع دولتی و دستمزد ساخت می باشد و با وجودی که با عنایت به قیمت تمام شده هر واحد کالا و قیمت فروش آن سود قابل توجهی می بایست نصیب شرکت گردد، در طی سنوات فعالیت، شرکت همواره زیان خالص داشته بطوریکه عملاً سرمایه تعاونی از میان رفته است ولی بررسی اسناد و مدارک مالی همگی حاکی از آنست که حسابهای شرکت صحیح ثبت و ضبط گردیده و اشتباهایی در حسابداری شرکت بچشم نمیخورد و ضمامت اسناد نیز قیمت معاملات را تایید می نماید و پرسیده اند با این توصیف چگونه میتوان علت زیان را که مورد اعتراض اعضاء می باشد بررسی و توجیه نمود؟

پاسخ: بازرس محترم شرکت نظر به اینکه قیمت تمام شده هر واحد کمتر از قیمت فروش آن می باشد. فعالیت شرکت ضرورتاً مبالغی سود ناویژه خواهد داشت لذا شایسته است

ایزو ۹۰۰۰ چیست؟

استانداردهای ایزو ۹۰۰۰ تنها نیاز صنعت و صادرات نیست بلکه در کلیه سرویس‌های خدماتی و بنگاه‌های اقتصادی و تعاونیها می‌تواند محور تحول و نظم و سیستم‌دهی باشد.

در همایش بهره‌وری که در تاریخ ۷۷/۳/۶ با حضور آقای مرتضی حاجی وزیر تعاون در ساختمان وزارت تعاون برپا شد. آقای مهندس نیسانی محقق و استاد دانشگاه، در زمینه روند تجارت جهانی و استانداردهای بین‌المللی سخنان مبسوطی را ایراد کرد. از آنجا که مطالب مطروحه بسیار مورد توجه مدیران و حاضرین جلسه قرار گرفت. بخشی از آنرا از نظر خوانندگان محترم می‌گذرانیم:

شده، او حق دارد که آنچه را که می‌خرد همان باشد که به او گفته‌اند و او انتظار دارد که از دوام، مرغوبیت و استحکام مطلوب برخوردار باشد تا پاسخگوی نیاز او باشد. پس مصرف‌کننده روز به روز بر حقانیت خود آگاه‌تر شده و در انتخاب، دقیق‌تر و سخت‌گیرتر می‌شود از طرفی پیشرفت تکنولوژی فاصله‌ها را کم کرده، مرزها را برداشته و ملتها را بهم نزدیکتر کرده است. از این رو هنگامی که؛ بازارهای پرقابیت تجارت بین ملتها بوجود آمد ضرورت تدوین و اجراء قوانین و استانداردهای کلی برای حفظ حقوق و تامین نظر خریداران لازم شد. با این تفکر، سازمان جهانی استاندارد

دکتر دمینگ، دکتر جوران و دکتر کرازبی، سه اسطوره فنون مدیریت و مستفکران قرن بیستم هر یک به نحوی موفقیت در تجارت و رسیدن به کیفیت مطلوب را در رضایت مشتری بیان کرده‌اند، زیرا با گذشت زمان و پیشرفت تکنولوژی و در بازار پرقابیت جهانی، مصرف‌کننده آگاه‌تر، باهوش‌تر، پرتوقع‌تر، شده و پی برده، که او هم حق دارد، حقی بزرگ، حقی برحق و حقی منطقی.

اگر او با حاصل رنج و زحمتش با اندوخته‌های دینار و در همش خریدی می‌کند، پس حق دارد بداند چه می‌خرد و آنچه می‌خرد با چه کنترل کیفی ساخته

تعالی کشور و توسعه تجارت در گرو استقرار سیستم و پایبندی همه مردم در احترام به قانون و رعایت مقررات و انجام بهتر - هر کاری که بعهده دارند - می‌باشد. این الزام و ضرورت در روایتی زیبا از حضرت رسول اکرم (ص) آمده است که می‌فرمایند: (هرکسی کاری می‌کند باید آنرا هر چه خوبتر بانجام رساند).

بر آن شد تا در سال ۱۹۸۷ میلادی استانداردهای سری (ISO) 9000 را به عنوان شاخص اطمینان از سیستم کیفیت تولیدکنندگان تعیین و برای معاملات بین‌المللی، اجباری اعلام کند. در این راستا بود که ممالک مختلف دنیا به سرعت پذیرای اجرای آن شدند و طبق آخرین آمار بیش از ۱۷۰/۰۰۰ (هزار) گواهی ایزو ۹۰۰۰ در کشورهای دنیا تاکنون صادر شده است. بدین ترتیب داشتن گواهی ایزو ۹۰۰۰ بصورت پیش شرط حضور در بازارهای بین المللی اعلام و پذیرفته شد.

محور اصلی استقرار استانداردهای ایزو ۹۰۰۰ بر وجود یک سیستم از قبل تعریف شده در فرآیند تولید و یا سرویس‌های خدماتی می‌باشد. در درون این سیستم کلیه عملیات دقیقاً معین و مکتوب تعریف شده است. بنابراین بجای بازرسی‌های مکرر و پرهزینه، بالاستقرار این استانداردها به خریداران اطمینان می‌دهیم که:

الف: منابع آنها به عنوان مصرف کننده محفوظ است و چنانچه راضی نباشند این حق را دارند که معترض شوند.

ب: محصول ارائه شده به گونه‌ای است که کیفیت تولید اول و آخر یکسان خواهد بود.

و اما زمانیکه عملیات تولید در چهارچوب سیستم استقرار یافته و راهکارها تعریف شده باشد، مسلماً بهره‌وری افزایش یافته و ضایعات کاهش خواهد داشت.

استانداردهای ایزو ۹۰۰۰ تنها نیاز صنعت و صادرات نیست بلکه در کلیه سرویس‌های خدماتی و بنگاههای اقتصادی و تعاونیها می‌تواند محور تحول و نظم و سیستم‌دهی باشد.

بخاطر داشته باشیم که افزایش بهره‌وری به عوامل مختلف بستگی دارد ولی آنچه مسلم می‌باشد این است که سازمان بدون سیستم و بدون راهکارهای مکتوب هرگز نمی‌تواند به بهره‌وری مطلوب و مورد نظر برسد.

تعالی کشور و توسعه تجارت در گرو استقرار سیستم و پایبندی همه مردم در احترام به قانون و رعایت مقررات و انجام بهتر - هر کاری که بعهده دارند - می‌باشد. این الزام و ضرورت در روایتی زیبا از حضرت رسول اکرم (ص) آمده است که می‌فرمایند: (هرکسی کاری می‌کند باید آنرا هر چه خوبتر بانجام رساند).

بقیه از صفحه ۳۵

می‌برند ۲ برابر شده (از ۱۲ به ۲۷ درصد رسیده است) در حالیکه رشد منفی از ۵ درصد به ۱۸ درصد رسیده یعنی بیش از ۳ برابر بوده است!

۶) طی ۲۰ سال گذشته سهم ۲۰ درصد فقیرترین مردم از درآمد جهانی از ۲/۳ درصد به ۱/۴ درصد کاهش یافته در حالیکه سهم ۲۰ درصد از غنی‌ترین مردم از ۷۰ درصد به ۸۵ درصد افزایش یافته است!

طی همین مدت نسبت سهم اغنیا به سهم فقرا در جهان (۲۰ درصد بالا به ۲۰ درصد پایین) از ۲ به ۱/۶ رسیده یعنی ۲ برابر شده است.

۷) در حال حاضر دارای ۳۵۸ نفر

میلیارد جهانی از مجموع درآمد سالانه کشورهایی که ۴۵ درصد جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند بیشتر است.

۸) فاصله کشورهای صنعتی و کشورهای در حال توسعه جهان از لحاظ در درآمد سرانه ۳ برابر شده است.

- در دهه ۱۹۸۰ اغلب کشورها در آفریقای زیر صحرای آمریکا لاتین و کارائیب، اروپای شرقی و کشورهای اقیانوس هند سابق و عمده کشورهای عربی با کاهش رشد اقتصادی مواجه بوده‌اند.

۹) در آمریکا طی سالهای ۱۹۹۰ - ۱۹۷۵، سهم ۱ درصد غنی‌ترین مردم از ثروتها، از ۲۰ درصد به ۳۶ درصد رسیده است یعنی ۱ درصد از مردم به تنهای ۳۶ درصد از ثروتها را در اختیار دارند. این نسبت در سوئد ۲۰ درصد است.

۱۰) میانگین درآمد در ژاپن ۳۶ برابر تانزانیاست، درآمد سرانه ۲۰ درصد فقیرترین مردم ژاپن ۱۳۰ برابر درآمد سرانه ۲۰ درصد فقیرترین مردم تانزانیاست.

بقیه از صفحه ۶۵

قیمت شروع بررسی‌های نخست در صورتحساب عملکرد بررسی و میزان سود حاصل از عملکرد شرکت کنترل گردد، چنانچه این سود با توجه به خرید و دستمزد پرداختی معقول به نظر می‌رسد، زیان شرکت ناشی از هزینه‌های عمومی است که از محل سود ناویژه تأمین میگردد در چنین شرایطی لازمست جهت کاهش هزینه‌های عمومی اقدام و یا حجم تولید را افزایش داد تا هزینه‌های عمومی بین واحدهای تولیدی بیشتری سرشکن گردد و در صورتی که ظرفیت شرکت امکان افزایش تولید را میسر نسازد می‌توان عنوان نمود که فعالیت شرکت بطور کلی از نظر اقتصادی مقرون بصرفه نبوده و با امعان نظر از میان رفتن سرمایه لازم است اقدامات و تصمیمات کلی راجع به ابقاء یا انحلال شرکت اتخاذ گردد.

و چنانچه شرکت در عمل زیان ناویژه داشت و یا درآمد ناویژه کمتر از حد مورد انتظار بود قسمت دفاتر قانونی و سیستم

حسابداری شرکت در صورت عدم وجود کنترل‌های قابل قبول مؤید قسمت عملکرد نبوده و باید توجه داشت که همواره بین مواد اولیه مصرف شده و کالاهای تولیدی ارتباطی مستقیم وجود دارد و می‌توانید به استناد مواد اولیه مصرفی حجم تولید مورد انتظار را برآورد و با میزان تولید واقعی و فروش رفته مقایسه نمائید زیرا این احتمال وجود دارد که بدلیل ضعف کنترل‌های داخلی در شرکت و عدم حضور برخی از مسئولین بطور مستمر در محل، قسمتی از مواد اولیه قبل از تولید از گردونه تولید خارج و بهای آن در حسابها منعکس نشده و یا اینکه وجه حاصل از فروش قسمتی از تولیدات در حساب فروش منظور نشده باشد که هر دو مورد را می‌توان با اعمال نظارت و کنترل دقیق مهار نموده و در صورت اثبات موضوع زیان وارده به شرکت را براساس مواد اولیه خریداری شده و فروش‌های مورد انتظار تعیین و در جهت احقاق حقوق اعضا از مسئولین ذیربط وصول و در حسابهای شرکت منظور دارید.

پراکنده ها

هیچ یک

شیخ ابوالحسن خرقانی نماز همی کرد. آوازی شنود که هان ای بوالحسنو. خواهی که آنچه از تو می دانم با خلق بگویم تا سنگسارت کنند؟
شیخ گفت: بار خدایا، خواهی تا آنچه از رحمت تو می دانم و از کرم تو می بینم با خلق بگویم تا دیگر هیچ کس سجودت نکند؟
آواز آمد: نه از من نه از تو.

تذکره الاولیا

● بازگانی را هزار دینار خسارت افتاد، پسر را گفت نباید این سخن را با کسی در میان آری، گفت: ای پدر فرمان تراست، لیکن خواهم که مرا بر فایده آن مطلع گردانی که در نهان داشتن آن مصلحت چیست؟ گفت: تا مصیبت دور نشود:
مگو انده خویش با دشمنان
که لاحول گویند شادی کنان

«سعدی»

چو انمرد

«... چنگیزخان چون آواره شیخ نجم الدین شنیده بود، پوی کس فرستاد که من خوارزم را قتل خواهم کرد، آن پزرگ باید که از میان ایشان بیرون آید و بما پیوندد. شیخ رحمة الله علیه در جواب گفت: «هفتاد سال با تلخ و شیرین روزگار در خوارزم با این طایفه بسر پرده ام، اکنون که هنگام تزلزل بلاست، اگر بگریزم از مروت دور باشم. بعد آن او را از میان کشتگان باز نیافتند.
جامع التواریخ

● تنی چند از بزرگان سلطان محمود گفتند: حسن میمندی را که، سلطان امروز در فلان مصلحت ترا چه گفت؟ گفت: بر شما هم پوشیده نباشد، گفتند تو دستور مملکتی، آنچه با تو گوید به امثال ما گفتن روا ندارد. گفت: به اعتماد آن که داند که باکسی نگویم. پس چرا می پرسید؟!
«گلستان سعدی»

بز و بزغاله

ابلهای نزد منجمی رفت که طالع مرا ببین. گفت: بگو طالع تو چیست؟ تا من بر آن حکم کنم. گفت «تیسر» یعنی بز نر رسیده. منجم گفت بر فلک چنین برجی نیست که تو مار گووی. گفت: پیش از این به ده سال منجمی مرا گفت که طالع تو «جدای» است. یعنی بزغاله. هر آینه بعد از ده سال جدای. تیسر شده باشد.

لطائف الطوائف

● مادری پسر، از فرزند که راهزنی و مهارتی همیشه دلشمه درخواسته کرد که برای او کفنی از مال حلال بیاورد، پسر طالب علمی را در بهابان بدید دستار او بر بود و گفتم این را بر من حلال کن، و او لمتناع می ورزید. راهزن چوب دسه برکشید و مرد را به زدن گرفتم و سپس او هر چند فریاد می کرد، حلال کردم، دسه باز نمی دلشمه، آخرالامر دزدان دیگر همانجی شدند و او را رها ساختند. دزد دستار به مادر آورد، مادر از چگونگی حلیم دستار پرسید، گفتم: آنقدر زدم که حلال حلالش به آسمان رفتم!

درد گردن

مولانا قطب الدین بهادسه بزرگی رفتم، پرسید که چه زخمیه داری گفتم: تیم می گهرد و گردنم درد می کند، اما شکر که یکی دو روز لسه تیم شکسته لسه اما گردنم هنوز درد می کند، گفتم: دل خوشدار که آن نیز درین دو روزه می شکند.

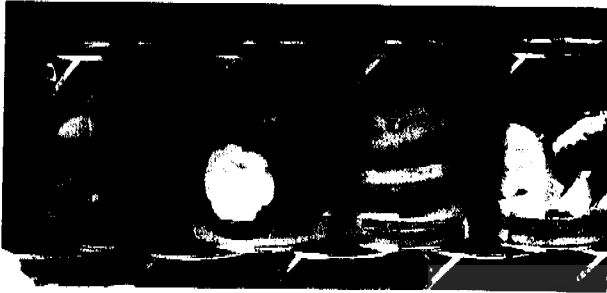
رساله دلگشا

• دبیر یکی از لزوزرا، ناصرالدین شاه برای وزیر قصه می کرد، که دیروز در خانه فلان الدوله بودیم، سفره بزرگه گسترده... وزیر به سابقه عدلوتی که با آن کس داشت سخن دبیر را بریده گفت: مرده شوی او را ببرد با سفره اش... دبیر شتابان گفت: بلی قربان همین را می خواستم عرض کنم، سفره ای بدان بزرگی گسترده تنها دو کاسه اشکنه!

«امثال و حکم»

غذای سالم، انسان سالم

توصیه های بهداشتی در مورد مواد غذایی

تذکرات بهداشتی در مورد کنسرو

- ۱- کلیه محصولات عرضه شده بصورت کنسرو بایستی دارای پروانه های بهره برداری و ساخت از وزارت بهداشت و درمان بوده و تاریخ تولید و انقضاء و سری ساخت روی آن درج شده باشد.
- ۲- محصولات کنسرو کوشتی را پس از باز کردن ۱۵ دقیقه بجوشانید.
- ۳- از مصرف کنسروهایی که قوطی آنها باد کرده، زنگ زده و یا دارای نشست می باشند جداً خودداری نمایید.
- ۴- باقیمانده کنسرو را در ظروف تمیز و شیشه ای درب دار ریخته و در یخچال نگهداری نموده و از فریز نمودن مابقی کنسرو خودداری نمایید.
- ۵- در صورت استفاده از کنسرو تن ماهی یا توجه به اینکه تن ماهی دارای هیستامین بالا بوده و در بعضی افراد ایجاد حساسیت می نماید در صورت بروز هرگونه حساسیت از ادامه مصرف خودداری نموده و به پزشک مراجعه نمایید.
- ۶- در زمان بروز موارد بالا به مندرجات روی اتیکت شامل نام محصول، تاریخ تولید و سری ساخت جهت پیگیری موضوع توجه فرمایید و مراتب را به اداره نظارت بر مواد غذایی به شماره تلفن ۷۵۲۶۰۷۶ اطلاع دهید.
- ۷- از مصرف رب کوجه فرنگی فله بدلیل تولید در شرایط غیر بهداشتی استفاده از کوجه نامرغوب و مواد افزودنی غیر مجاز خودداری نمایید.
- ۸- از مصرف رب کوجه فرنگی کپک زده بدلیل تسکین حاصل از رب خودداری نمایید.

• سلطان سلیمخان عثمانی در سینه نهصد و بیست و هجری، پس از جنگ چالدران تبریز را موقتاً تصرف نموده، بعد از قتل و غارت زیاد قریب سه هزار خانوار از تبریزیان صنعتگر را جیرا به استانبول مهاجرت داد و همین مهاجرت صنعتگران موجب ترقی و ایجاد صنعت در استانبول گردید. زیرا پس از رومیها در شهر قسطنطنیه دیگر اثری از صنعت باقی نمانده بود و در وجود عثمانیها هم ذوق صنعتی بهیچوجه یافت نمی شد. و تمام بناها و ابنیه و شاهکارهای صنعتی از آن دوره بیعد از آثار فکر ایران و ذوق صنعتگران مهاجر تبریز است «از حفريات تخت جمشید معلوم شده است که در بنای کاخ های پرسپولیس نیز صنعتگران مادی دست داشته اند.»

«سیاحتنامه شاردن»

• شاه عباس به خواجه شمس الدین محمد حافظ (لسان الغیب) ارادت و عقیدتی فوق العاده داشت. روزی یکی از درباریان که خیال می کرد اشعاری در جواب غزلیات خواجه شمس الدین ساخته است به حضور شاه عباس رسید و گفت:
دیوان خواجه را جواب گفته ام:
شاه عباس با تمسخر به او گفت: جواب خدا را چه خواهی گفت!
• مست آن، ادبی نمود هشیارش دان هشیار که بی ادب بود مستش گیر.

نگریده است.

۲- در چند ماهه گذشته جلسات هیئت مدیره در زمان مقرر (حداقل یک بار در ماه) تشکیل نگردیده است.

۳- ثبت دفاتر قانونی تا تاریخ تنظیم گزارش ۲۰ روز تأخیر دارد.

۴- تراز آزمایشی ماهانه و سه ماهه از حسابها تهیه نشده است.

۵- در تحریر دفتر روزنامه و کل دقت کافی به عمل نیامده، بعضی از صفحات دارای قلم خوردگی است و قسمتی از صفحه ۲۵ دفتر روزنامه سال جاری نانویس می باشد.

۶- برخی از اسناد حسابداری فاقد امضاء مجاز، دستور پرداخت و ضمامت کافی می باشد.

از جمله سند شماره ۱۲۸ مورخ ۷۵/۴/۳ که طی آن تصادف اتومبیل شماره * * شرکت (در اختیار مدیر محترم فروش) از محل تنخواه گردان به حساب منظور شده است.

۷- مصوبات مجمع عمومی و تصمیمات هیئت مدیره در دفتر مخصوص ثبت و نگهداری نمی شود.

۸- وجوه فروش روزانه در ابتدای روز اداری بعد به بانک واریز نمی گردد و بطور متوسط سه روز در اختیار صندوقدار می باشد. با توجه به میانگین مانده موجودی صندوق ۲/۵۰۰/۰۰۰ ریال در روز از این طریق حدود ۷/۵۰۰/۰۰۰ ریال وجه نقد در جریان جاری فعالیت شرکت قرار نمی گیرد و این در شرایطی است که تضمین کافی و متناسب با حجم فعالیت از صندوقدار اخذ نشده و شرکت جهت تأمین نقدینگی مبادرت به اخذ تسهیلات با کارمزد ۲۴٪ نموده است.

۹- روش نگهداری وجوه نقد و اوراق بهادار صحیح به نظر نمی رسد و از ایمنی کافی برخوردار نمی باشد.

۱۰- در بررسی دسته چک جاری * * مشاهده شده چند فقره چک سفید امضاء نزد مسئول صدور چک می باشد که این امر مغایر با روش صحیح انجام کار می باشد.

۱۱- کالای موجود در انبار از پوشش بیمه ای مناسب و کافی برخوردار نمی باشد.

۱۲- ورود و خروج کالا در انبار ضابطه صحیح و مشخصی ندارد و از قبض انبار، حواله انبار و برگه خروج دارای شماره پیایی استفاده نمی شود و در زمان بازرسی مشاهده شد چند فقره کالا به دستور شفاهی

○ گزارش بازرسان

همانگونه که در فصل سوم بیان گردید علاوه بر تدابیر و روش های معمول کنترل های داخلی در شرکت های تعاونی گستردگی عملیات ایجاب می نماید اعضاء از چگونگی رعایت قوانین و مقررات، خط مشی ها، تصمیمات مجامع عمومی و میزان اعتماد به صورتهای مالی آگاه شوند. به این منظور افراد با صلاحیتی را از بین خود به نام بازرسان انتخاب می نمایند.

بازرس یا بازرسان مسئولیت دارند بطور مداوم و منظم گردش امور در تعاونی را مورد رسیدگی قرار داده و یا بازدید از حسابها و واحدهای تعاونی (انبار، فروشگاه، حسابداری، دارائیهای ثابت و...) به اطلاعات لازم دست یافته و نسبت به نشانه های مشکلات و بی ترتیبی های احتمالی در اداره امور حساس باشند و نتیجه رسیدگیهای خود را به همراه پیشنهادهای اصلاحی به هیئت مدیره و مجمع عمومی گزارش نمایند.

به منظور آشنایی بازرسان با نحوه تنظیم گزارش چند نمونه گزارش بازرسان به هیئت مدیره و مجمع عمومی بیان می گردد.

نمونه شماره ۱

○ گزارش بازرسان به هیئت مدیره

هیئت مدیره محترم شرکت تعاونی مصرف... احتراماً به آگاهی می رساند ما بازرسان تعاونی در اجرای وظایف قانونی از دفاتر، اسناد، مدارک مالی، واحدهای اداری و فروشگاه و انبار شرکت بازدید به عمل آورده و نحوه اداره امور تعاونی را مورد رسیدگی قرار داده ایم نتایج بررسی ها به شرح زیر اعلام می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید با رعایت قوانین و مقررات مربوط، اساسنامه و دستورالعملها، مصوبات مجامع عمومی و اصول و موازین متداول حسابداری نسبت به رفع نواقص اقدام نموده و از نتیجه اینجانبان را مطلع فرمایید.

۱- با توجه به حجم و نوع فعالیت شرکت تا کنون نسبت به تنظیم آیین نامه مالی و معاملاتی و اداری اقدام

«آشنایی

با

وظایف

بازرسان

در

«تعاونیها»

مرکز حسابرسی

و تدوین

سیستمها

قسمت ۵

○ گزارش بازرسان به مجمع عمومی

ریاست محترم مجمع عمومی شرکت تعاونی مصرف.....

سلام علیکم

احتراماً بدینوسیله گزارش مشترک بازرسان در خصوص عملکرد سال مالی ۱۳۷۵ به شرح زیر اعلام می‌گردد:

۱- طی سال مذکور جلسات هیأت مدیره بطور مستمر در زمان مقرر تشکیل نگردیده و زمان جلسات منعقد شده به اطلاع بازرسان نرسیده است.

۲- مانده حساب بدهکاران در پایان سال مذکور ۵۴ میلیون ریال و اسناد دریافتی ۲۲ میلیون ریال، وام کارکنان ۲۸ میلیون ریال بوده است که با ملاحظه ریز بدهکاران و اسناد دریافتی مشخص گردید سابقه مانده بدهی بخش قابل توجهی از مطالبات فوق الذکر بیش از دو سال می‌باشد که پیگیری جدی برای وصول آن به عمل نیامده و در مقابل هیأت مدیره به منظور تأمین نقدینگی لازم مجادرت به اخذ وام به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال با کارمزد ۲۴ درصد و در رهن قرار دادن ساختمان فروشگاه شرکت نموده است.

۳- موجودی صندوق در پایان وقت اداری شرکت شمارش شده و در اختیار مدیرعامل قرار گرفته و معمولاً این وجوه پس از یک هفته تا ۱۵ روز به حساب جاری شرکت واریز گردیده است.

۴- هزینه‌های پرسنلی شرکت در سال مالی مذکور مبلغ ۲۶ میلیون ریال بیش از رقم مصوب در بودجه سال ۷۵ بوده است که قسمتی از آن مربوط به افزایش هزینه‌های اداری است و بقیه ناشی از استخدام ۵ نفر پرسنل جدید (از بستگان مدیر عامل و دو نفر از اعضای هیئت مدیره) می‌باشد و این در شرایطی است که بر اساس مصوب مجمع استخدام جدید ممنوع بوده و میزان فروش کالا در سال مذکور ۶ درصد کمتر از مبلغ پیش‌بینی شده در بودجه سال ۷۵ می‌باشد.

۵- به دلیل عدم رعایت اصول انبارداری و نداشتن

مدیر فروش از انبار خارج گردید.

۱۳- در بررسی فاکتورهای خرید شرکت مشاهده گردید جمع فاکتور شماره ۱۲۵ مورخ ۷۵/۳/۱۲ تولیدی * صحیح نبوده و تعداد کالای خریداری شده با تعداد ثبت شده در کارت انبار برابر نمی‌باشد.

۱۴- قیمت برخی از اقلام کالاهای آماده به فروش از جمله حبوبات در مقایسه با کالای مشابه در تعاونیهای همجوار گرانتر می‌باشد که بررسی علل آن لازم به نظر می‌رسد.

۱۵- اقدامات مؤثری جهت وصول مطالبات شرکت به عمل نیامده است از جمله بدهی آقای * که مدت ۱۴ ماه از زمان سررسید پرداخت نامبرده گذشته است.

۱۶- خودروهایی شرکت بدون تهیه صورتمجلس تحویل در اختیار کارکنان و رانندگان قرار می‌گیرد و دستورالعمل خاصی در این زمینه تهیه نشده در بررسی سوابق وسایط نقلیه مشاهده شد مدت بیمه اتومبیل شماره * دو ماه گذشته و اقدامی در جهت تمدید اعتبار آن به عمل نیامده است.

در خاتمه از همکاری همه جانبه آن هیئت محترم با بازرسان و توجه به پیشنهادات ارائه شده در گزارش مورخ * تشکر و قدردانی می‌شود.

روش صحیح برای نگهداری کالا مبلغ ۸ میلیون ریال مواد غذایی به دلیل گذشت تاریخ مصرف فاسد گشته و معدوم گردیده است.

۶- گردش کالا در انبار دارای روش صحیح و مدون نبوده و عموماً مانده کارت کالا با موجودی عینی مغایرت دارد.

۷- کارکنان شرکت به طور مرتب در سر کار حاضر نشده و بطور شایسته پاسخ گوی مراجعان نبوده اند.

۸- فهرست موجودی کالا در پایان دوره بر اساس مانده کارت کالا در حسابداری ثبت و اعلام گردیده و موجودی گیری عینی انجام نگردیده است.

۹- از وسایط نقلیه شرکت در جهت اهداف تعاونی استفاده نمی شود.

۱۰- ساختمان، وسایط نقلیه، موجودی کالا، تحت پوشش بیمه قرار ندارند.

۱۱- عملکرد هیئت مدیره منطبق با قانون، مقررات، دستورالعملها، مصوبات مجمع عمومی نبوده و در طی سال مذکور به ۱۱ مورد گزارش تخلفات و اعلام نواقص بازرسان و قعی ننهادند لذا صورتهای مالی و بودجه پیشنهادی مورد تأیید نمی باشد.

۱۲- با توجه به احتساب بطور متوسط ۱۲ درصد سود بر قیمت تمام شده کالاهای آماده به فروش و فروش خالص به میزان ۸۵۰ میلیون ریال در سال ۷۵ اعلام زیان منطقی به نظر نمی رسد. تقاضای حسابرسی از عملکرد سال مالی ۱۳۷۵ داریم و با بررسی های به عمل آمده. هزینه انجام حسابرسی سال مذکور ۹ میلیون ریال برآورد می گردد که پیشنهاد می گردد مورد تصویب قرار گیرد.

نام و نام خانوادگی امضاء تاریخ

نام و نام خانوادگی امضاء تاریخ

نمونه شماره ۳

○ گزارش بازرسان به مجمع عمومی

ریاست محترم مجمع عمومی شرکت تعاونی مصرف.....
سلام علیکم
احتراماً بدینوسیله گزارش مشترک بازرسان در خصوص عملکرد سال مالی ۱۳۷۵ به شرح زیر اعلام می گردد:

۱- در اجرای وظایف قانونی محوله بر اساس هماهنگی های به عمل آمده و با استفاده از کارشناسان ذریبط نظارت مستمر بر نحوه اداره امور تعاونی و عملیات و معاملات آن معمول داشته و انطباق عملکرد هیئت مدیره را با اساسنامه، قوانین و مقررات و دستورالعملها و مصوبات مجمع عمومی گواهی می نماید.

۲- پیشنهادات و نظرات اصلاحی خود راکتیباً به هیئت مدیره در طی سال تقدیم نموده ایم، مورد توجه قرار گرفته و رفع نقص شده است.

۳- ترازنامه و صورتهای مالی سال گذشته در زمان مقرر دریافت و با بررسیهای به عمل آمده کلیه مندرجات آن تأیید می گردد.

۴- طی سال مالی گذشته تعداد..... نفر که دارای شرایط عضویت بوده اند به عضویت پذیرفته شده و همچنین..... نفر از عضویت شرکت خارج گردیده اند و بهاء سهام آنان برابر مصوبه مجمع عمومی پرداخت گردیده است.

۵- بنا به دعوت مستمر هیأت مدیره در جلسات دو هفته یک بار هیئت شرکت نموده و بدینوسیله صحت تصمیمات متخذه را تأیید می نمایم.

۶- بودجه پیشنهادی هیئت مدیره برای سال مالی آینده به مبلغ..... ریال ملاحظه و با توجه به نتایج حاصل از عملکرد سال قبل و پیش بینی روند فعالیت شرکت مطلوب به نظر می رسد.

۷- طی سال مالی گذشته پنج فقره شکایت از طرف اعضاء واصل و مورد رسیدگی قرار گرفت و چهار مورد آن رفع مشکل شد و یک مورد باقیمانده جهت تصمیم گیری به مجمع تقدیم می گردد.

در پایان بازرسان از زحمات صادقانه هیئت مدیره، مدیرعامل و کارکنان شرکت تشکر و قدردانی می نماید.

بازرسان شرکت تعاونی مصرف.....

نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی
امضاء	امضاء
تاریخ	تاریخ

هیئت مدیره محترم شرکت تعاونی مسکن.....
احتراماً

به آگاهی می‌رساند اینجانبان بازرسان تعاونی در اجرای وظایف قانونی از دفاتر اسناد، مدارک مالی، واحدهای در دست احداث و انبار شرکت بازدید نموده و نحوه اداره امور تعاونی را مورد رسیدگی قرار داده، نتایج حاصل از این بررسی را به شرح زیر اعلام می‌نماییم:

۱- جلسات هیأت مدیره به منظور اتخاذ تصمیم در خصوص اجرای طرح‌ها و مصوبات به طور مرتب و در زمان مقرر قانونی تشکیل نمی‌گردد.

۲- در بررسی پرونده‌های اعضای مشاهده شد سوابق واریز وجه (تصویر فیش بانکی) و مدارک شناسایی و سوابق عضویت آنان به طور مرتب نگهداری نمی‌شود و پرداختی آنان در برخی موارد با مانده مذکور در دفتر معین اعضای (پیش دریافت) مغایرت دارد.

۳- در چند مورد واگذاری واحدهای تکمیل شده به اعضای بدون رعایت امتیاز آنان صورت گرفته است از جمله.....

۴- در بررسی خرید و نگهداری مصالح ساختمانی موارد زیر مشاهده شد:

الف - خرید تیر آهن نمره ۱۲ بدون رعایت مفاد بند..... آیین نامه معاملات انجام شده (بند..... آیین نامه فوق الذکر خریدهای بیش از ده میلیون ریال رادر صورتی که از نمایندگیهای رسمی و مراکز تعاونی و دولتی نباشد منوط به اخذ استعلام بهاء نموده است.)
ب - آجر نمای خریداری شده بنا به اظهار مهندس ناظر با نمونه‌های اولیه ارائه شده از نظر دوام و قیمت مطابقت ندارد.

ج - مقادیری قابل توجه از سیمان در محوطه بدون پوشش حفاظتی انبار گردیده که با توجه به نزدیکی فصل بارندگی امکان وارد آمدن خسارت وجود دارد.

د - ورود و خروج مصالح ساختمانی به انبار و محوطه و کارگاه ضابطه مشخصی ندارد و مسئول ثابتی جهت تحویل گرفتن (شمارش و توزین) انتخاب نشده است به عنوان نمونه محموله کامیون شماره... حامل سیمان پاکتی توسط اینجانبان به هنگام تخلیه شمارش شده و محموله آن با بارنامه مطابقت داده شد که تعداد ۳۰ کیسه کسری وجود داشت. نگهبان کارگاه که فاقد سواد

خواندن و نوشتن می‌باشد اظهار داشت که فقط بر تخلیه نظارت دارد، خروج مصالح و تحویل آن به پیمانکار بدون مجوز مسئولین و صدور برگ خروج کالا انجام می‌شود. در مجموع کنترل دقیقی بر ورود و خروج مصالح ساختمانی اعمال نمی‌گردد.

ضرورت دارد نسبت به بکارگیری روشهای مورد قبول از جمله برگه‌های دارای شماره پیاپی و ورود و خروج کالا و تهیه دفتر کالا یا (کارت کالا) اقدام شود و مسئول مشخصی برای این کار انتخاب گردد.

۵- بر اساس سیستم مورد عمل مالی شرکت کلیه مخارج انجام شده بابت خرید زمین، تسطیح آماده سازی، نقشه برداری، هزینه‌های اخذ مجوز از شهرداری و سایر مراکز، خرید مصالح ساختمانی و هزینه‌های احداث طرحهای در دست اجرا در محاسبه قیمت تمام شده واحدهای احداثی و مشاعات به دلیل تفاوت در نوع ساخت و مترائ ممکن نخواهد بود. ضروری است با استفاده از کارشناسان، سیستم مالی مناسب انتخاب شود تا امکان محاسبه قیمت تمام شده واحدهای احداثی فراهم گردد.

۶- صدور اسناد حسابداری و ثبت وقایع مالی در دفاتر قانونی در زمان مقرر انجام نمی‌شود. در بررسی اخیر مشاهده شد دفاتر حدود ۲ ماه تأخیر ثبت دارند و اکثر اسناد حسابداری فاقد امضاء مسئولین می‌باشد.

۷- با بررسی سوابق مربوط به انعقاد قرار داد و پرداخت صورت حسابها موارد زیر مشخص گردید:

الف - در مناقصه طرح احداث ۱۰۰ واحدی..... شرکت..... برنده مناقصه گردیده است که حاضر به عقد قرارداد نشده و به استناد بند..... آگهی مذکور مبلغ یک میلیون ریال سپرده پرداختی نامبرده بایستی به نفع شرکت ضبط می‌گردد، لکن بدون توجه یک میلیون ریال سپرده پرداختی نامبرده بایستی به نفع شرکت ضبط می‌گردد، لکن بدون توجه به مفاد آگهی این مبلغ طی چک شماره..... به شرکت فوق الذکر مسترد گردیده است.

ب - بر اساس ضوابط مورد عمل می‌بایستی پیمانکار معادل ده درصد پیمان ضمانت نامه بانکی به نام شرکت تعاونی تهیه و تسلیم نماید که در بررسی سوابق مشاهده شد یک فقره چک بدون تاریخ جاری..... به عنوان ضمانت حسن انجام کار از نامبرده اخذ گردیده و این چک نیز در حسابهای انتظامی

معرفی یک کتاب

نام کتاب: گزارش کار سی و یکمین کنگره اتحادیه بین المللی تعاون، منچستر - ۱۹۹۵

ناشر، وزارت تعاون - معاونت تحقیقات، آموزش و ترویج، اردیبهشت ۷۷

پدید آورنده: اتحادیه بین المللی تعاون - ۲۲۳ صفحه - شماره ۵۰۰۰ - بهاء ۶۰۰۰ ریال

گزارش کار وزارت تعاون

سی و یکمین کنگره اتحادیه بین المللی تعاون

منچستر، ۱۹۹۵

در زمینه

اصول تعاونی برای قرن بیست و یکم

تعاونی‌ها و توسعه انسانی پایدار

معاونت تحقیقات، آموزش و ترویج
دفتر تحقیقات
اردیبهشت ۱۳۷۷

اولین کنگره اتحادیه در لندن طی سپتامبر ۱۹۹۵ در شهر منچستر انگلیس برگزار گردید. بنا بر نظر گرفتن رویدادهای اقتصادی سال‌های ۱۹۹۵ تا ۹۶ و تجربه سی ساله تعاونی‌ها، اصول مصوب کنگره وین را با شرایط جهان امروز تطبیق داده و پس از ارائه تعویقی جدید و جامع از تعاون، هفت اصل، عضویت اختیاری، کنترل دموکراتیک تعاونی توسط اعضاء، مشارکت اقتصادی اعضاء، خودگردانی و عدم وابستگی، آموزش و کارورزی و اطلاع‌رسانی، همکاری بین تعاونی‌ها و توجه به جامعه را به عنوان اصول جدید تعاون تأیید و تصویب نمود.

این کتاب شامل ۴ بخش می‌باشد که با عناوین: مقدمه، اصول تعاونی برای قرن بیست و یکم، تعاونی‌ها و توسعه انسانی پایدار و اسناد مجمع عمومی اتحادیه، به بحث درباره این موضوعات پرداخته است. آنچه در نخستین صفحات کتاب جلب نظر می‌کند پیام دبیر کل سازمان ملل متحد، به مناسبت روز بین‌المللی تعاون به کنگره است در پیام دبیر کل نیز آمده است:

این کتاب، به طور کلی در زمینه دو مبحث اصولی، شامل اصول تعاونی برای قرن ۲۱ و تعاونی‌ها و توسعه انسانی پایدار به رشته تحریر درآمده است. در قسمتی از پیش‌گفتار کتاب که به قلم آقای دکتر مجتهد معاون تحقیقات، آموزش و ترویج وزارت تعاون به نگارش درآمده چنین گفته شده است: در فاصله ۳۰ سالی که ساختار بنیادین تعاونی‌ها بر اساس اصول مصوب کنگره وین شکل می‌گرفت، تحولات عمیقی - از نظر اقتصادی در جهان روی داد و اقتصاد مبتنی بر بازار در اکثر نقاط شکل می‌گرفت، داد و ستدها و موانع آن‌ها به گونه‌ای دیگر مطرح گردید و مسایلی همچون توسعه مناطق آزاد تجاری، کاهش حمایت‌های دولتی از تعاونی‌ها، تغییر مقررات مربوط به فعالیت‌های اقتصادی، شرایط تازه‌ای در صحنه اقتصادی جهان به وجود آورد که تعاونی‌ها نیز از اثرات آن بی‌نصیب نمانده و به ناچار می‌بایست در مقابل آن بااستفاده از شیوه‌های نوین، راه‌های منطقی و متناسبی را جهت بقاء، توسعه و رونق خود آرایه می‌نمودند.

چنین شرایطی زمینه‌های تفکر کارگزاران جهانی تعاون را به منظور آماده سازی تعاونی‌ها برای نقش آفرینی بیشتر در صحنه‌های اقتصادی با حفظ ارزش‌های انسانی فراهم نمود و به همین جهت اتحادیه بین‌المللی تعاون که درصدد برگزاری سی و یکمین کنگره خود بود، موضوع بررسی اصول تعاون را به عنوان مهم‌ترین دستور جلسه خویش قرار داد. این اجلاس که به خاطر بزرگداشت یکصدمین سال برگزاری

در این پنجاهمین سالگرد تأسیس سازمان ملل متحد، بانهایت خرسندی شاهد برپائی جشن یکصدمین سال تأسیس یکی از نزدیک‌ترین و قدیمی‌ترین اتحادیه‌های خود یعنی «اتحادیه بین‌المللی تعاون» هستیم.

مجمع عمومی سازمان ملل با تصدیق این که تعاونی‌ها در انواع گوناگون، خود به عنوان عامل اجتناب‌ناپذیر توسعه اقتصادی و اجتماعی همه کشورهای تبدیل می‌شوند، از امسال «اولین شنبه ژوئیه را روز بین‌المللی تعاون» اعلام کرده است. بخش اول کتاب به مقدمه، ذکر سال برگزاری ۳۰ کنگره پیشین به همراه نام شهر مربوط، ذکر سازمانهای میزبان کنگره سی و یکم، دستور جلسه کنگره سی و یکم و پیام دبیر کل سازمان ملل متحد اختصاص دارد.

در بخش دوم کتاب نیز به پیش‌نویس بیانیه اتحادیه بین‌المللی تعاون پیرامون هویت تعاونی و همچنین مقاله مشروحی در باب بیانیه اتحادیه در مورد هویت تعاونی در قرن بیست و یکم پرداخته شده است.

بخش سوم به طور کلی به تعاونی‌ها و توسعه پایدار با زیر عنوان‌های: بعد جهانی، ابعاد منطقه‌ای، افریقا، قاره آمریکا، آسیا، اقیانوسیه، اروپا و دستور جلسه تعاونی ۲۱ اختصاص یافته است.

بخش چهارم کتاب را به طور کلی اسناد مجمع عمومی اتحادیه در برمی‌گیرد که درباره پیش‌نویس دستور جلسه، آئین نامه داخلی حاکم بر تشریفات مجمع عمومی، گزارش سالیانه ۹۵ - ۱۹۹۴ اتحادیه بین‌المللی تعاون، اعلام اسامی داوطلبان انتخابات، قطعنامه‌ها و آمارها و فهرست اعضاء وابسته به اتحادیه بحث گردید است. ماهنامه تعاون مطالعه این کتاب ارزشمند را به کلیه همکاران، دانش‌پژوهان به ویژه دانشجویان رشته تعاون و علوم اجتماعی توصیه می‌نماید.

جدول

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
	*													۱
														۲
														۳
	*													۴
														۵
														۶
														۷
					*									۸
														۹
														۱۰
	*	*												۱۱
	*													۱۲
								*					*	۱۳
								*			*			۱۴
								*						۱۵

افقی:

- ۱- جانشین او - از تعاونیهائی که شهید بزرگوار دکتر بهشتی مبتکر ترویج آن بود.
- ۲- اتمام حجت خارجی - جمع ادب
- ۳- کامل کننده
- ۴- یک
- ۵- اولین شرکت تعاونی - مقرراتی که برای طرز کار تعاونیها نیز تدوین و تصویب می شود.
- ۶- نوعی تعاونی برای دانش آموزان - دم بریده
- ۷- هراس - بارش متداول - مشق بی پایان
- ۸- گروهی که قانون را نقض می کنند - تعاونیها دچار کمبود آن هستند.
- ۹- پاک کننده رنگ

- ۱۱- جنس برتر در حیوانات - رفاه بی انتها
- ۱۲- حرف بیست و هفتم الفبای فارسی - رطوبت - همت بی سر - لخت
- ۱۳- اسبی که سابقاً بدون سوار پیشاپیش بزرگان حرکت می دادند - صد متر مربع - حرف ندا - بلی
- ۱۴- بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران - ماه پنجم میلادی
- ۱۵- بر آن می کوبند - یکی از روزنامه های صبح - معبود مؤنث

- ۵- میش بدون سر - غرامت
- ۶- محل عبور - پیس - محل تولد رازی - تو به عربی
- ۷- عصای بدون سر - امتناع کردن
- ۸- جمع رتبه - توهین - در آسمان بجوئید
- ۹- فوت بی انتها - از گرسنه خبر ندارد - همان درهم است
- ۱۰- ادامه دهنده - حیوان نجیب - کیل در هم ریخته
- ۱۰- تکرار یک حرف
- ۱۱- مخالف خوب - در بخش تعاونی وظایفی مانند اتاق بازرگانی و صنایع و معادن دارد
- ۱۲- جمع رکن
- ۱۳- پیر و از کار افتاده
- ۱- اشاره به دور - حرف همراهی - میانی
- تعاونی تازه ای به نام فالانستر را طرح ریزی کرد.
- ۱۵- مهربان درهم ریخته - به تعاونی معنا می بخشد

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ر	ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ی	ا
س	ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ی	ا
و	ز	ا	ر	ت	ب	ع	ا	و	ن	*	ک	ر	د	ن
ز	و	ا	ر	ت	ب	ع	ا	و	ن	*	ک	ر	د	ن
ش	د	ر	خ	ا	ه	د	ن	ب	ش	د	*	م	ه	
*	*	ه	ج	ا	ل	*	*	ج	ک	ن	ی	ن	*	
*	*													

حل جدول شماره پیشتر

عمومی:

- ۱- تعجب خانمها - در دیر پیدا می شود - مادر
- ۲- محل تولد نیما یوشیج - از اصول مهم نهضت تعاون - نام کوچک نویسنده انگلیسی کتاب دختر عموم راشل
- ۳- کج، خمیده - تکرار یک حرف
- ۴- یک هزار کیلو - رودخانه ای در جنوب کشور - ناشنوا - ماه دهم میلادی

آیین نامه اجرائی تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سازمان برنامه و بودجه - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۷/۲/۱۲ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۱۰۲/۷۷۹۹ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۲۸ سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بند «الف» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور، آیین نامه اجرائی تبصره موصوف را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرائی تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور فصل اول - کلیات:

ماده ۱- تسهیلات اعتباری به شرح مندرج در جدول موضوع بند «الف» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور از طریق بانکهای تجاری (ملی ایران، صادرات، تجارت، ملت، سپه، رفاه کارگران) و همچنین از طریق بانکهای تخصصی (کشاورزی، صنعت و معدن، مسکن) که از این پس به اختصار بانکهای عامل نامیده می شوند و توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می شوند، اعطا می شود.

ماده ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از تاریخ تصویب این آیین نامه حداکثر ظرف مدت پانزده روز نسبت به تعیین سهم هر یک از بانکهای عامل اقدام نماید.

تبصره ۱- بانکهای عامل موظفند حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ اعلام سهم تعیین شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مراتب را برای اجرا به کلیه واحدهای اجرائی ذیربط در سراسر کشور، ابلاغ نمایند.

تبصره ۲- سازمان برنامه و بودجه موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این آیین نامه طرحهای دولتی موضوع آن را که مشمول تضمین دولت قرار خواهند گرفت تعیین، تضمین و ابلاغ نماید.

تبصره ۳- تعریف مناطق محروم و سهم آنها موضوع بند «ط» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور توسط وزارت صنایع، وزارت جهاد سازندگی، دفتر مناطق محروم - ریاست جمهوری و سازمان برنامه و بودجه تعیین خواهد شد. سهم مزبور طبق جدول جداگانه ای حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۷ به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال خواهد شد.

ماده ۲- سهم هر یک از بانکهای عامل با توجه به اهداف مندرج در جدول موضوع بند «الف» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور به ترتیبی تعیین میگردد که سقف مانده تسهیلات تکلیفی مجموع بانکها در

پایان سال ۱۳۷۷ نسبت به مانده پایان سال ۱۳۷۶ با رعایت تکالیف تدوین شده در برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از رشدی به میزان شش هزار (۶۰۰۰) میلیارد ریال برخوردار باشند به طوری که سی و پنج درصد به بخش دولتی و شصت و پنج درصد به بخش خصوصی و تعاونی های غیر دولتی و عمومی تخصیص یابد.

تبصره ۱- میزان تسهیلات اعطایی موضوع این آیین نامه شش هزار میلیارد ریال به علاوه میزان باز پرداخت مانده تسهیلات اعطایی سالیهای گذشته در سال ۱۳۷۷ می باشد.

تبصره ۲- تغییر در مانده شش هزار میلیارد ریالی موضوع این آیین نامه بر اساس مبلغ اصل تسهیلات قبل از اضافه شدن سود متعلق حساب می شود.

ماده ۴- تسهیلات اعتباری موضوع این آیین نامه به صورت سرمایه گذاری در قالب طرحهای بخشهای مختلف و همچنین بصورت سرمایه در گردش بر اساس جداول و مقررات این آیین نامه با معرفی دستگاههای ذیربط حسب مورد توسط بانکهای عامل پرداخت خواهد شد.

ماده ۵- باز پرداخت تمام یا

قسمتی از تسهیلات بانکی به شرح جدول مندرج در بند «الف» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور حسب مورد توسط سازمان برنامه و بودجه به نیابت از طرف دولت تضمین و تعهد می گردد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است اعتبار لازم جهت تامین و پرداخت تفاوت سود و کارمزد سهم دولت و همچنین مانده مطالبات معوق لارصول بانکهای عامل ناشی از اعطای تسهیلات اعتباری به طرحهای مصوب موضوع این آیین نامه را که از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می گردد در لایحه بودجه سال بعد پیش بینی و منظور نمایند تا از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به بانکهای عامل پرداخت شود.

تبصره ۱- تضمین دولت نافی وظایف بانک جهت وصل مانده مطالبات معوق ناشی از اعطای تسهیلات این تبصره و بررسی و تأیید توجیه فنی و اقتصادی طرحها نبوده و استفاده کنندگان از این تسهیلات مکلف به باز پرداخت به موقع مانده مطالبات بانکها می باشند. بانکهای عامل موظفند برای حفظ حقوق خود، اقدامات قانونی و نظارت لازم را جهت مصرف و باز پرداخت تسهیلات اعطایی متناسب با پیشرفت اجرای

طرح و در آمد آن به عمل آورند.

تبصره ۲- دستگاه تایید کننده تجویح فنی و اقتصادی طرحهای فرهنگی، علمی، آموزشی و خود اشتغالی حسب مورد وزارتخانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی، و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و در سایر موارد موکول به توافق بانک با دستگاه ذیربط می باشد.

ماده ۶- هر یک از ارقام مندرج در جدول موضوع بند «الف» تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور (جدول پیوست این آیین نامه) با توافق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه تا پایان آذر ماه سالجاری، حداکثر تا ده درصد از محل کاهش سایر ارقام جدول مذکور قابل افزایش می باشد، مشروط بر اینکه سهم منظور شده برای بخش غیر دولتی کاهش نیابد.

ماده ۷- بانک های عامل موظفند هر سه ماه یک بار گزارش تسهیلات اعطایی در قالب این آیین نامه را به تفکیک موارد مصرف (مطابق فرم پیوست این آیین نامه) به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دستگاه های

ذیربط منعکس نمایند تا از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مراتب به کمیسیونهای برنامه و بودجه، امور اقتصادی و دارایی و تعاون، دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس و اصول (۸۸) (۹۰) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی گزارش گردد.

تبصره - کلیه بانک های عامل (از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) و کلیه دستگاه های اجرائی ذیربط و سازمان برنامه و بودجه استانها مکلفند بر اساس نمونه پیوست اطلاعات لازم را تهیه و به سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند.

فصل دوم - تسهیلات اعطایی به بخش دولتی

ماده ۸- بانک های عامل با توجه به جدول شماره (۱) و (۲) پیوست این آیین نامه با ابلاغ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در دو بخش شامل بخش سرمایه در گردش و بخش سرمایه گذاری نسبت به اعطای تسهیلات اعتباری مورد نیاز دستگاهها و شرکت های دولتی در چارچوب ضوابط و مقررات این آیین

نامه، اقدام خواهند نمود.

بج دول شماره (۲) پیوست این آیین نامه شامل کلیه شرکتهای دولتی است که مطابق بند «ج» تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور از تسهیلات اعتباری استفاده خواهند نمود. جدول مزبور در قالب سرمایه گذاری و سرمایه در گردش و نیز پرداخت وام و مبالغ باز پرداخت وام های گذشته طی سال و نیز وضعیت تعهد و تضمین دولت در هر مورد می باشد و ضوابط حاکم بر آن طبق مواد بعدی این آیین نامه تعیین می گردد.

بخش اول: سرمایه در گردش مورد نیاز بخش دولتی:

ماده ۹- بانک های عامل موظفند سرمایه در گردش مورد نیاز دستگاه های دولتی برای خرید محصولات اساسی کشاورزی و دامی و تهیه و تدارک نهاده های کشاورزی و تنظیم بازار به شرح قسمت (ج) جدول شماره (۱) (خدمات) و تنظیم بازار، پیوست این آیین نامه و مندرج در جدول شماره ۲- ب پیوست این آیین نامه را به صورت تسهیلات کوتاه مدت و بر اساس جدول گردش نقدینگی

تایید شده توسط سازمان برنامه و بودجه، تأمین و اعطا نمایند.

تبصره - چنانچه دستگاه های اجرائی ذیربط به دلیل خسر و زیان خرید تضمینی محصولات کشاورزی و دامی در سالهای گذشته به بانک عامل مانده بدهکاری داشته باشند، تا تأمین اعتبار و پرداخت آن از محل ردیف های بودجه ای مربوطه، معادل پنجاه درصد از اعتبار تصویری بدون در نظر گرفتن بدهی قبلی، تسهیلات در اختیار دستگاه های اجرائی ذیربط قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۰- تأمین و پرداخت پنجاه درصد از بقیه اعتبار تصویری مندرج در ماده (۹) این آیین نامه توسط بانک های عامل صرفاً منوط به باز پرداخت اقساط تسهیلات قبلی سررسید شده دستگاه های بدهکار به آنان بوده و سازمان برنامه و بودجه موظف است در خصوص پوشش و باز پرداخت بدهی های مذکور به بانک های عامل اقدامات لازم را به عمل آورد تا امکان اعطای بقیه تسهیلات به دستگاه های مذکور توسط بانک های عامل فراهم گردد.

ماده ۱۱- اعطای تسهیلات اعتباری توسط بانک های عامل به دستگاهها و شرکتهای دولتی صرفاً بر اساس مبالغ مندرج در قسمت ششم و مندرجات بند «ج» تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور به ترتیبی مجاز است که رشد تسهیلات اعطایی به بخش دولتی در مجموع از سی و پنج درصد سقف مجاز تعیین شده تجاوز ننماید. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ملزم به رعایت حد مجاز تعیین شده، می باشد.

ماده ۱۲- تعهد و تضمین سازمان

سایر تسهیلات سرمایه ای بخش دولتی بند الف جدول شماره ۱

ارقام: هزار ریال

موضوع	دستگاه اجرایی/شرکت	تغییر مانده	بازپرداخت	تسهیلات پرداختی
خوابگاه های دانشجویی	دانشگاهها و موسسات آموزش عالی	۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۶۲/۵۰۰/۰۰۰
آبیاری تحت فشار	وزارت کشاورزی	۲۶/۰۰۰/۰۰۰	.	۲۶/۰۰۰/۰۰۰
جمع		۱۲۶/۰۰۰/۰۰۰	۶۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۸۸/۵۰۰/۰۰۰

* براساس ردیف ۴ ماده ۲۹ تفکیک تسهیلات مربوط به خوابگاهها به دستگاه های ذیربط متعاقباً توسط سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی ابلاغ خواهد شد.
* * تفکیک رقم مربوط به این ردیف به شرکتها یا دستگاه های ذیربط متعاقباً توسط وزارت کشاورزی اعلام خواهد شد.

جدول شماره ۳
توزیع بخشی تسهیلات سرمایه گذاری غیر دولتی موضوع بندهای «ب» (اشتغالزایی) و «د» (تولیدی و زیر بنایی)

ارقام: میلیارد ریال

ردیف	موضوع	کشاورزی		صنعت و معدن		خدمات		جمع	
		استانی	ملی	استانی	ملی	استانی	ملی	استانی	ملی
۱	طرزهای سرمدی غیر دولتی	۲۸۲	۷۰	۲۲۴	۶۰	۱۲۲	۵۵۲	۷۰۶	۱۲۳۰
۲	طرزهای تولیدی و خدماتی حائز اولویت و ارتقاء کیفیت +	۱۱۵	۲۰	۲۱۲	۲۰۸	۷۵	۲۱۷	۲۱۸	۸۲۵
۳	طرزهای آبیاری تحت فشار و آب و خاک و شبکه های آبیاری	۳۲۶	۸۲	-	-	-	۸۲	۲۲۶	۲۲۰
۴	طرزهای اشتغال ویژه	-	۸۰	۱۱۲	۱۲۸	۲۸	۱۱۲	۲۲۰	۵۶۰
۵	طرزهای اسکان و کشاورزی عشایری	-	۲۵	-	-	-	۲۵	-	۲۵
۶	توسعه فضاهای آموزشی و فرهنگی @	-	-	-	-	-	-	-	۱۱۰
۷	اجرای مفاد بند «ج» و «د» تبصره ۲۸ قانون بودجه سال ۷۷	-	۸۸	-	-	-	۸۸	-	۸۸
	جمع	۷۲۲	۲۹۷	۶۶۸	۶۱۸	۲۴۲	۱۶۱۸	۱۷۰۰	۳۴۱۸
	سهم (درصد)		۲۴.۱		۲۶.۶		۱۹.۲		

بند ۲ قسمت «د» (حوادث غیر مترقبه) و بند ۴ قسمت الف (واگذاری سهام به ایتراگران) جدول شماره ۱ در این جدول منظور نشده است.
۲۰ درصد از تسهیلات موضوع این جدول (با حفظ توزیع بخشی) به بخش تعاون اختصاص می یابد.

تسهیلات موضوع این بند مشمول تضمین اصل تسهیلات نخواهند بود. همچنین ۵۰ میلیارد ریال از سقف بخش خدمات این ردیف بمنظور واگذاری انشعابهای جدید فاضلاب در شهرهای دارای شبکه در حال بهره برداری اختصاص می یابد.

کمیته برنامه ریزی استانی ی جنگ زده کشور موظفند با هماهنگی شورای هماهنگی مناطق جنگ زده کشور تسهیلات تخصیصی را با اولویت به مناطق جنگ زده ان استان اختصاص دهند.
کمیته های برنامه ریزی استان میبایست سهم هر یک از موضوعات مندرج در جدول شماره ۳ این آئین نامه را در ترکیب طرحهای معرفی شده رعایت نمایند

@ ۲۰ درصد از سقف این ردیف به ایجاد فضاهای فرهنگی و سینما اختصاص می یابد.

فرم گزارش دستگاههای اجرایی در مورد بخش سرمایه گذاری غیر دولتی
از سهمیه ملی تبصره ۳ قانون بودجه ۷۷

مبالغ: میلیون ریال

دستگاه معرفی کننده	استان ذیربط	تعداد		مبلغ		وضعیت طرحها در بانک	
		جدید	نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	مبلغ مصوب	تعداد
		نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	جدید	پرداختی	نیمه تمام

فرم گزارش سازمان برنامه و بودجه استانی
در خصوص بخش سرمایه گذاری غیر دولتی سهمیه استانی تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۷ در استان

دستگاه معرفی کننده	تعداد		مبلغ مصوب		وضعیت طرحها در بانک		کشاورزی		صنعت و معدن		خدمات	
	جدید	نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	پرداختی	تعداد	پرداختی	تعداد	پرداختی	تعداد	پرداختی	
	نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	جدید	نیمه تمام	

جدول ارائه گزارش تسهیلات اعتباری تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۷
توسط بانکهای عامل به بانک مرکزی (موضوع سرمایه گذاری غیر دولتی) در استان

مبالغ: میلیون ریال

ماه گزارش در	ماهیت طرحهای مصوب	نوع و حاد طرحهای مصوب	نوع و تئور	پروانه بانک		ماده تعهدات طرحهای مصوب بانک	پروانه بانک		مورد مصوب		مبلغ تسهیلات طرحهای مصوب توسط بانک	دستگاه معرفی کننده
				اصلی	استانی		خدمات	کشاورزی	صنعت و معدن	میلی		
سود بردار	جدید	اولیه	بدون وثیقه	نرخ	اصول و فرم	استانی	میلی					

ماده تعهدات بانک شامل تفاوت ستونهای مربوط به مبالغ مصوب طرحهای پرداختی به آنها می باشد. تعهدات دولت از بابت اصل اقساط سررسید شد و معوق پس از انقضای سررسید و عدم تعلق وصول آن توسط بانکهای عامل جهت نرخ در لایحه بودجه به بانک مرکزی گزارش خواهد شد.

برنامه و بودجه به نیابت از طرف دولت بابت پوشش و باز پرداخت مانده مطالبات بانک‌های عامل ناشی از اعطای تسهیلات اعطایی به شرح زیر خواهد بود:

۱- براساس بخش اول بند (ه) مصوبه شماره ۲۴/۶۲ مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۱ شورای اقتصاد، سازمان برنامه و بودجه برای کالاهای مشمول یارانه شامل گندم، برنج، شکر، (خریدهای داخلی و خارجی) روغن نباتی خام و گوشت قرمز (خرید خارجی) مورد مصرف خانوار (کوپنی) و کودشیمیایی، سم و بذر (خرید داخلی و خارجی) مورد مصرف تولیدات کشاورزی، داروهای دامی یارانه‌ای، تضمین‌های لازم را رایبه و باز پرداخت وجوه آنرا ضمانت نموده و راه کارهای نظارتی لازم در استفاده از تسهیلات را اعمال می‌نماید.

۲- با توجه به قسمت سوم بند «ه» مصوبه فوق‌الذکر کالاها و محصولاتی که تضمینی نبوده و مشمول یارانه نمی‌باشند و صرفاً به منظور تنظیم بازار تهیه و توزیع می‌گردند، مشمول تضمین سازمان برنامه و بودجه نبوده و لذا دستگاههای استفاده کننده هنگام استفاده از تسهیلات، تأمین‌های لازم و کافی را به بانک عامل رایبه نمایند.

بخش دوم - سرمایه گذاری مورد نیاز بخش دولتی :

ماده ۱۲- بانک‌های عامل موظفند تسهیلات اعتباری را بابت طرحهای سرمایه گذاری به شرح جدول شماره (۲) پیوست این آیین نامه که بصورت موردی توسط سازمان برنامه و بودجه به نیابت از طرف دولت تضمین و تعهد گردیده است تأمین و پرداخت نمایند.

ماده ۱۳- در صورت عدم توانایی

دستگاههای یاد شده در قسمت ششم قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور در باز پرداخت بدیهای خود بابت تسهیلات تکلیفی، سازمان برنامه و بودجه به نیابت از طرف دولت تعهد و تضمین می‌نماید حداکثر معادل ارقام مندرج در ستون آخر جدول شماره ۲- الف پیوست این آیین نامه، نسبت به پوشش و باز پرداخت مانده مطالبات معوق لاوصول بانک‌های عامل ناشی از اصل و هزینه‌های متعلق، اعتبار لازم را در بودجه عمومی سالهای بعد پیشنهاد و منظور نمایند تا با عاملیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اختیار بانک‌های عامل قرار گیرد.

تبصره- در مواردی که اعطای تسهیلات به شرکتها و دستگاههای دولتی به شرح جدول موضوع مواد (۸) و (۱۳) این آیین نامه توسط سازمان برنامه و بودجه تضمین و تعهد نمی‌گردد در این صورت اعطای تسهیلات به این قبیل شرکتها و دستگاههای دولتی غیر تکلیفی بوده و صرفاً بر اساس دریافت تأمین‌های کافی و لازم توسط بانک‌های عامل امکان‌پذیر خواهد بود.

فصل سوم - تسهیلات اعطای به بخش غیر دولتی

ماده ۱۵- بانک‌های عامل با توجه به جدول شماره (۱) و (۲) و سایر جداول پیوست این آیین نامه در دو بخش شامل بخش سرمایه در گردش و بخش سرمایه گذاری نسبت به اعطای تسهیلات اعتباری مورد نیاز اشخاص حقیقی و حقوقی بخش خصوصی و تعاونیهای غیر دولتی و عمومی در چارچوب ضوابط و مقررات این آیین نامه با معرفی دستگاههای ذیربط اقدام خواهند نمود.

بخش اول: سرمایه در

گردش مورد نیاز بخش غیر دولتی

ماده ۱۶- بانک‌های عامل موظفند سرمایه در گردش مورد نیاز اشخاص حقیقی و حقوقی بخش غیر دولتی از تسهیلات اعتباری تخصیصی به شرح جدول شماره (۳) پیوست این آیین نامه را حسب مورد با معرفی دستگاه ذیربط در اختیار معرفی شدگان مربوط که در زمینه‌های تهیه و تدارک و توزیع نهاده‌ها و عوامل تولید بخش کشاورزی و صنایع وابسته و تهیه و توزیع کالاها و مایحتاج ضروری کارکنان دولت، نیروهای مسلح، عشایر و سایر اقشار مردم، همچنین تهیه و تدارک مواد لازم برای قالیبافان تحت پوشش وزارتخانه‌های جهاد سازندگی و تعاون، شرکت سهامی فرش، سازمان صنایع دستی و سایر موسسات حمایتی فرش فعالیت دارند، تأمین و در اختیار متقاضی قرار دهند.

ماده ۱۷- توزیع اعتبارات موضوع ماده (۱۶) این آیین نامه و سهم هر یک از دستگاههای ذیربط به تفکیک منابع قرض الحسنه و سایر منابع سیستم بانکی به شرح جدول شماره (۴) پیوست این آیین نامه و بر اساس دستور العمل جداگانه‌ای که مشترکاً توسط سازمان برنامه بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تنظیم و ابلاغ خواهد شد، صورت می‌گیرد.

تبصره - آن قسمت از اعتبارات مربوط به سرمایه در گردش که مربوط به تبصره (۴) قانون بودجه سال گذشته است (موضوع جدول شماره ۴ این آیین نامه) تابع دستورالعمل مشترک سازمان برنامه و

بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ماده ۱۸- در اجرای اعطای تسهیلات موضوع ماده (۱۶) این آیین نامه، سازمان برنامه و بودجه به نیابت از طرف دولت تعهد و تضمین می‌نماید که در صورت عدم واریز مطالبات بانک‌های عامل ناشی از اعطای تسهیلات اعتباری موضوع این آیین نامه تأمین اعتبار لازم اعم از اصل و هزینه‌های متعلق را در لایحه بودجه سال بعد پیشنهاد و منظور نمایند تا با عاملیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اختیار بانک‌های طلبکار قرار گیرد.

تبصره- تعهد و تضمین موضوع این ماده نافی وظایف بانک‌های عامل در وصول مطالبات ناشی از اعطای تسهیلات اعتباری موضوع این آیین نامه نخواهد بود و مکلفند جهت وصول مانده مطالبات خود، اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.

بخش دوم - تسهیلات اعطایی سرمایه گذاری به بخش غیر دولتی

ماده ۱۹- بانک‌های عامل موظفند تسهیلات اعتباری بابت طرحهای سرمایه گذاری در بخش غیر دولتی به شرح جدول شماره (۳) پیوست این آیین نامه را در سطح ملی و استانی و با اولویت پرداخت به طرحهای مصوب نیمه تمام سالهای گذشته خود که از منابع اعتباری تبصره‌های قوانین بودجه سنواتی استفاده نموده‌اند با معرفی دستگاههای ذیربط مورد مصرف قرار دهند.

ماده ۲۰- طرحهای نیمه تمام از نظر این آیین نامه عبارت است از طرحهایی که:

۱- با استفاده از منابع اعتباری

بانک‌های عامل در قالب تبصره‌های سنواتی سالهای گذشته ایجاد شده است، لیکن تاکنون بنا به علی که خارج از تعلق و تصور مجری طرح بوده است از جمله عدم تامین سهم آورده متقاضی، راه اندازی نشده و به بهره برداری نرسیده‌اند.

۲- توجیحات مالی، اقتصادی و فنی طرح قبلاً به تایید بانک عامل رسیده باشد.

تبصره ۱- طرحهایی که قبلاً از تسهیلات سیستم بانکی استفاده ننموده‌اند لیکن از پیشرفت فیزیکی بیش از شصت درصد برخوردارند در این صورت با اولویت دوم، طرح نیمه تمام تلقی می‌شود و بانک‌های عامل با استفاده از منابع اعتباری موضوع این آیین نامه، تسهیلات اعتباری لازم جهت تکمیل و به بهره برداری رسانیدن این قبیل طرحها را تامین و اعطا خواهند کرد.

تبصره ۲- بخشهایی که مدت اجرای طرحهای آنها کمتر از یک سال می‌باشد (از قبیل طرحهای آب و خاک، مسکن، حمل و نقل و تولید فیلم) یا در پایان سال ۱۳۷۶ طرح نیمه تمام نداشته باشند، مجازند در ابتدای سال ۱۳۷۷ نسبت به معرفی طرح جدید در قالب ضوابط و جداول موضوع این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۲۱- سهم آورده مجری در خصوص طرحهای سرمایه گذاری بخش غیر دولتی به شرح جدول شماره (۱) موضوع این آیین نامه، بسرای طرحهای کشاورزی (آبخیزداری، جنگل، زراعت، و باغبانی، تعاونیهای تولیدی روستایی، مرتع و منابع طبیعی، دام، طیور، دامپزشکی، نان صنعتی، شیلات، آبزیان، صنایع روستایی، صنایع دستی، صنایع

توزیع ملی و استانی تسهیلات موضوع جدول شماره ۱

نوع توزیع	کشاورزی	صنعت و معدن	خدمات
استانی	۶۴۰۸	۴۰	۵۵۰۲
ملی	۳۵۰۲	۶۰	۴۴۰۸

جدول توزیع استانی تسهیلات موضوع بندهای «ب» و «د» جدول شماره ۱ (تسهیلات سرمایه گذاری غیر دولتی)

ردیف	نام	کشاورزی	صنعت و معدن	خدمات	جمع
	جمع استانی	۷۳۳	۶۱۸	۳۲۹	۱۷۰۰
۱	گیلان	۳۱۵	۳۵۰	۱۹۸	۹۶۳
۲	مازندران	۳۱۵	۲۶۵	۱۵۰	۷۳۰
۳	آشرفی	۲۶۰	۲۱۹	۱۲۳	۶۰۲
۴	آذربای	۳۱۱	۲۶۲	۱۳۹	۷۱۲
۵	اردبیل	۲۱۳	۱۸۰	۱۰۱	۳۹۴
۶	کردستان	۱۹۹	۱۶۸	۹۵	۳۶۲
۷	زنجان	۱۶۹	۱۳۳	۸۱	۳۹۲
۸	تهران	۳۱۶	۳۵۱	۱۹۸	۹۶۶
۹	مرکزی	۱۶۱	۱۳۵	۷۶	۳۷۳
۱۰	سمنان	۱۳۳	۱۲۱	۶۸	۳۲۲
۱۱	خراسان	۳۳۳	۳۷۳	۲۱۱	۱۲۷
۱۲	سیستان و بلوچستان	۱۹۶	۱۶۵	۹۳	۳۵۵
۱۳	هرمزگان	۱۵۲	۱۲۸	۷۰۲	۳۵۲
۱۴	کرمان	۲۲۶	۱۹۰	۱۰۸	۵۲۴
۱۵	یزد	۱۳۶	۱۱۵	۶۰۵	۳۱۶
۱۶	فارس	۳۳۷	۳۶۹	۲۰۸	۱۱۵
۱۷	بوشهر	۱۳۵	۱۱۳	۶۰۵	۳۱۳
۱۸	خوزستان	۵۵۶	۳۶۹	۲۶۵	۱۲۹۰
۱۹	اصفهان	۳۷۷	۳۱۸	۱۷۹	۸۷۴
۲۰	لرستان	۳۱۹	۳۵۳	۱۹۹	۹۷۱
۲۱	چهارمحال	۱۴۱	۱۱۹	۶۰۷	۳۲۶
۲۲	کهگیلویه	۲۰۸	۱۷۶	۹۰۹	۲۸۳
۲۳	کرمانشاه	۲۰۶	۳۲۲	۱۹۳	۹۲۱
۲۴	ایلام	۲۳۱	۱۹۵	۱۱۰	۵۳۵
۲۵	همدان	۲۲۱	۱۸۷	۱۰۵	۵۱۴
۲۶	قزوین	۱۶۰	۱۳۵	۷۰۶	۳۷۰
۲۷	گلستان	۱۶۰	۱۳۵	۷۰۶	۳۷۰
۲۸	قم	۱۲۲	۱۰۲	۵۰۸	۲۸۳

تبدیلی کشاورزی) بیست درصد و برای سایر طرحهای بخش صنعت و معدن و خدمات سی و پنج درصد تعیین می‌گردد. (مبنای محاسبه، مجموع سرمایه گذاری ثابت و سرمایه در گردش خواهد بود).

ماده ۲۲- تعاونیهای که هفتاد درصد از اعضای آنان را ایثارگران

شامل (رزمندگان، آزادگان، جانبازان و خانواده معظم شهدا)، فارغ التحصیلان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و یا افراد ساکن در مناطق محروم کشور و مناطق بازسازی شده جنگ تحمیلی یا ترکیبی از آنان

همچنین تعاونیهای بانوان یا تعاونیهایی که حداقل (۷۰٪) اعضای آنها را بانوان تشکیل می‌دهند با تأیید وزارت تعاون از پرداخت تمام سهم آورده معاف می‌باشند.

ماده ۲۳- سهم بخش تعاون و سهم مناطق محروم کشور از سقف بخش غیردولتی به میزان تسهیلات سال ۱۳۷۶ به علاوه پانزده درصد تعیین می‌گردد که تفکیک آن در ردیفهای چهارگانه جدول موضوع تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور به شرح جداول پیوست این آیین نامه، تعیین خواهند شد.

تبصره- حداکثر سقف تسهیلات اعطایی به طرحهای مناطق محروم یک میلیارد ریال تعیین می‌گردد.

ماده ۲۴- حداکثر تا سقف بیست درصد از اعتبارات بند یک و سه ردیف «ب» جدول شماره یک پیوست این آیین نامه (تسهیلات با هدف اشتغالی) به ایثارگران و حداکثر (۲۰٪) از بند سه ردیف «ب» جدول مزبور برای طرحهای خود اشتغالی پرداخت خواهد شد.

ماده ۲۵- مراحل و گردش کار اجرایی اعطای تسهیلات موضوع این بخش از آیین نامه در قالب سرمایه گذاری در بخش غیر دولتی در سطوح ملی و استانی به شرح این آیین نامه خواهد بود. تشخیص ملی یا استانی بودن طرحهای معرفی شده به سیستم بانکی به عهده دستگاه اجرایی ذیربط خواهد بود.

بخش سوم - تسهیلات در سطح ملی:

ماده ۲۶- کلیه دستگاههای اجرایی موضوع این آیین نامه که به معرفی طرحها به بانکهای عامل می‌پردازند موظفند حداکثر تا پایان

خردادماه ۱۳۷۷ فهرست طرحهای نیمه تمام خود را که واجد شرایط مندرج در ماده (۲۰) این آیین نامه می‌باشند با کسب اطلاع از بانکهای عامل به سازمان برنامه و بودجه اعلام نمایند. چنانچه مجموع سقف هر بخش نسبت به مبلغ وام مورد نیاز طرحهای نیمه تمام همان بخش مازاد داشته باشد مبلغ مازاد به دستگامهای اجرایی مرتبط با بخش مزبور و سازمان برنامه و بودجه حداکثر تا نیمه تیرماه ۱۳۷۷ اعلام تا نسبت به معرفی طرحهای جدید اقدام نمایند. در غیر این صورت معرفی طرح جدید ممنوع خواهد بود.

دستگامهای اجرایی پس از طی مراحل فوق الذکر طرحهای متقاضیان را به انضمام گزارش توجیهی فنی و اقتصادی بلافاصله مطابق سهمهای مندرج در جدول پیوست این آیین نامه به بانکهای عامل معرفی خواهند نمود. بانکهای عامل موظفند ظرف مدت حداکثر (۲۰) روز نتیجه بررسی خود را به دستگام اجرایی ذریبیط اعلام نمایند. در صورت تأیید طرح توسط بانک عامل، عقد قرارداد با متقاضی، پس از تأیید مجدد موضوع توسط دستگام اجرایی ذریبیط صورت خواهد گرفت. بانکها موظفند حداکثر تا یک هفته پس از تکمیل مدارک نسبت به عقد قرارداد با صاحبان طرحهای تأیید شده اقدام نمایند.

تبصره ۱- تأیید مجدد دستگام اجرایی ذریبیط صرفاً به لحاظ پوشش تعهد و تضمین باز پرداخت مانده مطالبات معوق لاوصول در سررسید و همچنین تفاوت سود مورد تعهد دولت بوده و به هیچ وجه کاهش و تقلیل میزان تسهیلات پیش بینی شده توسط بانک عامل را شامل نخواهد شد.

تبصره ۲- در صورتی که طرحهای متقاضی تسهیلات دارای شرایط مساوی باشند، اولویت در اعطای تسهیلات با طرحی است که واجد اشتغالزایی بیشتری باشد.

تبصره ۳- در اعطای مازاد تسهیلات موضوع این آیین نامه نسبت به طرحهای نیمه تمام اولویت با مناطق جنگ زده می‌باشد.

بخش چهارم - تسهیلات در سطح استانها

ماده ۲۷- کمیته برنامه ریزی شهرستانها موظفند ظرف حداکثر (۱۵) روز پس از ابلاغ این آیین نامه فهرست طرحهای نیمه تمام خود را که واجد شرایط مندرج در ماده (۲۰) این آیین نامه می‌باشند با هماهنگی دستگامهای اجرایی ذریبیط و بانکهای عامل و سازمان برنامه و بودجه استان به بانک عامل معرفی نمایند. بانکهای عامل موظفند حداکثر ظرف مدت (۲۰) روز از تاریخ ارسال طرح، نظرات خود دال بر تأیید توجیهات فنی، مالی و اقتصادی طرح و به کمیته برنامه ریزی استان ارسال نمایند تا پس از تأیید کمیته برنامه ریزی استان و حداکثر ظرف یک هفته پس از تکمیل مدارک مربوط نسبت به انعقاد قرارداد طرحهای تأیید شده توسط بانک عامل اقدام گردد.

تبصره ۱- هر یک از دستگامهای اجرایی و وزارت تعاون و دفتر امور مناطق محروم - ریاست جمهوری در مورد طرحهای مربوط به خود در جلسات کمیته برنامه ریزی استان و شهرستان با حق رأی در مورد طرح مربوط شرکت می‌نمایند.

تبصره ۲- تأیید مجدد کمیته برنامه ریزی استان صرفاً به لحاظ پوشش تعهد و تضمین باز پرداخت مانده مطالبات معوق لاوصول در سر

رسید و همچنین تفاوت سود مورد تعهد دولت می‌باشد و به هیچ وجه کاهش یا افزایش میزان تسهیلات پیش بینی شده توسط بانک عامل را شامل نخواهد شد.

تبصره ۳- در صورتی که منابع تخصیصی استان برای هر بخش تا آخر خردادماه ۱۳۷۷ نسبت به تسهیلات پیش بینی شده جهت طرحهای نیمه تمام در استان به تشخیص کمیته برنامه ریزی استان مازاد وجود داشته باشد در این صورت ارسال طرح جدید به بانکهای عامل و بررسی آن در اولویت بعدی خواهد بود.

تبصره ۴- در صورتی که منابع تخصیصی استان فقط جوابگوی طرحهای نیمه تمام باشد، در این صورت ارسال طرح جدید از سوی دستگامهای اجرایی مجاز نخواهد بود.

ماده ۲۸- بانکهای عامل موظفند منابع اعتباری طرحهای مصوب اعم از ملی و استانی را بر اساس شرایط مندرج در این آیین نامه و متناسب با پیشرفت اجرای طرح و همزمان با مصرف سهم متقاضی به میزان تصویب شده، در اختیار مجریان طرحها قرار دهند. با احتساب طول مدت اجرای طرح، مدت زمان لازم برای بازپرداخت تسهیلات اعتباری حداکثر ده سال برای طرحهای تولیدی، طرحهای آب و خاک، باغبانی، آبخیزداری و منابع طبیعی، احداث ساختمان سینما و مدارس غیر انتفاعی و برای سایر طرحها حداکثر هفت سال از زمان اولین پرداخت تسهیلات خواهد بود. تاریخ شروع باز پرداخت براساس پیش بینی زمان بهره برداری طرح که در ابتدا مشخص می‌گردد، تعیین می‌شود.

تبصره - ضوابط مربوط به وثیقه

یا تضمین طرحهای ملی و استانی بخش غیردولتی بطور مشترک توسط سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دستگامهای اجرایی ذریبیط حداکثر تا (۱۵) روز پس از ابلاغ این آیین نامه تهیه و به کلیه استانها و دستگامهای ذریبیط ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۹- در اجرای بند «د» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور، سازمان برنامه و بودجه موظف است سود و کارمزد تسهیلات اعطایی به طرحهای سرمایه گذاری بخش غیر دولتی در سطح ملی و استانی را بادر نظر گرفتن نرخ سود و کارمزد تعیین شده توسط شورای پول و اعتبار از محل باز پرداخت دیون دولت به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تأمین نماید. سهم هر بخش از سود و کارمزد پرداختی توسط دولت به شرح جدول شماره (۵) پیوست این آیین نامه خواهد بود و مسیزان آن حسب مسورد توسط دستگامهای اجرایی ذریبیط به بانک عامل اعلام و از آن طریق به متقاضیان اختصاص خواهد یافت. اختصاص سقفهای سود مزبور تابع استفاده دستگامهای هر بخش از سقفهای اعتباری موضوع جدول شماره (۳) پیوست این آیین نامه خواهد بود.

فصل چهارم - موارد خاص:
ماده ۳۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چارچوب اهداف و ارقام جدول موضوع بند «الف» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور موظف است:

۱- درجهت تسهیل امر ازدواج اینثارگران، دانشجویان، مددجویان سمحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره)، بهزیستی و سایر اقشار با

شماره	ردیف	عنوان شرکت	کل سقف مجاز وام	باز پرداخت	نام طرح	وام تکلیفی
۱	۲۰۱۰۰	شرکت سهامی کشاورزی و دامپروری سپید رود	۱۲۰۸۱۵۰۰	۵۰۰۰۰۰	-	-
۲	۲۰۱۵۰۰	شرکت سهامی شیلات ایران	۲۰۰۰۰۰۰۰	-	-	۲۰۰۰۰۰۰۰
۳	۲۰۱۵۰۰	شرکت سهامی صنعتی	۳۰۰۰۰۰۰۰	-	-	۱۰۰۰۰۰۰۰
۴	۲۰۲۵۰۰	شرکت سهامی کشت و صنعت و دامپروری	۸۲۰۰۰۰۰۰	۷۲۰۰۰۰۰۰	-	۱۰۰۰۰۰۰۰
۵	۲۰۲۶۰۰	شرکت سهامی کشت و صنعت شهید بهشتی	۶۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۶	۲۰۲۷۰۰	شرکت سهامی کشت و صنعت شهید رجایی	۵۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۷	۲۰۲۰۰۰	شرکت سهامی کشت و صنعت جیرفت	۲۰۰۰۰۰۰۰	۲۲۸۰۰۵۷	-	-
۸	۲۰۲۵۰۰	شرکت سهامی کشت و صنعت نیشکر هفت تپه	۱۹۲۷۰۰۰۰	-	-	-
۹	۲۰۳۷۰۰	شرکت سهامی توسعه نیشکر و صنایع جانبی آن	۵۷۷۲۸۲۰۰۰	-	-	-
۱۰	۲۰۵۵۰۰	شرکت سهامی مجتمع گوشت فارس	۲۹۰۰۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۱	۲۱۰۰۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای تهران	-	۷۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲	۲۱۱۰۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای اصفهان	-	۵۲۰۸۵۶۰	-	-
۱۳	۲۱۱۵۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای خراسان	-	۶۲۶۰۰۰۰۰	-	-
۱۴	۲۱۲۵۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای غرب	-	۲۱۵۷۲۱۹	-	-
۱۵	۲۱۳۵۰۰	شرکت آب و برق خوزستان	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۸۲۰۰۰۰	-	۷۰۰۰۰۰۰۰
۱۶	۲۱۶۰۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای آذربایجان غربی	-	۳۵۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۷	۲۱۶۵۰۰	شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰۰۰	-	۱۰۰۰۰۰۰۰۰
۱۸	۲۱۸۵۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای گیلان	-	۳۵۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۹	۲۱۹۰۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای مازندران	-	۲۶۰۰۰۰۰۰	-	-
۲۰	۲۱۹۵۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای آذربایجان شرقی و اردبیل	-	۳۳۳۳۹۸۹	-	-
۲۱	۲۱۹۶۰۰	شرکت سهامی آب و منطقه‌ای یزد	-	۹۲۵۹۳۲۰۸	-	-
۲۲	۲۱۹۸۰۰	شرکت سهامی توسعه منابع آب و نیروی ایران	۱۰۹۸۲۵۰۰۰۰	-	-	۵۵۰۰۰۰۰۰۰
۲۳	۲۲۰۰۰۰	شرکت ملی نفت ایران	۳۲۱۸۰۰۰۰۰۰	۸۲۱۸۰۰۰۰۰۰	-	-
۲۴	۲۲۰۰۰۰	شرکت ملی گاز ایران	۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۲۵	۲۲۱۰۰۰	شرکت سهامی تولید و انتقال نیروی برق ایران (توانیر)	۷۲۶۵۵۱۰۰۰۰	۹۵۰۰۰۰۰۰۰۰	-	۳۰۰۰۰۰۰۰۰
۲۶	۲۲۱۵۰۰	شرکت سهامی برق منطقه‌ای تهران	-	۵۲۰۰۰۰۰۰	-	-
۲۷	۲۲۲۰۰۰	شرکت سهامی برق منطقه‌ای فارس	-	۹۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۲۸	۲۲۲۰۰۰	شرکت سهامی برق منطقه‌ای خراسان	-	۲۲۸۰۰۰۰۰۰	-	-
۲۹	۲۲۳۰۰۰۰	شرکت ملی فولاد ایران	-	۹۱۰۰۰۰۰۰۰۰	-	۵۰۰۰۰۰۰۰۰
۳۰	۲۲۳۰۱۱	شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان	۲۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۷۵۲۲	-	-
۳۱	۲۲۳۰۲۹	شرکت فولاد کابریان	۱۲۹۲۵۰۰۰۰۰	-	-	-
۳۲	۲۲۳۰۳۳	شرکت سهامی فولاد خوزستان	-	۶۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۳۳	۲۲۳۰۴۶	شرکت سهامی فولاد مبارک	۱۹۷۰۰۹۸۷۵	۴۲۳۰۰۰۰۰	-	-
۳۴	۲۲۳۰۴۹	شرکت سهامی گل گهر	-	۱۲۳۸۷۲۶۰	-	-
۳۵	۲۲۳۰۵۰۰	شرکت ملی صنایع مس ایران	-	۱۲۳۸۷۲۶۰	-	-
۳۶	۲۲۳۱۰۰۰	شرکت سهامی آلومینیوم ایران	۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۳۷	۲۲۳۱۰۰۰	شرکت سهامی ایران	۲۲۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۳۸	۲۲۳۲۰۰۰	شرکت ملی صنایع پتروشیمی	۲۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۳۹	۲۲۳۲۰۰۰	شرکت سهامی پتروشیمی رازی	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۷۳۷۰۰۰۰۰۰	-	-
۴۰	۲۲۳۲۰۰۰	شرکت سهامی تامین ماسه ریختگری	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۸۱۵۰۰۰۰۰۰	-	-
۴۱	۲۲۳۲۰۰۰	شرکت سهامی پتروشیمی اصفهان	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۴۲	۲۲۳۵۰۰۰	سهامی‌سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۲۲۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۴۳	۲۲۳۵۱۰۰	شرکت سهامی تولیدی و صنعتی ایران کالو	-	۳۲۳۲۰۰۰۰۰۰	-	-
۴۴	۲۲۳۵۲۰۰	شرکت سهامی شهاب خودرو	۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۴۵	۲۲۳۵۵۰۰	شرکت سهامی ایران خودرو	۳۱۹۹۰۶۰۲	-	-	-
۴۶	۲۲۳۵۶۰۰	شرکت صنعتی خودروسازان ایران	۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۶۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۴۷	۲۲۳۵۸۰۰	شرکت سهامی ایرانی تولید اتومبیل سایپا	۲۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۴۸	۲۲۳۵۹۰۰	شرکت سهامی زامپا	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۴۹	۲۲۳۶۰۰۰	شرکت سهامی پارس خودرو	۱۳۳۲۲۱۲۱۲	-	-	-
۵۰	۲۲۳۶۰۰۰	شرکت سهامی هکس	۳۰۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۵۱	۲۲۳۷۲۰۰	شرکت سهامی ریخته گری تراکتورسازی ایران	-	۳۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۵۲	۲۲۳۷۲۰۰	شرکت سهامی موتورسازان تراکتور سازی ایران	-	۳۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۵۳	۲۲۳۸۸۰۰	شرکت سهامی ایران	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۱۸۸۷۷	-	-
۵۴	۲۲۳۹۱۰۰	شرکت سهامی گروه صنعتی خاص	۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۱۹۳۲	-	-
۵۵	۲۲۳۹۱۰۰	شرکت سهامی گسترش خدمات فن	۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۳۷۸۶۲	-	-
۵۶	۲۲۳۹۷۰۰	شرکت سهامی ماشین سازی ایران	۲۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۸۷۹۲۳۲	-	-
۵۷	۲۲۴۰۰۰۰	شرکت سهامی ماشین سازی اراک	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۹۸۷۱۰۰۰۰۰۰	-	-
۵۸	۲۲۴۵۰۰۰	شرکت سهامی ماشین سازی تبریز	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۵۹	۲۵۱۰۰۰۰	شرکت سهامی تراکتور سازی ایران	۱۳۸۲۸۷۱۸۲	۹۱۲۵۳۶۶۶	-	-
۶۰	۲۵۳۲۰۰۰	شرکت سهامی سازه گستر	-	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۶۱	۲۵۳۲۰۰۰	شرکت سهامی قالبهای بزرگ صنعتی ایران	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۹۸۷۱۰۰۰۰۰۰	-	-
۶۲	۲۵۳۵۰۰۰	شرکت صنایع هواپیمایی (سها)	۱۰۰۹۸۸۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۶۳	۲۵۵۰۰۰۰	سهامی پشتیبانی و توسعه هلیکوپترهای ایران	۲۵۹۶۶۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۶۴	۲۵۵۱۰۰۰	شرکت سهامی هلیکوپترسازی ایران	۲۲۲۰۰۰۰۰۰۰۰	۷۳۱۲۵۰۰۰۰۰۰	-	۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰
۶۵	۲۵۵۵۰۰۰	شرکت سهامی تولیدی و تجهیزات ایمنی راهها	۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-

از مبلغ فوق ۱۰۰ میلیارد ریال مربوط به طرحهای آب (گرهه) و مابقی مربوط به طرحهای نیرو می‌باشد.

استفاده از منابع اعتباری قرض الحسنه بانکها و بر اساس دستورالعمل جداگانه‌های مشتمل بر سقف وام قابل پرداخت که حداکثر تا

پانزدهم خرداد ماه سال ۱۳۷۷ تهیه خواهد نمود نسبت به اعطای وام قرض الحسنه مورد نیاز جهت تحقق اهداف فوق اقدام نماید.

۲- با استفاده از منابع قرض الحسنه بانکهای عامل، منابع قرض الحسنه مورد لزوم صندوقهای قرض الحسنه رفاه دانشجویان وابسته به

وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر دانشگاههای کشور را حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۷ تأمین

جدول تسهیلات بانکی شرکتهای دولتی در سال ۱۳۷۷
ارقام: هزار ریال

شماره	ردیف	عنوان شرکت	کل سقف مجاز وام	بازپرداخت	نام طرح	وام تکلیفی تضمینی
۶۶	۲۵۷۰۰۰	شرکت سهامی شهرکهای صنعتی ایران	۳۰۰۰۰۰۰۰	-	-	۳۰۰۰۰۰۰۰
۶۷	۲۵۷۴۰۰	شرکت سهامی واکن پارس	۷۶۶۷۲۲۰	۷۰۰۰۲۹۸۱۲	-	-
۶۸	۲۳۳۲۵۰	شرکت سهامی صنایع ماشین آلات صنعتی تراکتور	-	۶۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۶۹	۲۶۷۵۰۰	سازمان حسابرسی	-	۳۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۷۰	۲۶۸۶۰۰	شرکت سهامی انتشارات علمی و فرهنگی	-	۲۸۰۰۰۰۰۰	-	-
۷۱	۲۷۲۶۰۰	شرکت سهامی ارتش جمهوری اسلامی ایران	-	۴۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۷۲	۲۷۲۸۵۰	شرکت سهامی طراحی مهندسی و تأمین قطعات خودرو	-	۱۹۹۵۰۰۰۰	-	-
۷۳	۲۷۲۸۹۰	شرکت سهامی تولیدی قطعات اتومبیل ایران	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۷۴	۲۸۰۰۰۰	شرکت سهامی راه آهن جمهوری اسلامی ایران	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۸۰۰۰۰۰۰	-	-
۷۵	۲۸۰۶۰۰	شرکت سهامی حمل و نقل بین المللی	۶۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۷۶	۲۸۰۷۰۰	شرکت سهامی حمل و نقل جمهوری اسلامی ایران	-	۹۳۶۶۲۰۰۰	-	-
۷۷	۲۸۱۰۰۰	شرکت هواپیمای جمهوری اسلامی ایران	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۷۸	۲۸۱۱۰۰	شرکت سهامی خاص هتلهای ایران	۷۳۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۷۹	۲۸۱۵۰۰۰	شرکت خدمات هوایی کشور - آسمان	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۸۰	۲۸۲۰۰۰	سازمان توسعه راههای ایران	-	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۸۱	۲۸۲۰۰۰	شرکت مخابرات ایران	-	۳۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۸۲	۲۸۲۱۰۰	شرکت پست جمهوری اسلامی ایران	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۸۳	۲۸۲۵۰۰	شرکت سهامی مراکز ابرارگری و جهانگری	۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۸۴	۲۸۵۱۰۰	شرکت سهامی عمران شهرهای جدید	-	-	-	-
۸۵	۲۸۵۱۱۰	شرکت سهامی شهر جدید هشتگرد	۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۳۲۰۰۰۰۰۰	-	۷۰۰۰۰۰۰۰
۸۶	۲۸۵۱۲۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید پردیس	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۸۷	۲۸۵۱۲۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید پردیس	۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۸۵۲۰۰۰۰۰۰	-	-
۸۸	۲۸۵۱۲۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید اندیشه	۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۹۱۲۷۵۰۰۰	-	۴۰۰۰۰۰۰۰
۸۹	۲۸۵۱۵۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید مهاباد	-	۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۹۰	۲۸۵۱۷۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید علی شهر	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۹۱	۲۸۵۱۹۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید سهند	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	۳۰۰۰۰۰۰۰
۹۲	۲۸۵۲۰۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید بهارستان	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۲۱۰۰۰۰۰۰۰	-	۲۰۰۰۰۰۰۰
۹۳	۲۸۵۲۱۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید	-	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۹۴	۲۸۵۲۲۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید بیتاوا	۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۹۵	۲۸۵۲۰۰	شرکت سهامی عمران شهر جدید فولاد شهر	۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۳۰۰۰۰۰۰۰۰	-	۴۰۰۰۰۰۰۰
۹۶	۲۸۶۵۰۰	سازمان ملی زمین و مسکن	۱۹۵۰۰۰۰۰۰۰۰	-	تسهیلات مسکن کارکنان دولت	۳۷۰۰۰۰۰۰۰۰
۹۷	۲۸۶۶۵۰	شرکت عمران و بهسازی شهری	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۹۸	۲۸۶۹۰۰	شرکت سهامی سازمان عمران سیستمات	۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۹۹	۲۸۷۰۰۰	گروه ملی صنعتی فولاد ایران	۲۵۲۹۲۳۹۰۰۰	-	-	-
۱۰۰	۲۸۷۵۰۰	شرکت راه آهن شهری تهران و سواحل (شهر)	۳۷۲۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۱۰۱	۲۰۰۲۸۰	شرکت سهامی تولید قطعات	۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۱۰۲	۲۸۰۷۴۰	شرکت سهامی تولید و تور کپریگس و اکسل آسیا	۵۷۰۰۲۲۱۲۰۰۰	-	-	-
۱۰۳	۲۸۰۷۶۰	شرکت سهامی پیستون سازی نیروی محرکه	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۱۰۴	۲۸۰۷۷۰	شرکت سهامی کتک فرنیته امین	۷۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۰۵	۲۸۰۸۰۰	شرکت سهامی خدمات صنعتی تراکتورسازی ایران	-	۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۰۶	۲۸۰۸۰۰	شرکت سهامی تاب سرویس	-	۲۶۲۹۲۸۰۰۰	-	-
۱۰۷	۲۸۰۹۹۰	شرکت فرسای - سهامی خاص	۲۴۰۸۲۵۰۰۰۰	۲۶۳۵۱۵۰۰۰۰	-	-
۱۰۸	۲۸۱۱۱۰	شرکت پتروشیمی بدر امام	-	۲۳۹۲۶۰۰۰۰۰	-	-
۱۰۹	۲۸۱۱۲۰	شرکت سهامی پتروشیمی اراک	-	۳۲۳۴۷۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۱۰	۲۸۱۱۴۰	شرکت سهامی پتروشیمی خراسان	-	۳۷۰۲۳۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۱۱	۲۸۱۱۴۰	شرکت سهامی پتروشیمی تبریز	-	۴۱۲۲۲۴۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۱۲	۲۸۱۲۱۰	شرکت مهندسی و قطعات ماشین آلات راهسازی ایران	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۱۱۳	۲۸۱۲۲۰	شرکت سهامی خاص تولید خودرو	۵۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۹۸۱۱۲۳۹۰۰۰	-	-
۱۱۴	۲۸۱۲۴۰	شرکت سهامی تولید نسوج غلغ کش	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۱۵	۲۸۱۲۶۰	شرکت تولیدی گران قطعه کیا	-	۲۰۰۸۲۴۴۰۰۰۰	-	-
۱۱۶	۲۸۱۲۸۰	شرکت تولیدی موتورهای بیژل ایران	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
۱۱۷	۲۸۱۳۹۰	شرکت سهامی احداث صنعت	۱۱۶۸۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۷۳۱۷۳۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۱۸	۲۳۷۰۰۰	شرکت سهامی دخانیات ایران	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۱۹	۲۲۴۵۳۰	شرکت سهامی چرخشگر	۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۰	۲۳۳۳۰۰	شرکت سهامی صنایع آذر آب	۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۱	۲۲۳۳۳۰	شرکت سهامی آهنگری تراکتورسازی ایران	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۲	۲۲۳۹۰۰	شرکت سهامی صنعتی دریایی ایران	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۳	۲۳۷۰۰۰	شرکت سهامی ماشین سازی پارس	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۴	۲۸۸۳۹۰	شرکت خاص، مهندسی و تأمین قطعات خودرو پارس	۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۵	۲۹۰۸۲۰	شرکت سهامی ابزاران	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۶	۲۹۱۳۸۰	شرکت بیژل سنگین ایران	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۷	۲۹۱۵۰۰	شرکت سهامی فولاد اسفراین	۱۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-
۱۲۸	۲۹۱۵۷۰	شرکت سهامی تجهیز مدارس ایران	۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
-	-	سقف ثنا (تحت اختیار رئیس جمهور)	۲۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	-	-	-
-	-	جمع کل	۱۱۳۸۱۲۲۴۲۲۶	۳۳۸۲۱۹۵۵۰۸	-	۱۶۹۲۰۰۰۰۰۰

توضیح ضروری: در خصوص طرحهای سایر شرکتهای دولتی که مشمول تضمین مندرج در ستون آخر جدول فوق نمیشدند، مرکز با تأیید سازمان برنامه و بودجه (باجا) توصیه فنی و اقتصادی و اولویت و با اخذ تأییدهای کافی از شرکتهای مزبور حداکثر تا سقف مندرج در ستون اول به طرحهای مربوطه اعطا خواهد نمود. مجموع مبالغ و باز پرداخت شرکتهای عمران شهرهای جدید بنوعی وام این شرکت در قسمت ششم قانون منظور شده است که بدلیل پرهیز از تکرار در ردیف این شرکت منظور نگردیده است.

و به آنان ابلاغ نماید.

ارقام: هزار ریال

موضوع	دستگاه اجرایی/شرکت	تغییر در مانده	بازپرداخت	تسهیلات پرداختی
صندوق رفاه دانشجویی	وزارت فرهنگی و آموزش عالی و دانشگاههای علوم پزشکی و پیام نور	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۶/۵۰۰/۰۰۰	۵۶/۵۰۰/۰۰۰
رفع حوائج بازنشستگان	سازمان بازنشستگی کشور	۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰		۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰
سازمان اتکا	سازمان اتکا		۲۵/۰۰۰/۰۰۰	۲۵/۰۰۰/۰۰۰
مسکن اجتماعی	وزارت مسکن و شهرسازی	۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰		۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰
جمع		۲۶۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۱/۵۰۰/۰۰۰	۳۱۱/۵۰۰/۰۰۰

جدول شماره ۴

جدول تسهیلات جاری غیردولتی موضوع بندالفوج جدول شماره ۱

ارقام: هزار ریال

موضوع	تغییر در مانده	بازپرداخت	تسهیلات پرداختی
اتحادیه و شرکتهای تعاونی مصرف مسکن کارکنان آموزش و پرورش	۲۵/۰۰۰/۰۰۰	۶۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۵/۰۰۰/۰۰۰
سرمایه در گردش بخش کشاورزی (تیمبر ۴ قوانین گذشته)	۱۵/۰۰۰/۰۰۰	۲۲/۰۰۰/۰۰۰	۳۷/۰۰۰/۰۰۰
اتحادیه تعاونیهای مرزنشینان	۱۵/۰۰۰/۰۰۰	۱۱/۰۰۰/۰۰۰	۲۶/۰۰۰/۰۰۰
اتحادیه مرکزی تعاونیهای عشایری	۲/۰۰۰/۰۰۰	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۲/۰۰۰/۰۰۰
اتحادیه مصرف کارکنان دولت	۱۲/۰۰۰/۰۰۰	۲۲/۰۰۰/۰۰۰	۳۴/۰۰۰/۰۰۰
اتحادیه مرکزی تعاونیهای مصرف کارگران (امکان)	۷/۰۰۰/۰۰۰	۱۱/۰۰۰/۰۰۰	۱۸/۰۰۰/۰۰۰
قرض الحسنه ازدواج	۷۵/۰۰۰/۰۰۰	۲۲۵/۰۰۰/۰۰۰	۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰
تعاونیهای مصرف و مسکن اعضای هیئتهای علمی	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۱/۰۰۰/۰۰۰	۲۱/۰۰۰/۰۰۰
خودکفایی بر تامین گوشت	۱۲/۰۰۰/۰۰۰	۷۱۲/۰۰۰/۰۰۰	۷۲۴/۰۰۰/۰۰۰
چاپ کتب مرسی (شرکت افست و چاپ و نشر)	۲۵/۰۰۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۵/۰۰۰/۰۰۰
جمع	۱۶۷/۰۰۰/۰۰۰	۲/۲۲۲/۰۰۰/۰۰۰	۲/۸۱۰/۰۰۰/۰۰۰

جدول شماره ۵

سود تسهیلات اعتباری بخش غیردولتی موضوع تبصره ۳ قانون بودجه ۱۳۷۷ به تفکیک بخشهای اقتصادی

کشاورزی	صنعت و معدن	خدمات	جمع کل
۱۲۴	۲۸	۲۸	۲۴۰

ارقام: میلیارد ریال

سهم تفصیلی دستگاههای هر بخش از بارانه موضوع این جدول جداگانه و متعاقباً توسط سازمان برنامه و بودجه ابلاغ خواهد شد

اهداف فوق اقدام خواهند نمود. خواهد شد.
 مسکن روستایی و اوراق مشارکت مسکن و کمک به احداث تأسیسات زیر بنایی در شهرها و شهرکهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ سیصد و شصت و شش میلیارد و پانصد میلیون (۲۶۶۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال، از محل طرح ۲۰۸۰۴۲۰۰۸ پیوست شماره (۱) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار میگیرد. مسکونی برای جانبازان (۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال می باشد.

تبصره - وزارت کشور می تواند معرفی افراد مشمول استفاده از تسهیلات را به دستگاههای اجرایی ذیربط واگذار نمایند.
 ۳- به منظور رفع تنگناها و مشکلات خوابگاههای دانشجویی اعم از دانشجویان دانشگاهها، طلاب مدارس علوم دینی و بر اساس دستور العمل جداگانه ای که حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۷ بوسیله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه تهیه خواهد شد، بانکهای عامل نسبت به تأمین تسهیلات بانکی مورد لزوم جهت تحقق

۵- در اجرای ماده (۸) قانون نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت، به ایثارگران و کارگران، تسهیلات مورد نیاز جهت خرید سهام کارخانجات و شرکتهای دولتی با رعایت مواد (۲) و (۱۲) قانون مزبور در اختیار شرکت سرمایه گذاری شاهد و شرکتهای تعاونی یا سهامی ایثارگران، رزمندگان و بسیجیان قرار خواهد گرفت. دستور العمل لازم بطور جداگانه توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به بانکهای عامل ابلاغ

۶- به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت، بر اساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ و تبصره (۵۲) قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۳، ۱۳۷۴، ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶، تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف به استثنای جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و کمک به سرمایه گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره ای و اجاره به شرط تملیک) و بهسازی

تبصره ۱- در اجرای بند «ک» تبصره (۳) بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور، با

۳- در اجرای بند «ب» تبصره (۱۵) قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، تسهیلات بانکی مورد نیاز با معرفی وزارت کشور در اختیار مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی، کشاورزی، خسارت دیدگان در مناطق خسارت دیده ناشی از احداث غیرمترقیه در شهر و روستا قرار خواهد گرفت خسارت دیدگان مذکور جهت خرید لوازم خانگی و همچنین ماشین آلاتی که ممر معاش آسیب دیده بوده و در اثر حوادث غیر مترقیه دچار خسارت گردیده اند، به تشخیص وزارت کشور می توانند از تسهیلات اعتباری موصوف، استفاده نمایند.

مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات اعطایی این بند تا نرخ بخش مربوط و همچنین مانده مطالبات معوق سالهای قبل نظام بانکی از محل ردیف بند «د» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور توسط سازمان برنامه، بودجه تأمین و اعطا خواهد شد.

تبصره - وزارت کشور می تواند معرفی افراد مشمول استفاده از تسهیلات را به دستگاههای اجرایی ذیربط واگذار نمایند.

۳- به منظور رفع تنگناها و مشکلات خوابگاههای دانشجویی اعم از دانشجویان دانشگاهها، طلاب مدارس علوم دینی و بر اساس دستور العمل جداگانه ای که حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۷ بوسیله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه تهیه خواهد شد، بانکهای عامل نسبت به تأمین تسهیلات بانکی مورد لزوم جهت تحقق

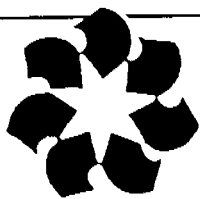
بند	موضوع	جاری		سرمایه‌ای		جمع	
		غیر دولتی	دولتی	غیر دولتی	دولتی	غیر دولتی	دولتی
الف	تسهیلات با اهداف اجتماعی و فرهنگی	۱۰۰	۲۶۰	۱۵	۱۰۰	۱۱۵	۲۶۰
۱	قرش القصد از دواج	۷۵	-	-	-	۷۵	-
۲	صندوق رفاه دانشجویی	-	۴۰	-	-	-	۴۰
۳	تامین کالاهای اساسی	-	-	-	-	-	-
۴	واگذاری سهام به اپراتورگان	-	-	۱۵	-	۱۵	-
۵	الگوی مصرف مسکن	-	-	-	-	-	-
۶	رفع حواجز بانقضت‌نگان	-	۱۰۰	-	-	-	۱۰۰
۷	مسکن اجتماعی	-	۱۲۰	-	-	-	۱۲۰
۸	چاپ کتب درسی	۷۵	-	-	-	۷۵	-
۹	تکمیل خوابگاه‌های دانشجویی	-	-	-	۱۰۰	-	۱۰۰
ب	تسهیلات با اهداف اشتغالزایی	-	-	۲۲۸۵	۲۶	۲۲۸۵	۲۶
۱	طرزهای مولد بخش غیر دولتی	-	-	۱۲۶۰	-	۱۲۶۰	-
۲	طرزهای آبیاری نخت فشار، آب و خاک و شبکه‌های آبیاری &	-	-	۲۲۰	۲۶	۲۴۰	۲۶
۳	طرزهای اشتغال ویژه	-	-	۵۶۰	-	۵۶۰	-
۴	سرمایه در گردش کشاورزی، صنایع دستی و فرش دستبافت &	-	-	-	-	-	-
۵	طرزهای اسکان و کشاورزی عشایری	-	-	۲۵	-	۲۵	-
ج	تسهیلات با اهداف ارائه خدمات تنظیم بازار	۶۷	-	۸۸	-	۱۵۵	-
۱	اتحادیه شرکت‌های تعاونی مصرف و مسکن آموزش و پرورش	۷۵	-	-	-	۷۵	-
۲	کالایرسانی به مردم و نیروهای مصلح	-	-	-	-	-	-
۳	اتحادیه مصرف کارکنان دولت و کارگران	۲۰	-	-	-	۲۰	-
۴	تعاونیه‌های مصرف و مسکن کارکنان هیئت‌های علمی	۱۰	-	-	-	۱۰	-
۵	اجرای مفاد بند ج و تبصره ۲۸ قانون بودجه سال ۷۷	۱۲	-	۸۸	-	۱۰۰	-
د	تسهیلات با اهداف تولیدی و زیربنایی	-	-	۱۳۲۵	۷۹۲	۱۳۲۵	۷۹۲
۱	طرزهای زیربنایی دولتی	-	-	-	-	-	-
۲	حوادث غیر مترقبه	-	-	۲۰۰	-	۲۰۰	-
۳	توسعه فضاهای آموزشی و فرهنگی @	-	-	۱۱۰	-	۱۱۰	-
۴	طرزهای تولیدی و خدماتی حائز اولویت و ارتقا کیفیت #	-	-	۸۲۵	-	۸۲۵	-
جمع		۱۶۷	۲۶۰	۲۷۷۲	۱۸۴۰	۳۹۱۰	۲۹۱۰

* پرداخت وام از دواج در سال ۱۳۷۷ معادل ۲۰۰ میلیارد ریال خواهد بود که با احتساب باز پرداخت ۲۲۵ میلیارد ریال تغییر در معادل ۷۵ میلیارد ریال خواهد داشت. تسهیلات مربوط به تأمین کالاهای اساسی برای شرکت‌های میانشان تأمین کالا در قالب جدول شماره ۲-ب و سازمان اتکا در جدول سایر تسهیلات جاری بخش غیردولتی منظور شده و فاقد تغییر در مانده میباشند.

** تسهیلات موضوع الگوی مصرف مسکن فاقد تغییر در مانده بوده و در حد سقف سال ۷۶ طبق قسمت موارد خاص آیین نامه پرداخت میشود @ ۲۰ درصد از سقف این ردیف به ایجاد فضاهای فرهنگی، سینما اختصاص می‌یابد # ۵۰ میلیارد ریال از سقف این ردیف به منظور واگذاری انشعاب‌های جدید فاضلاب در شهرهایی که شبکه فاضلاب آنها در حال بهره برداری است اختصاص می‌یابد. همچنین ۱۰ درصد از اعتبار این ردیف به فعالیتهای فرهنگی اختصاص می‌یابد.

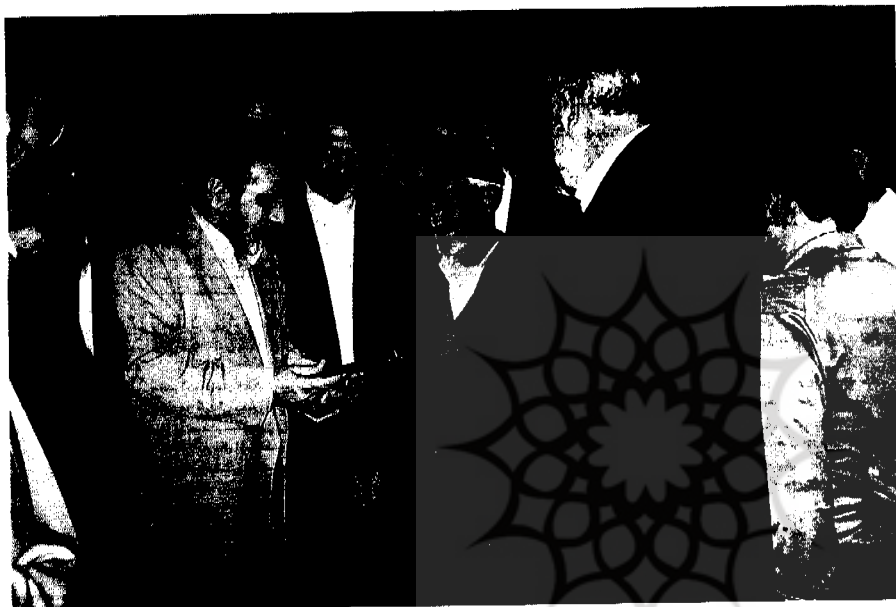
& مبلغ ۶۰ میلیارد ریال از سقف غیر دولتی این ردیف به شبکه‌های آبیاری (موضوع تبصره ۷۶ قانون برنامه دوم) اختصاص می‌یابد که طرحهای آن توسط وزارت نیرو معرفی خواهند شد.

استفاده از منابع بانکهای عامل و با معرفی ستاد امور آزادگان جهت تأمین وام مسکن تعداد پنج هزار نفر از آزادگان در سال ۱۳۷۷ اقدام به عمل خواهد آمد.	پنجاه درصد از مبلغ مذکور توسط صندوق بانقضت‌نگی کشور و پنجاه درصد بقیه با استفاده از تسهیلات بانکی تأمین می‌شود.	پنجاه درصد از سود تسهیلات بانقضت‌نگی کشور از طریق بانک عامل با سود دوازده درصد تأمین و برای مدت سه سال در اختیار بانقضت‌نگان کشور قرار می‌گیرد.	رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رییس جمهور، دفتر معاون اول رییس جمهور، دفتر ریاست قوه قضاییه، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رییس جمهور، دفتر معاون اجرایی رییس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارت خانه‌ها، سازمانها و موسسات دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی، دفتر هیات دولت و روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ می‌شود.
تبصره ۲- سقف اعطای تسهیلات بابت الگوی مسکن بر اساس پیشنهاد شورای پول و اعتبار به تصویب هیات وزیران می‌رسد.	تبصره ۱- پنجاه درصد سهم تأمین شده توسط صندوق بانقضت‌نگی کشور از طریق بانک عامل با سود دوازده درصد تأمین و برای مدت سه سال در اختیار بانقضت‌نگان کشور قرار می‌گیرد.	تبصره ۲- پنجاه درصد سهم سیستم بانکی به میزان یکصد میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال برای مدت سه سال و با حداقل نرخ بخش خدمات تأمین و اعطاء خواهد شد، به	ماده ۲۱- در اجرای بند «ز» تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور، در جهت رفع حواجز ضروری کارکنان بانقضت‌نگی کشور مبلغ دو بیست میلیارد (۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال تسهیلات اختصاص می‌یابد.
تبصره ۲- دستورالعمل اجرایی نحوه اعطای تسهیلات موضوع این ماده مشترکاً توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان امور اداری و استخدامی تهیه خواهد شد.	تبصره ۲۲- تفسیر مصادیق بخشی و سایر موارد ابهام در موارد این آیین نامه به عهده کمیسیون اقتصاد و بیات دولت خواهد بود.		

با حضور وزیر تعاون:

اولین نمایشگاه توانمندیهای تعاونیها در تبریز برگزار شد

نمایشگاه توانمندی تعاونیهای تحت پوشش اداره کل تعاون آذربایجان شرقی روز سه شنبه بیست و ششم خردادماه گذشته با حضور آقای حاجی وزیر تعاون و مسئولان استان افتتاح شد.

در مراسم گشایش این نمایشگاه وزیر تعاون با اشاره به نقش کلیدی تعاونیها در توسعه صنعتی کشور گفت: باید حمایت‌های کافی از بخش تعاون انجام گیرد تا واحدهای تولیدی با استفاده از تسهیلات این بخش در جهت افزایش کمی و کیفی تولید گام بردارند. وی همچنین گفت: اعتبارات مالی ویژه‌ای در نظر گرفته شده است تا واحدهای تولیدی بخش خصوصی جذب تعاونیهای مختلف شوند و وزارت تعاون در این مورد برنامه‌های خاصی را مد نظر دارد.

در این مراسم مدیر کل تعاون استان نیز گفت: در این نمایشگاه بیش از یکصد شرکت تعاونی تولیدی، خدماتی، فرهنگی و هنری در فضایی به وسعت ۲۵۰۰ متر مربع تولیدات و فعالیت‌های خود را جهت آشنایی مردم به معرض نمایش گذاشته‌اند.

وی افزود: هدف از برگزاری این نمایشگاه آشنا ساختن مردم با فعالیت و عملکرد شرکت‌های تعاونی و تشریح نقش آنها در اقتصاد کشور است و هدایت، حمایت و نظارت و وظیفه عمده دست

اندرکاران بخش تعاون در قبال تشکیل دهندگان تعاونیها است. آقای اسماعیل نیا همچنین اظهار داشت: شرکتهای تعاونی فراگیر در استان آذربایجان شرقی با مشارکت عمومی مردم در جهت جذب سرمایه‌های مردمی و هدایت آنها در امر تولید تشکیل می‌شود. وی همچنین از ایجاد شرکتهای تعاونی فراگیر در استان خبر داد که در قالب تعاونیهای بهم پیوسته در جهت ایجاد اشتغال و بهره‌وری افزون‌تر فعالیت خواهند کرد.

مدیر کل تعاون همچنین گفت: به منظور توسعه صادرات غیر نفتی تسهیلات ویژه‌ای در اختیار تعاونیهای استان قرار

خواهد گرفت و در زمینه تعاونیهای اشتغالزا در استان، تأسیس تعاونیهای فارغ التحصیلان دانشگاهها و نیز تعاونیهای ایثارگران در اولویت خواهند بود و همچنین به زودی تعاونی تولید کنندگان قطعات خودرو در آذربایجان شرقی تشکیل خواهد شد. آقای اسماعیل نیا در پایان سخنان خود گفت: سال گذشته ۱۷۸ شرکت تعاونی با ۱۱ هزار و ۴۷۵ نفر عضو و ۲۸ میلیارد ریال اعتبار در استان تشکیل شده است و در این مدت بالغ بر هشت میلیارد تومان از محل تبصره‌های مختلف قانون بودجه به تعاونیهای استان اختصاص یافته است و در مجموع برای ۵ هزار نفر فرصت شغلی ایجاد شده است.

طی سال گذشته در اصفهان؛
۲۱۵۷ واحد مسکونی توسط
تعاونیها به اعضا واگذار شده
است

با حضور نمایندگان ۱۰ شرکت تعاونی
مسکن از شرکتهای تعاونی نیروهای مسلح
استان اصفهان جلسه‌ای بمنظور ارائه
گزارش عملکرد، بررسی مشکلات، تعیین
راه کارهای مناسب و بحث و تبادل نظر
پیرامون تشکیل اتحادیه تعاونیهای مسکن
نیروهای مسلح برگزار گردید.

در این جلسه آقای یزدخواستی معاون
تعاونیهای تولید اداره کل تعاون استان
اصفهان ضمن قدردانی از شرکت حضار
در این جلسه با ارائه آماری از وضعیت
فعالیت شرکتهای تعاونی مسکن استان
اصفهان در سال ۷۶ گفت با توجه به آمار
موجود در سال ۷۶ تعداد ۲۱۵۷ واحد
مسکونی به اعضا تعاونیهای مسکن
اصفهان واگذار گردیده است و تعداد ۳۲۴۱
واحد نیز در دست ساخت و ساز میباشد که
سهم شرکتهای تعاونی نیروهای مسلح
تعداد ۷۱۶ واحد مسکونی است. وی افزود:
تعداد ۱۲۹۸ واحد توسط تعاونیها در دست
ساخت و ساز بوده و تعداد ۳۶۲ واحد نیز
توسط اعضا این شرکتها در دست ساخت

و ساز میباشد. که با توجه به این آمار لزوم
گرایش شرکتهای تعاونی مسکن بسوی
انبوه سازی و استفاده از سرمایه اعضا
جهت اجرای پروژههای مسکونی در مناطق
واجد خدمات رفاهی مناسب شهری برای
فراهم آوردن حداکثر میزان ارزش افزوده
جهت سرمایه اعضا ضرورت دارد.

در این جلسه آقای خضوعی نماینده
تعاونیهای مسکن لشکر ۱۴ امام حسین (ع)
گزارشی از فعالیتهای شرکت را در
پروژههای کوثر، ارغوانیه و سپاهانشهر
ارائه کرد و پس از وی احمد صادقزاده
نماینده تعاونی مسکن اینثارگران زرین
شهر گزارشی از فعالیتهای شرکت را به
همراه پیشنهاداتی در ارتباط با حمایت
هرچه بیشتر اداره کل تعاون از تعاونیهای
مسکن و نیز، تامین بخشی از اعتبار جهت
فعالیتهای اداره شرکتها و همکاری در
جهت تامین مصالح با قیمت مناسب مسکن
ارائه نمود.

در ادامه جلسه آقای یزدخواستی
معاون و کسرانی کارشناس مسکن اداره
کل به سئوالات حضار در خصوص مسائل
و مشکلات تعاونیها و تشکیل اتحادیه پاسخ
دادند.
در خاتمه، نمایندگان ۱۰ شرکت حاضر

در جلسه ضمن تنظیم صورتجلسه‌ای
موافقت خود را با تشکیل اتحادیه اعلام
کردند و مقرر گردید ضمن بررسی کلیه
موارد امر نسبت به تنظیم شرح وظایف و
سایر امور مربوطه در جلسات بعدی اتخاذ
تصمیم گردد.

تعاون مازندران در سه ماه

تاسیس ۲۴ شرکت تعاونی و تشکیل ۶۵
کلاس آموزشی حاصل تلاش اداره کل
تعاون استان مازندران در سه ماهه اول
سال جاری است.

بنابه گزارش دریافتی در طول سه ماهه
اول امسال در استان مازندران ۲۴ شرکت
تعاونی در زمینه‌های مختلف، با
سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲/۲ میلیارد ریال در
سه ماه اول امسال تاسیس شده است.

این شرکتها با ۱۶۶۴ نفر عضو امکان
اشتغال ۱۱۲ نفر را فراهم خواهند کرد.

بعلاوه در همین مدت، ۶۵ دوره
آموزشی تخصصی و عمومی از سوی آن
اداره کل برگزار گردید که در مجموع ۱۴۸۰
نفر از ۲۱۰۰ ساعت آموزش بهره‌مند شدند.

انتصاب در وزارت تعاون

با صدور احکام جداگانه‌ای از سوی
مرتضی حاجی، وزیر تعاون، مهندس
همایون مؤید صفاری به سمت مشاور
عالی وزیر تعاون، ابراهیم بای سلامی به
سمت مدیر کل تعاون استان خراسان و
محمدرضا شفیعی‌نژاد به سمت مدیر کل
تعاون استان کرمان منصوب شدند.

فعالیت اداره تعاون "بروجن" آغاز شد

اداره تعاون شهرستان بروجن در روز
۷۷/۴/۸ رسماً افتتاح شد. در مراسم افتتاح
این اداره، مدیر کل تعاون استان چهارمحال
و بختیاری، نماینده مردم شهرهای بروجن
و لردگان در مجلس شورای اسلامی،
فرماندار و جمعی از مسئولان محلی
حضور داشتند.

در این مراسم، نماینده مردم بروجن و

لرندگان در مجلس شورای اسلامی طی سخنانی نقش اداره کل تعاون چهارمحال و بختیاری را در پیگیری و ایجاد اشتغال، جذب اعتبارات سهم بخش تعاون و راهاندازی اداره شهرستان بروجن، چشمگیر توصیف و از زحمات مدیرکل و کارکنان آن تشکر کرد.

شرکت تعاونی توسعه صادرات استان سمنان تشکیل می‌شود

با سرمایه‌گذاری ۳۷ سازمان اجرایی و واحدهای تولیدی بزرگ استان سمنان، شرکت تعاونی توسعه صادرات استان سمنان تاسیس می‌شود.

این شرکت که در آن سازمانهایی چون اتاق تعاون، اتاق بازرگانی، کاشی سمنان، کوشش گستر و دفتر همیاری شهرداریها عضویت دارند، مراحل پایانی ثبت خود را پشت سر می‌گذارد و در آینده در کنار کمیته فرعی توسعه صادرات استان سمنان به رونق صادرات آن استان شتابی تازه خواهد بخشید.

همچنین کمیته فرعی توسعه صادرات با عضویت ادارات کل تعاون، بازرگانی، صنایع، معادن، جهاد سازندگی و کشاورزی تشکیل شده است که در اواخر اردیبهشت ماه گذشته با برگزاری همایش تولیدکنندگان استان، راه کارهای رفع موانع و مشکلات صادراتی را مورد توجه قرار داد.

مدیرعامل شرکت خدمات تعاون:

شرکت خدمات تعاون در مواردی که تعاونیها دچار مشکل باشند به کمک آنها خواهد شتافت

مدیرعامل شرکت خدمات تعاون در اولین گردهمایی مدیران ستادی و اجرایی شعب آن شرکت در اصفهان، گفت: شرکت خدمات تعاون در هر موردی که تعاونیها دچار مشکل باشند به کمک آنها خواهد شتافت.

به گفته وی شرکت خدمات تعاون با بهره‌گیری از کارشناسان صادرات، تولید، توزیع، مدیریت، امور مالی، فنی و مهندسی و اقتصادی می‌تواند بسیاری از مشکلات تعاونیها را برطرف کند، اما تعاونیها هم باید اطلاعات دقیق به شرکت ارائه کنند.

وی افزود: این خدمات بدون هیچ منتهی است و بلکه شرکت‌های تعاونی بر گردن شرکت خدمات منت می‌گذارند که به آن مراجعه می‌کنند و امکان خدمت به تعاونیها را به آن می‌دهند.

در کنار این گردهمایی که دو روز ادامه داشت، نمایشگاهی از محصولات تعاونیهای سراسر کشور تحت عنوان "بازار فصلی" برپا شد.

در این نمایشگاه، ۱۷ شعبه از ۱۹ شعبه استانی شرکت خدمات تعاون در سراسر کشور، محصولات تعاونیهای استانی خود را در غرفه‌هایی جداگانه عرضه کردند.

به گفته "یزدانی"، مدیرعامل شرکت خدمات، تعاون از آنجا که تبادل اطلاعات بین شعبه‌های مختلف استانی و شعبه مرکزی ضروری است، برای صرفه‌جویی در وقت و هزینه، هر سه ماه یکبار در یکی از استانها، چنین بازار فصلی برپا خواهد شد تا شعب نیازهای استانی خود را تامین و محصولات تولیدی استانها را مبادله نمایند.

ایجاد پنج هزار فرصت شغلی در آذربایجان شرقی؛

مدیرکل تعاون استان آذربایجان شرقی اعلام کرد طرحهای تصویب شده تعاونیها در سال ۷۶ حدود پنج هزار فرصت شغلی در آن استان ایجاد می‌کنند.

وی مجموع شرکت‌های تعاونی به ثبت رسیده را، در سال گذشته، ۱۷۸ واحد ذکر کرد و اظهار داشت که افزون بر ۸۵ میلیارد ریال تسهیلات اعتباری از محل تبصره‌های

مختلف بودجه سال ۱۳۷۶ کل کشور به شرکت‌های تعاونی استان آذربایجان شرقی تخصیص داده شده است.

گفتنی است که در سال گذشته، طرحهای ۳۵ شرکت تعاونی آن استان در زمینه‌های مختلف به مرحله بهره‌برداری رسیدند.

در ایلام ۲۷/۶ میلیارد ریال اعتبار جذب شد

به گزارش اداره کل تعاون استان ایلام، در سال گذشته، از محل تبصره‌های تکلیفی بودجه کل کشور، ۲۷/۶ میلیارد ریال اعتبار برای راه‌اندازی و تکمیل طرحهای ۷۷ شرکت تعاونی جذب شد.

همچنین در سال گذشته، با افتتاح ۲۰ طرح تولیدی در بخش تعاون استان ایلام، برای ۱۴۰ نفر فرصت اشتغال فراهم شد که برای ایجاد هر فرصت شغلی حدود ۴۹ میلیون ریال سرمایه‌گذاری صورت گرفت.

بعلاوه تاسیس ۷۱ شرکت تعاونی در زمینه‌های مختلف تولیدی و توزیعی، با اشتغالزایی ۷۱۷ نفر، در عملکرد سال ۷۶ اداره کل تعاون ایلام ثبت شده است.

ایجاد ۱۴۳ شغل جدید در "کامیاران" اداره تعاون شهرستان کامیاران در سال ۷۶، بایه‌گیری از تسهیلات اعتباری بودجه کل کشور، ۱۴۳ فرصت شغلی ایجاد کرد.

این اشتغال‌زایی که عملکرد اولین سال فعالیت اداره تعاون کامیاران می‌باشد، با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۶۸۷ میلیون ریال تحقق یافته است.

آمادگی برای جذب ۱۲۰ میلیارد ریال اعتبار

مدیر کل تعاون استان کرمانشاه برای جذب ۱۲۰ میلیارد ریال اعتبار در سال ۱۳۷۷ اعلام آمادگی کرد.

وی که در همایش مشترک نمایندگان

مجلس شورای اسلامی و کارشناسان تعاون آن استان سخن می‌گفت، افزود: با همکاری استاندار و نمایندگان مجلس، سعی خواهد شد که این رقم در تعاونیه‌های چندمنظوره جذب شود. به گفته وی اداره کل تعاون استان کرمانشاه، هم‌اکنون معادل ۴۶ میلیارد ریال طرح آماده ارائه و جذب در دسترس دارد.

در این همایش، "محمدعلی مقینیان"، مدیر کل تعاون استان کرمانشاه، ضمن تشکر از حضور نمایندگان کرمانشاه، "سنقر و کلیایی"، "هرسین"، "صحنه" و "کنگاور" در مجلس شورای اسلامی گفت: در سال جاری در هر شهرستان دو تعاونی چند منظوره، هر یک با عضویت ۵۰۰ نفر تشکیل می‌شود.

وی افزود: بر این اساس، با همیاری "حجت‌الاسلام قدرت اله نظری نیا" نماینده مردم هرسین، صحنه و کنگاور در مجلس شورای اسلامی و "بهروز کرمی"، فرماندار کنگاور، یک قطعه زمین هزار هکتاری برای کشت و صنعت، در این شهرستان اختصاص یافته و برای تامین نمایندگی و کسب مجوز نیز پیگیری شده است. همچنین در شهرستان صحنه هفت نفر فارغ‌التحصیل رشته کشاورزی به عنوان هیأت موسس کشت و صنعت، فعالیت خود را آغاز کرده‌اند و برای استفاده از ۲۸۰ واحد کارگاهی در شمال شرق شهرستان صحنه، توسط اصناف نیز اقداماتی صورت گرفته است.

به گفته وی، در شهرستان کرمانشاه تعاونی چندمنظوره بانوان با ۳۵۰ عضو در حال شکل‌گیری و خرید سهام است و ۱۵۰ عضو دیگر نیز بر این تعداد افزوده خواهد شد.

در این جلسه حجت الاسلام قدرت اله نظری نیا، نماینده مردم هرسین، صحنه و کنگاور، از فعالیتهای مدیرکل و کارکنان تعاون استان کرمانشاه که حرکت جدیدی

را به سوی اعتلای تعاون صورت داده‌اند، قدردانی کرد. "همچنین قدرت علی حشمتیان" نماینده مردم سنقر و کلیایی، در سخنان خود ضمن درخواست توجه بیشتر به تعاونی بانوان سنقر، از روند کار تعاونیه‌های مسکن و مصرف فرهنگیان آن شهر تقدیر کرد و "سید مجتبی موسوی اجاق" نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی نیز، موضوع آموزش همگانی تعاون در سطح کشور و هدایت قشر جوان را برای تاسیس تعاونیه‌ها مورد تاکید قرار داد.

گفتنی است که دکتر "بهنیا"، "عزیزی"، "جمشیدی نژاد" و "قادری" نمایندگان کرمانشاه، اسلام آباد غرب و پاوه در مجلس شورای اسلامی که به دلیل تأخیر در پرواز، موفق به حضور در این همایش نشده بودند، از طریق تلفن، در حین برگزاری جلسه، همکاری خود را برای نیل به اهداف همایش اعلام کردند و اظهار داشتند نظر همکاران حاضر در جلسه مورد تایید آنان نیز هست.

مشکلات تعاونیه‌های مسکن گیلان بررسی شد

در جریان بازدید مدیر کل تعاون استان گیلان از اتحادیه شرکتهای تعاونی مسکن کارگران گیلان، چگونگی روند امور، مشکلات و نارسائیهای موجود در این گروه از تعاونیه‌ها، بررسی شد.

براساس گزارش دریافتی، مدیران و اعضای اتحادیه مذکور، تنگناها و موانع موجود در راه پیشرفت پروژه‌های در دست اقدام را برشمردند. عمده‌ترین این مشکلات: نحوه قسط بندی و سود سرسام آور دیر کرد بازپرداخت، مسائل مربوط به تامین آب، برق، گاز و فاضلاب و به ویژه ضعف بنیه مالی اعضا در تامین هزینه‌های ساخت مسکن و ناکافی بودن تسهیلات اعتباری بانکها می‌باشد.

همایش‌های تعاونی‌ها در مازندران
با حضور مدیران و مسئولان شرکتهای تعاونی، سه همایش در شهرهای ساری، رامسر و چالوس برگزار شد.

در ساری، اولین گردهمایی بزرگ بازرسان شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی، روز ۷۷/۳/۱۱ در محل نمازخانه اداره کل تعاون مازندران تشکیل شد.

در این همایش که "آشناسازی بازرسان با وظایف بازرسی" نام گرفته بود بر اهمیت نظارت بر تعاونیه‌ها تاکید گردید.

همچنین در رامسر، برای توجیه اعضای هیاتهای موسس شرکتهای تعاونی، جلسه‌ای در اداره تعاون آن شهرستان تشکیل شد.

در این جلسه که امام جمعه، فرماندار و جمعی از مسئولان محلی نیز حضور داشتند، امام جمعه رامسر برای بهره‌مندی روستائیان از مواهب مشارکتهای اجتماعی و اقتصادی تقویت تعاونیه‌ها را در روستاها مورد تاکید قرار داد و فرماندار رامسر نیز در سخنان خود گسترش تعاونیه‌های پره و تعاونیه‌های زنان را خواستار شد.

بنا به گزارشهای رسیده، همزمان با اجرای مراسم بزرگداشت ارتحال حضرت امام(ره) و قیام ۱۵ خرداد، همایش مدیران تعاونیه‌های غرب استان مازندران (چالوس، نوشهر، نور، رامسر، تنکابن) در سالن هلال احمر شهرستان چالوس برگزار گردید.

اداره تعاون "بهشهر" گشایش یافت
از ۱۵ خردادماه سال جاری، اداره تعاون شهرستان بهشهر، فعالیت خود را آغاز کرد.

این اداره که با هدف بسط و گسترش فعالیت‌های بخش تعاون در استان مازندران و ارائه خدمات بهتر به تعاونیه‌های شهرستان بهشهر تاسیس شده است، در اولین اقدام آموزشی خود، یک دوره ویژه در زمینه قوانین و ضوابط بخش تعاون با

حضور ۵۰ نفر از متقاضیان تاسیس شرکتهای تعاونی برگزار کرد.

سمینار اقتصاد تعاون و بهره‌وری برگزار شد

با حضور افزون بر ۲۵۰ نفر از مدیران تعاونیها، نمایندگان سازمانهای دولتی، استادان دانشگاهها و نمایندگان مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی، سمینار اقتصاد تعاون و بهره‌وری، اوایل خرداد ماه سال جاری، در اداره کل تعاون استان آذربایجان غربی برگزار شد.

در این سمینار، "عسگری" عضو شورای علمی کمیته بهره‌وری کشور، نامتناسب بودن سهم بخش تعاون در اقتصاد کشور را علت برخی از نارسائیهای موجود در ساختار تولید، توزیع و قیمت‌گذاری دانست و خاطر نشان کرد که با رعایت اصول بهره‌وری و ارتقاء و بهبود سهم بخش تعاون در اقتصاد کشور می‌توان برخی از نارسائیهای مذکور را برطرف کرد.

در فارس ۲۵۰ تعاونی آموزشی تشکیل می‌شود

مدیرکل تعاون استان فارس: در سال ۱۳۷۷ طبق برنامه باید ۲۵۰ تعاونی آموزشی تشکیل شود.

وی که در جلسه ستاد پشتیبانی تعاونیهای آموزشی استان فارس سخن می‌گفت: ضمن تشکر از رؤسای نواحی آموزش و پرورش شیراز و شهرستانهای فارس، افزود: در سال گذشته ۳۶۰ تعاونی آموزشی تشکیل شد و انشاء... با همکاری ادارات آموزش و پرورش استان فارس، در سال تحصیلی آینده به رقمهای پیش‌بینی شده در برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فارس دست خواهیم یافت.

در این جلسه که مسئولانی از اداره کل آموزش و پرورش فارس و روسای نواحی

آموزش و پرورش شیراز حضور داشتند، مدیران چند تعاونی آموزشی نمونه، از رموز موفقیت خود سخن گفتند و سپس مشکلات موجود و سیاستهای سال جاری تحت بررسی قرار گرفت.

آشنایی بیشتر با تعاون استان مرکزی

نماینده مردم "سربند" در مجلس شورای اسلامی، از جریان امور در اداره کل تعاون استان مرکزی و بخشهای مختلف آن بازدید کرد.

در این بازدید، حسین آبادی مدیرکل تعاون استان مرکزی و کارشناسان ذیربط، گزارشهایی را درباره عملکرد، چگونگی جریان امور و مشکلات موجود بر سر راه تشکیل تعاونیها ارائه کردند و متقابلاً، آقای "آستانه"، نماینده مردم سربند، ضمن تاکید بر تقویت بخشهای تعاونی و خصوصی تشکیل وزارت تعاون را مثبت ارزیابی کرد.

ارگانهای شهرستان بوشهر، روز بیستم خردادماه در سالن اجتماعات اداره کل تعاون بوشهر گرد هم آمدند.

در این گردهمایی که با همکاری ستاد اقامه نماز استان بوشهر برگزار شد، علاوه بر سخنرانی توسط تعدادی از مسئولان، برنامه‌هایی نظیر قرائت شعر و تواشیح به اجرا درآمد.

همچنین با مشارکت بیش از ۱۰۰ اداره و سازمان مستقر در بوشهر، ۱۰ کمیسیون برای ترویج و توسعه نماز در استان بوشهر تشکیل شد تا اقدامات لازم را هر کمیسیون، در اسرع وقت، به اجرا گذارد.

سخنرانی رییس اداره تعاون بيله سوار در نماز جمعه

آقای عارف سمائی مسئول اداره تعاون شهرستان بيله سوار مغان روز بیست و دوم خرداد ماه گذشته در نماز جمعه آن شهرستان در خصوص فعالیت اداره تعاون

گردهمایی رابطان نماز در "تعاون" بوشهر

رابطان نماز ادارات، سازمانها و

بيله سوار سخنرانی کرد.

وی در سخنان خود به زمان و چگونگی افتتاح اداره تعاون بيله سوار و نقش مهم و

موثر آن در شهرستان و همچنین به اهداف و فعالیتهای مهم وزارت تعاون اشاره نمود و از تعاونیهای آن منطقه علی‌الخصوص تعاونیهای زراعی ایثارگران خواست نسبت به تشکیل تعاونی مرزنشینان بیله‌سوار و همچنین اتحادیه تعاونیهای زراعی مغان اقدام نمایند. سخنران سپس تعداد و وضعیت فعالیت شرکتهای تعاونی شهرستان بیله‌سوار را برای حضار و شرکت‌کنندگان در نماز جمعه تشریح داشتند.

وی در پایان نیز از افراد تحصیل کرده و جویای کار خواست تا با استفاده از دانش و تخصص خود در قالب تعاونیهای تولیدی صنعتی و کشاورزی فعالیت نمایند.

دبیر کل اتاق تعاون در یزد:

روزنامه تعاون بزودی منتشر می‌شود
آقای خسروی دبیر کل اتاق تعاون از فعالیتهای اتاق تعاون استان یزد بازدید کرد - براساس گزارش رسیده وی در جلسه‌ای که با حضور حسنی مدیرکل تعاون و اعضاء هیات مدیره اتاق تعاون آن استان در محل اداره کل تعاون برگزار شد با اشاره به خط مشی آینده و اقدامات انجام شده توسط اتاق تعاون گفت که آن اتاق به عضویت اتحادیه بین‌المللی تعاون پذیرفته شده است و منبهد نیز تمامی اقداماتی که توسط اتاقهایی نظیر اتاق بازرگانی انجام می‌گیرد، توسط آینده اتاق تعاون صورت خواهد پذیرفت وی همچنین اظهار داشت: بزودی اتاق روزنامه‌ای منتشر خواهد نمود که کلیه اخبار تعاونیها و پیامهای مربوط به آنها در آن درج خواهد شد وی افزود: که برای تشکیل اتاقهای مشترک تعاونی بین کشورهای مختلف اقدامات اولیه انجام پذیرفته است و به منظور بالا بردن توان علمی مدیران تعاونیها نیز هماهنگی‌هایی با رؤسای دانشگاههای علامه طباطبائی و دانشگاه آزاد در زمینه آموزش کارشناسی ارشد صورت گرفته است که در بعضی از استانها کلاسهای آن تشکیل شده است.

کوتاه از استانها

بوشهر - کارشناسان اداره کل تعاون استان بوشهر، در اردیبهشت ماه سال جاری، از ۲۲ شرکت و اتحادیه تعاونی بازدید و به مدیران ۱۲۲ واحد تعاونی راهنماییهای مالی و حقوقی ارائه کردند. بعلاوه در همین مدت، برای ۱۶ طرح متقاضیان تشکیل تعاونی مجوز مربوط صادر شد و ۶۸ فقره شکایت و مشکل تعاونیها نیز مورد رسیدگی قرار گرفت.

مرکزی - با انگیزه ارج نهادن به موضوع بهره‌وری در بخش تعاون، گردهمایی یک روزه بهره‌وری، با حضور مسئولان تعاونیهای استان مرکزی، در محل سالن اجتماعات اداره کل تعاون استان مذکور برگزار شد.

کردستان - به منظور گرامی‌داشت یا دو خاطره آزاد سازی خرمشهر، مراسم ویژه‌ای در پایگاه مقاومت بسیج حاج سعید توفیقی، مستقر در اداره کل تعاون استان کردستان برگزار شد.

چهارمحال و بختیاری - اداره کل تعاون استان چهارمحال و بختیاری با تشکیل جلسه‌ای برای کارآموزان فنی و حرفه‌ای در فن گلیم‌بافی، ضمن تشریح اهداف، شرایط و ضوابط بخش تعاون، بر آمادگی آن اداره کل در خصوص ایجاد تعاونیهای ویژه بانوان تأکید کرد.

کرمانشاه - در اوایل خرداد ماه، با حضور تعدادی از خواهران علاقمند، جلسه‌ای باهدف بسط و گسترش تعاونیهای چندمنظوره عام بانوان در نمازخانه اداره کل تعاون استان کرمانشاه برگزار شد.

آذربایجان شرقی - اولین واحد تولید جوجه مادر تخمگذار در شهرستان "ملکان"، با هدایت و حمایت اداره کل تعاون آذربایجان شرقی، توسط یک شرکت تعاونی راه‌اندازی شد.

سمنان - سمنان یک روزه معدنکاران و مدیران تعاونیهای معدنی با همکاری و هماهنگی اداره کل معادن و فلزات سمنان روز ۲۹/۲/۷۷ در سالن اجتماعات سازمان کشاورزی با حضور مسئولان اجرایی ذیربط و مدیران تعاونیهای معدنی و معدنکاران تشکیل شد.

خراسان - گردهمایی یک روزه دانشجویان مجتمع فرهنگی الزهرا با حضور ۶۰ نفر از خواهران برگزار شد. این جلسه که با هدف تبیین جنبه‌های مختلف تشکلهای تعاونی تشکیل شده بود با پاسخ به پرسشهای حضاران از سوی مسئولان و کارشناسان اداره کل تعاون استان خراسان، خاتمه یافت.

خوزستان - در سالروز آزاد سازی خرمشهر تعاونی مرغداری ۱۹۷ ایثارگران دزفول با سرمایه ۴۶۰ میلیون ریال، که در هر دوره فعالیت توان تولید ۳۲ هزار قطعه مرغ را دارد، افتتاح شد.

کردستان - مدیران و کارشناسان شیلات و تعاون به همراه دست‌اندرکاران پرورش ماهی در استان کردستان راههای افزایش تولید، ماهی را از طریق طرحهای تعاونی مورد بحث و بررسی قرار دادند.

● یزد

برگزاری جلسه کمیته تحقیقات در یزد
۵ سومین جلسه کمیته تحقیقات استان یزد با حضور مسئولان اداره کل تعاون و یکی از اساتید دانشگاه در روز هفتم خردادماه گذشته برگزار شد در این جلسه مقرر شد که همایشی، با حضور مدیران و کارشناسان ارشد ادارات آن استان ترتیب یابد.

● چهارمحال و بختیاری:

اداره تحقیقات و آموزش استان چهارمحال و بختیاری در راستای آشنائی هر چه بیشتر اعضای تعاونیها با قوانین و مقررات بخش تعاونی، ارتقای سطح آگاهی و مدیریت در شرکتهای آن ابتدای سال جاری

اقدام به برگزاری ۲۸ دوره آموزش عمومی و تخصصی در زمینه‌های توجیهی هیئت موسس و مدیران، آشنائی با قوانین و مقررات، اصول فن قالبیافی و به باقی قالی به مدت ۱۱۱۶ ساعت و با شرکت ۵۲۴ نفر نموده است.

● سمنان:

در اجرای وظائف آموزشی و بمنظور ارتقاء سطح اطلاعات علمی و تخصصی مسئولان تعاونیها از تاریخ ۷۷/۱/۲۴ لغایت ۷۷/۳/۱۶ یکدوره آموزش اصول حسابداری ۲ ب مدت ۶۸ ساعت و با حضور ۲۹ نفر در محل اداره کل تعاون استان سمنان برگزار گردید. در این دوره داوطلبان با مسائل مالی و حسابداری و کاربرد آن در شرکتهای تعاونی و بازرگانی آشنا شدند و در آزمون پایان دوره آموزشی شرکت نمودند.

● لرستان:

در روز بیست و سوم خردادماه گذشته جلسه مشترکی با حضور مدیران کل تعاون و جهاد سازندگی و سازمان کشاورزی استان لرستان پیرامون پیگیری طرح طوبی و تشکیل تعاونیهای جنگلکاری و باغداری در محل سازمان جهادسازندگی آن استان تشکیل گردید. در این نشست مدیرکل تعاون استان لرستان با اشاره به سخنان اخیر مقام معظم رهبری پیرامون توسعه و ترویج فرهنگ تعاون و روحیه تعاونی و ایجاد تشکلهای خودجوش تعاونی و نیز هماهنگی بیشتر دستگاههای اجرایی استان سخن گفت.

● اردبیل:

در سه ماهه اول سال جاری در استان اردبیل ۵۴ شرکت تعاونی در زمینه‌های کشاورزی صنعتی، معدنی، خدماتی، مسکن، فرش دستباف و مصرف آموزشی تشکلی شده است.

براساس گزارش رسیده با تشکیل شرکتهای تعاونی یاد شده، ۱۲۱۱۳۹۹ هزار

ریال سرمایه پراکنده گردآوری شده است. همچنین با آغاز به کار تعاونیهای پیش گفته ۳۰۱۶ نفر به عنوان سهامدار و مؤسس در این تعاونیها جذب شده‌اند. همچنین طی این مدت ۳۷۴ ساعت کلاس آموزشی جهت آشنائی متقاضیان تشکیل شرکتهای تعاونی و مدیران و بازرسان تعاونیها برگزار شده است. در این مدت سه کردهمایی نیز به منظور بحث و بررسی مسائل و مشکلات تعاونیها در شهرستانهای مشکین‌شهر، پارس‌آباد و خلخال برپا شده است.

● کردستان:

نشستی مشترک برای تعیین تکلیف تعاونیهای راکد و غیرفعال

عدم نقدینگی افزایش تورم، عدم تخصص مدیران تعاونیها عدم وجود بازار مناسب، مراکز متعدد تصمیم‌گیری در مورد تعاونیهای توزیعی، افزایش سود بانکی، عدم نظارت کافی بر عملکرد واحدهای تعاونی از جمله دلایل رکود - تعدادی از تعاونیهای استان کردستان

اعلام شد. به گزارش اداره کل تعاون استان کردستان در جلسه تعیین تکلیف تعاونیهای راکد و غیرفعال آن استان که با حضور مسئولان اداره کل تعاون و مدیران برخی از تعاونیهای یاد شده برپا گردید عمده دلایل رکود فعالیت سرفصلهای فوق عنوان شد و مقرر گردید که در جهت رفع مشکلات مزبور اداره کل تعاون با هماهنگی دستگاههای ذیربط اقداماتی را به عمل آورد.

● کردستان:

اولین کردهمایی توجیهی، آموزشی علاقمندان و متقاضیان تشکیل تعاونیها با حضور بیش از ۱۲۰ نفر از اقشار مختلف مردم بخش حسن‌آباد در محل مسجد جامع این شهر تشکیل شد.

برپایه گزارش اداره کل تعاون استان کردستان در این کردهمایی میمنت‌آبادی مدیرکل تعاون استان کردستان و شهبازی بخشدار حسن‌آباد در خصوص توانمندیهای بخش تعاون و آمادگی منطقه برای اقدامات اقتصادی سخن گفتند.

بیشتر هزینه‌های آموزشی فرزندان بود. در سال ۱۹۹۰ برای مثال ۲۷ درصد مدارس آموزش متوسطه در دست بخش خصوصی بود. با این کار بر تعداد دانش‌آموزان دبیرستانی به نحو چشمگیری افزوده شده و از ۲۷ درصد در ۱۹۶۰ به ۸۸ درصد در ۱۹۹۰ رسید.

درست همان‌گونه که اوج رونق و شکوفایی آموزش و پرورش بر اثر رشد صادرات و اقتصاد صادراتی تقویت شد، اقتصاد نیز از نیروی کار تحصیل کرده و باسواد

سود برد. دولت مصمم بود بر دانش تکنولوژی بیفزاید و برای واردات انواع تکنولوژی‌های برتر، یارانه‌ای در نظر گرفت. کارگران تحصیل کرده قادر بودند با نرمش فراوان به تقاضاهای در حال تغییر واکنش مثبت نشان دهند و بدین ترتیب مردم کره جنوبی با سرعتی حیرت‌انگیز به انواع قلمروهای تکنولوژی وارد شوند. هم‌اکنون کره از نظر ساخت اتومبیل و نیمه‌رساناها، ارتباطات راه دور، صنایع فضایی و انرژی هسته‌ای غیرنظامی در تراز جهانی قرار دارد.

را ایفا می‌کرد. از سال ۱۹۶۷ تا ۱۹۸۰ دولت ۲۶ مؤسسه کارآموزی عمومی دایر کرد. به کارفرمایان یارانه می‌داد تا نیروی کار خود را آموزش دهند. در دهه ۱۹۸۰ که تقاضا برای تکنولوژی پیشرفته‌تر افزایش یافت دولت بر حمایت خود از کالج‌ها و دانشگاهها افزود.

افزایش تقاضا برای آموزش و پرورش به معنای هم‌تراز شدن توزیع ثمرات رشد اقتصادی بود. در سالهای ۱۹۴۷ و ۱۹۲۹: اصلاحات ارضی ریشه‌داری صورت گرفت. بعد از جنگ کره که اغلب سرمایه‌های فیزیکی نابود شده بود، توزیع ثروت با آهنکی برابرتر صورت گرفت. توزیع درآمد حتی در دوره رونق اقتصادی ۱۹۶۵ - ۱۹۹۰ نسبتاً برابر انجام شد.

افزایش درآمد به معنی استطاعت پدر و مادرها در پرداخت

وَأَسْعِبُوا لِصَلْوَةٍ

از صبر و نماز برای پیروزی بر مشکلات، کمک بگیرید

- پیشرفت فیزیکی انجام کار متناسب با صورت وضعیت‌های پرداخت شده به نظر نمی‌رسد.

خواهشمند است ضمن طرح موارد عنوان شده در جلسه هیأت مدیره نتیجه تصمیمات متخذه را به اینجانبان اعلام فرمایند.

..... ۸

بازرسان شرکت تعاونی مسکن

نام و نام خانوادگی نام و نام خانوادگی

امضاء امضاء

انعکاس نیافته است.

ج - در پرداخت صورت وضعیت شماره ۳ اشکالاتی به شرح زیر وجود دارد:

- پرداخت، بدون تأیید مهندس ناظر صورت گرفته است.

- از صورت وضعیت فوق الذکر مبلغ پیش پرداخت مربوط کسر نگردیده است.

- محاسبه بیمه و مالیات منطبق با قوانین و مقررات نمی‌باشد.

- وجه مصالح تحویلی از طرف شرکت به پیمانکار به مبلغ شش میلیون ریال از این صورت وضعیت کسر نشده است.